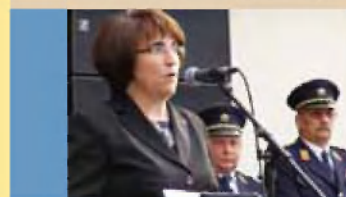

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE datum izida: 14. julij 2010

OBČINSKI PRAZNIK 2010

OBISK MINISTRICE ZA OBRAMBO

KAZALO:

ŽUPANOVA STRAN

Županov nagovor
na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku 3

OBČINSKI PRAZNIK

Občinski praznik 2010 4
Priznanja in nagrade 5

OBČINSKE STRANI

Nove pridobitve v Velikih Laščah 8
Obisk ministrice za obrambo dr. Ljubice Jelušič 9
Najuspešnejši učenci na sprejemu pri županu 10
Odprto širokopasovno omrežje
elektronskih komunikacij 10
Abonma 2010/2011 11
Javni razpis za uporabo športne dvorane 12
Uveljavljanje znižanega plačila vrtca 12
Odprto širokopasovno omrežje
elektronskih telekomunikacij 12
Uradne ure krajevnega urada v poletnem času 12
Lokalne volitve 12
Odpiralni čas Lekarne Velike Lašče
v poletnem času in dopusti zdravnic 12

TROBLIN INTERVJU

Intervju z ministrico za obrambo dr. Ljubico Jelušič 13

ŠOLA 15

KULTURA 19

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE 23

NAŠA DEDIŠČINA 24

DRUŠTVA 28

LOVCI 31

PODJETNIKI 33

ŠPORT IN REKREACIJA 35

IZ POSLANSKE PISARNE 39

IZ NAŠIH ŽUPNIJ / LETO EVHARISTIJE 40

PISMA 42

TURIZEM 45

ZAHVALE 49

OGLASI 50

TROBLA

glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 1408-5852

Letnik 16, številka 4,

14. julij 2010

Izhaja sedemkrat letno,
gospodinjstva v občini prejmejo
glasilo brezplačno.

Naklada: 1.520 izvodov

Izdajatelj: Občina Velike Lašče

Izdajateljski svet: Anton Zakrajšek,

Anton Benjamin Strah,

Peter Podlogar,

Urša Vesel, Andrej Kraševc,

Franci Pečnik, Urša Modic,

Jože Starič, Franci Modic

Odgovorna urednica:

Lidija Čop, v.d.

Uredniški odbor: Nuša Dedo Lale,

Majda Kovačič Cimperman,

Ana Porenta, Veronika Vasic,

Boris Zore

Lektoriranje: Ema Sevšek

Prelom: Moj Repro, d.o.o.,

Krvava Peč

Tisk: KVM Grafika, d.o.o.

Naslov uredništva:

Trobla, Levstikov trg 1,

1315 Velike Lašče.

Tel.: 01/781 03 70

E-pošta: trobla@velike-lasce.si

Prispevke za Troblo lahko oddate tudi

v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku

pritličja občinske stavbe.

Fotografija na naslovnici:

Prejemniki nagrad in priznanj iz

občinskem prazniku Velike Lašče

Foto: Peter Centa, Studio Markelj

TELEFONSKE ŠTEVILKE

v Zdravstveni postaji Velike Lašče

Dr. Darja Modic Likar:

01/788 99 74

Dr. Milenka Starc Vidrih:

01/788 10 38

OBVESTILO UREDNIŠTVA

Naslednja številka Troble
bo izšla kasneje kot je
bilo sprva predvideno.
Zadostiti hočemo namreč
zakonsko določenim
rokom glede objavljanja
v zvezi z lokalnimi
volitvami.

Tako bo naslednja
Trobla izšla v **petek, 24.
septembra 2010.**

Prispevke oddajte
najpozneje do
10. septembra 2010.

LOKALNE VOLITVE 2010

OBVESTILO glede objavljanja v Trobli v času volilne kampanje

V jeseni bodo lokalne
volitve, zato objavljamo
pravila, ki bodo veljala za
predstavitev kandidatov
v Trobli v času volilne
kampanje.

Na podlagi Odloka o
izdajanju občinskega
glasila (Uradni list RS, št.
113/00, 80/2 in Uradno
glasilo Občine Velike
Lašče, št. 1/06), Cenika
reklam in drugih objav v
občinskem glasilu Trobla
(Uradno glasilo št. 1/10) in v
skladu z Zakonom o volilni
kampanji je za **brezplačne
objave oz. predstavitev
političnih strank, list in
posameznikov v času
lokalnih volitev na voljo
polovica strani.** Vse
predstavitev v velikosti 19
cm x 12 cm naj bodo že
oblikovane, naveden pa naj
bo tudi naročnik oglasa.

Rok za oddajo predstavitev
je, tako kot za ostale
prispevke, **10. 9. 2010**

Uredništvo Troble

ŽUPANOV NAGOVOR NA SLAVNOSTNI AKADEMIJI OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Spoštovani letošnji dobitniki občinskih priznanj, spoštovani kolegi župani, občinski svetniki in drugi gostje, cenjene občanke in občani!

Leto je spet naokoli in danes smo se ponovno zbrali v naši športni dvorani, da počastimo občinski praznik.

Tako kot ponavadi je prav, da omenim vsaj nekatere naše naslednje projekte, ki jih želimo uresničiti v bližnji prihodnosti in da se spomnimo na tiste, na katere smo najbolj ponosni.

Kljub temu da smo za izvajanje zimske službe letos porabili rekordno višino sredstev (kar 100.000 € več od planiranih), bomo poskušali uresničiti čim več projektov, ki smo jih načrtovali. Enega smo že zaključili. Pod to športno dvorano, v kateri se pravkar nahajamo, smo uredili malo dvorano, v kateri se že izvajajo nekatere športne discipline, aerobika, kick box. Za ljubitelje strelstva pa smo uredili mini strelišče z dvema progama.

Kot ste najbrž opazili, je v zaključni fazi tudi ureditev parkirišča in parka pri pokopališču. Na tem mestu bomo pridobili okoli petdeset parkirišč, okoli njega pa bo primerna zasaditev in postavljena javna razsvetljava v skladu s predpisi. V sklopu te investicije bomo zgradili tudi primernejše avtobusno postajališče od dosedanjega, na katerem se je v zadnjem času dogodilo celo, da avtobusi niso ustavili zaradi zasedenosti postajališča. Ker smo tudi s strani avtobusnih prevoznikov dobili namige, naj poskušamo zagotoviti primernejšo lokacijo za postajo, smo poiskali novo možnost, ki jo imamo sedaj ob ureditvi novega parkirišča. Vsa ta dela naj bi bila zaključena v naslednjem tednu, tako da vas že sedaj lepo vabim na slovesno otvoritev te nove pridobitve, ki bo naslednjo soboto zvečer. Ob tej priložnosti bo tudi blagoslovitev evharističnega križa, ki je bil prvotno postavljen leta 1935 in porušen v času revolucionarne povojne oblasti, letos pa bo s pomočjo donatorskih sredstev znova stal na starem mestu. Blagoslovitev bo opravil naš častni občan, svetovno znani misijonar Pedro Opeka.

S postavitvijo bronastega kipa Primoža Trubarja v parku pod bloki bomo zaključili tudi ureditev tega parka. Kip bo ulit po mavčni predlogi, ki je shranjena v Narodni univerzitetni knjižnici v Ljubljani in jo je naredil kipar France Kralj. Kip bo edinstven v slovenskem prostoru, saj bo narejen samo en tak primer.

Lani sem v okviru občinskega praznika omenil začetek izgradnje širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij, ki naj bi jih zaključili letos spomladi. Glede na zelo neugodne vremenske razmere, ki smo jim

bili priča letos, pa se je rok izvedbe podaljšal. Upam, da se bo prva faza na tem projektu čim prej končala, kar bo omogočilo gradnjo priključkov do tistih naročnikov, ki bodo sklenili naročniške pogodbe za prejemanje telekomunikacijskih storitev z enim od gostujočih operaterjev v zgrajenem omrežju.

Tudi v letošnjem letu lahko občine na posebnem razpisu pridobijo dodatna sredstva iz državnega proračuna, ki jih lahko koristijo samo za določene namene. Pri nas smo se odločili za nadaljevanje asfaltiranja lokalne ceste po Rutarski planoti (od Naredov proti Selu) in obnovo vodovodnega omrežja po Veliki Slevici. Izvedbo obeh investicij planiramo v času šolskih počitnic.

V tem času bomo uredili tudi zbornico za učitelje in nekaj ostalih prostorov v osnovni šoli. Izvajalec je že izbran in bo začel z deli takoj po zaključku šolskega pouka.

Prav tako bomo letos preuredili nekaj prostorov v naši zdravstveni postaji.

V planu imamo seveda tudi asfaltiranje nekaterih cestnih odsekov, saj cest v naši občini kar ni in ni konca, in glede na razpoložljiva finančna sredstva nameravamo začeti z gradnjo komunalne infrastrukture na Rašici.

Naj omenim, da smo glede na sprejeto strategijo razvoja predšolske vzgoje v naši občini začeli s projektiranjem novega vrtca na Turjaku. Glede na težave, na katere smo naleteli pri pridobivanju potrebnih soglasij, ki bi lahko bistveno podražili izgradnjo, pa preučujemo nove različice, kako in na kateri lokaciji čim hitreje priti do novega vrtca. To omenjam tudi zato, ker imamo

letos ponovno težave pri zagotavljanju prostora za dva oddelka naših otrok. Želel bi poudariti, da je strokovna skupina, v kateri so sodelovale podžupanja, strokovna delavka občinske uprave, ravnateljica in vodja vrtca, skupaj s projektantom pregledala različne lokacije, kjer bi lahko vzpostavili dvačasna oddelka. Lahko mi verjamete, da ni enostavno dobiti primernih prostorov oziroma tiste možnosti, ki bi bile sprejemljive, zahtevajo ogromno finančnih sredstev za ureditev prostorov za otroško varstvo. Zato me včasih zelo žalosti, ko smo deležni s strani nekaterih staršev neupravičenih kritik, marsikdaj pa celo očitkov, češ, na to ali ono lokacijo ne bomo vozili svojih otrok. Ne glede na vse težave sem optimist in upam, da bomo našli kar najbolj primerno lokacijo za ta dva oddelka. Vsekakor bo ta rešitev samo začasna, saj si, kot sem že omenil, intenzivno prizadevamo, da bi že do jeseni naslednjega leta zgradili nov vrtec.

Ker se zavedamo pomena društvenih dejavnosti, mnogo sredstev namenjamo tudi kulturnim, športnim, turističnim in drugim prireditvam ter programom društev. Vsi ti predstavljajo Občino Velike Lašče ne le v domačem okolju, temveč tudi izven občinskih meja. Za trud in delo vseh, ki pomagata pri organiziranju raznih prireditev in predstavljate občino tudi drugod in s tem pripomorete k večji prepoznavnosti naših krajev, gre pristrčna zahvala.

Med zelo aktivne sodijo tudi članice in člani naših gasilskih društev. Zato menim, da je prav, da po svojih močeh pomagamo tudi njim, saj svoje delo in poslanstvo opravljajo zelo vestno, požrtvovalno in prostovoljno. Prav zato smo se odločili, da bomo z visokim finančnim vložkom pomagali PGD Velike Lašče, in sicer pri nakupu novega gasilskega vozila. Prevzem in blagoslovitev vozila bo v soboto, 26. junija, popoldne, ko nas bo s svojim obiskom počastila tudi ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič.

Letos bi želel izpostaviti še naslednje. Zaključuje se štiriletni mandat županu in tudi občinskemu svetu. V svojem imenu in v imenu svetnikov lahko povem, da smo s sredstvi, ki smo jih imeli zagotovljena ali smo jih dodatno pridobili na različne načine, poskušali narediti kar največ. Naj omenim, da smo v tem mandatu zgradili to športno dvorano, multimedijško učilnico, šolsko knjižnico in zobno ambulanto ter kupili zemljišča za obrtno cono pri Turjaku in dokončali projektno dokumentacijo, asfaltirali več kot deset kilometrov občinskih cest na vseh koncih naše občine, zgradili nove vodovodne vrtine, z raznimi cvetličnimi gredicami polepšali naše kraje in še bi lahko

naševal. Upam, da bo nova občinska oblast nadaljevala z začetimi projekti, mogoče pa se bo soočila z novimi izzivi. Po mojem mnenju bo potrebno dati prednost izgradnji novega vrtca, doma za starejše občane, komunalni ureditvi obrtne cone in začetku gradnje kanalizacijskih sistemov. Ali smo v tem mandatu izpolnili vaša pričakovanja, boste lahko kmalu ocenjevali vi, spoštovane občanke, spoštovani občani. Zato izkoriščam to priložnost, da se za sodelovanje in pomoč najprej zahvalim gospe podžupanji dr. Tatjani Devjak. Iskreno se želim zahvaliti tudi vsem ostalim svetnicam in svetnikom za tvorno sodelovanje na sejah občinskega sveta in v raznih odborih, še posebej za vsakoletno potrditev proračuna v roku, kar nam je kasneje zagotavljalo pravočasno izvedbo potrjenih investicij. Včasih nismo imeli enakih stališč do določenih zadev, kar je popolnoma razumljivo, smo pa kljub temu zmogli toliko razuma in odgovornosti, da smo večino sklepov, odlokov in predlogov sprejeli celo s popolnim soglasjem. Prav tako se želim zahvaliti vsem zunanjim članom raznih odborov in komisij in tudi sodelavkam in sodelavcem občinske uprave za strokovno in požrtvovalno delo. In ne nazadnje naj gre moja zahvala tudi vsem vam spoštovanim občankam in občanom, ki ste mi marsikdaj tudi kaj svetovali in predlagali. Prepričan sem, da smo se vsi trudili ustvariti čim boljše pogoje za življenje v naši občini.

Kljub v zadnjem času mnogokrat omenjeni recesiji, v kateri se nahajamo, se na občini trudimo, da bi kar največ sredstev namenili za nove investicije. Ohraniti bi želeli visoko mesto po investicijskih vlaganjih v občini tudi v bodoče. Naj vas seznanim, da po zadnjih podatkih, ki jih v posebni študiji objavlja Fakulteta za upravo, na področju investicijskih vlaganj naša občina zaseda 41. mesto izmed 210 slovenskih občin.

Še bolje pa smo uvrščeni po kazalcu ekonomičnosti občinske uprave. Po tem kazalcu, ki je eden pomembnejših za prikaz uspešnosti dela, pa naša občina izmed 210 slovenskih občin zaseda odlično 10. mesto.

Ob tej priložnosti naj omenim še to, da naša občina sodi v krog tistih slovenskih občin, ki so zadolžene pod slovenskim povprečjem.

Tudi letos bodo podeljena občinska priznanja. Čestitke vsem dobitnikom z moje strani, hvala vam za dosedanje delo, za vaš trud, udejstvovanje, dosežke. Tudi letos pa bo občina dobila častnega občana.

Zahvaljujem se vsem sodelujočim na današnji prireditvi, vsem, ki so sodelovali in še bodo na ostalih prireditvah v okviru občinskega praznovanja, ter vsem vam, spoštovani gostje, drage občanke in občani, da ste si danes vzeli čas, da s to prireditvijo skupaj proslavimo naš občinski praznik.

Želim vam lep večer in prijetno druženje tudi po zaključku slavnostne akademije.

Anton Zakrajšek, župan

Godba Dobrepolje

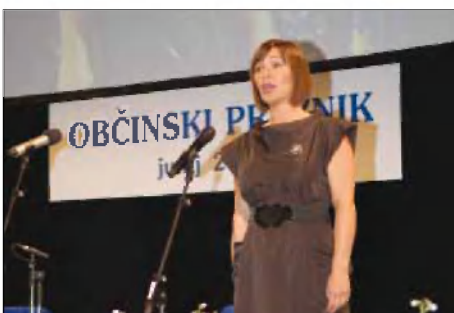
Občinski praznik 2010

Slavnostni sprevod

Povezovalca programa:
Matjaž Gruden in Alenka Vasič

Sopranistka Urška Žižek

Kitarista Jaka Pečnik in Luka Zakrajšek

Velikolaška vokalna skupina

Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja

Simfonični orkester Glasbene šole Ribnica

Od 3. do 6. junija so potekale različne prireditve v okviru občinskega praznika Občine Velike Lašče.

Prva v sklopu prireditev ob občinskem prazniku je bila v četrtek, 3. junija, in sicer 14. tradicionalna občinska revija pevskih zborov v viteški dvorani na gradu Turjak v organizaciji KUD Marij Kogoj.

V petek, 4. junija, je sledilo odprtje razstave Trubarjevi kraji v organizaciji KUD Primož Trubar in Javnega zavoda Trubarjevi kraji. Sobotno dopoldne je popestrila tržnica s spremljajočimi dejavnostmi in predstavitvami pod skupnim naslovom Trški dan, ki ga je tudi letos organiziral Javni zavod Trubarjevi kraji.

Osrednja prireditev je bila večerna slavnostna akademija. Začelo se je že pred občinsko stavbo s kratkim koncertom Godbe Dobrepolje, ki je nato s svojimi zvoki spremljala tudi častni sprevid, v katerega so bili vključeni predstavniki društev s prapori in ostali prisotni. Slavnostna akademija se je nadaljevala v športni dvorani Velike Lašče. Prireditve sta povezovala Alenka Vasič in Matjaž Gruden, nastopili pa so še:

mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja pod vodstvom Vite Mekinda in ob klavirski spremljavi Francija Malavašiča, kitarista Jaka Pečnik in Luka Zakrajšek, Simfonični orkester Glasbene šole Ribnica pod vodstvom dirigenta Matjaža Jevšnikarja, Velikolaška vokalna skupina pod vodstvom Martine Kovačič in sopranistka Urška Žižek ob klavirski spremljavi pianista Igorja Semeta.

ČASTNO OBČANSTVO

V skladu z občinskim odlokom o priznanjih in nagradah je Občinski svet Občine Velike Lašče na 23. redni seji dne 13. maja 2010 sprejel sklep, da se častno občanstvo Občine Velike Lašče v letu 2010 podeli:

BOGOMIRJU SAMSI

za izjemne dosežke na področju kulture in gasilstva

Predlagatelj:

KUD Primož Trubar Velike Lašče in Gasilska

Častni občan Bogomir Samsa

zveza Velike Lašče

Obrazložitev:

Bogomir Samsa je več kot šestdeset let javni delavec, človek, brez katerega si društvenega življenja v občini Velike Lašče ne moremo predstavljati. Globoko sledi njegovih prizadevanj so vidne na kulturnem področju, predvsem v obnovljenem Levstikovem domu in Stritarjevi ter Levstikovi spominski sobi v njem, v urejeni Trubarjevi domačiji, pri organizaciji velikih kulturnih dogodkov v občini – Levstikovem taboru leta 1981 in svečanostih ob 400-letnici smrti Primoža Trubarja leta 1986.

V gasilstvu aktivno sodeluje že od leta 1949, ko je postal član operativne desetine, nato je bil ustanovni član PGD Dolnje Retje, kjer je bil 56 let tudi tajnik. Bogomir Samsa je šel v gasilstvu skozi vse faze strokovnega usposabljanja in dosegel čin visokega gasilskega častnika. Bil je med ustanovitelji in nato v vodstvih vseh pomembnejših gasilskih organizacij in je za svoje požrtvovalno in nesebično delovanje dobil med drugimi tudi najvišje priznanje v gasilstvu – »Nagrado Matevža Haceta«.

Organiziral in vodil je nešteto akcij za ureditev naših krajev. Predan poklicnemu delu in domači vasi, vključen v prizadevanja za uveljavitev Velikih Lašč v zavesti Slovencev, trajno prisoten pri iskanju novih oblik kulturne dejavnosti in zmeraj pripravljen delovati za javno korist, Bogomir Samsa s svojim zgledom potrjuje pomembnost moralnega načela o osrečujočem delu v dobro ljudi in si ob svoji 80-letnici zasluži priznanje, da postane častni občan Občine Velike Lašče.

PRIZNANJE OBČINE VELIKE LAŠČE

V skladu z občinskim odlokom o priznanjih in nagradah je Občinski svet Občine Velike Lašče na 23. redni seji dne 13. maja 2010 sprejel sklep, da se priznanji Občine Velike Lašče v letu 2010 podeli:

Franc Ivanc, Društvo upokojencev Velike Lašče

DRUŠTVU UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE za 60-letno delovanje v Občini Velike Lašče

Predlagatelj:

Slovenska demokratska stranka, OO Velike Lašče

Obrazložitev:

Začetki Društva upokojencev segajo v mesec marec leta 1950. V teh letih so se člani in članice društva redno srečevali, organizirali sestanke, izlete in druge aktivnosti.

Obiskujejo tudi obolele in starejše člane, ki se prireditve in drugih aktivnosti ne morejo udeleževati. Posebno skrb posvečajo članom, ob dopolnjenem 90. letu starosti. Za zvestobo članstva podeljujejo priznanja za 20, 30, 40 in več let, najbolj zaslužnim članom pa podelijo naziv častni član društva.

Člani Društva upokojencev so pravzaprav dejavni in aktivni na vseh področjih, kjer in kolikor jim možnosti to dovoljujejo. Lepe uspehe dosegajo pri streljanju z zračno puško in balinanju. Prizadevajo pa si tudi za povezovanje z mlajšo generacijo, predvsem preko članic, ki osnovnošolske otroke učijo umetnosti ročnih del.

Predsedniške, tajniške in druge funkcije člani opravljajo brezplačno in z veliko mero odgovornosti pa tudi veselja do dela. Društvo deluje na prostovoljni bazi in združuje večino upokojencev iz Občine Velike Lašče, število članov pa se giblje od 420 do 450 in je tako po številu članov največje društvo v naši občini. Ob 60. obletnici delovanja in za zgledno delo ter nesebično medsebojno pomoč se jim podeljuje priznanje Občine Velike Lašče za leto 2010.

MANFREDU DETERDINGU

za delovanje na področju ohranjanja kulturne in naravne dediščine

Predlagatelj:

Slovenska demokratska stranka, OO Velike Lašče

Obrazložitev:

Manfred Deterding je v duši pravi raziskovalec. Brskanje po arhivih, branje najrazličnejše literature in poslušanje pripovedi poznavalcev zgodovine ga je privedlo do marsikaterih zanimivih spoznanj o zgodovini in geografiji naših krajev. Svoja spoznanja rad posreduje tudi drugim, naj si bo dijakom in študentom za pomoč pri raznih seminarskih nalogah ali pa popotnikom, ki obiskujejo naše kraje in z zanimanjem prisluhnejo razlagam o zgodovinskih in kulturnih znamenitostih Občine Velike Lašče.

Manfred Deterding

Kot avtor in soavtor je izdal več publikacij, ki opisujejo znamenitosti naše občine, sodeloval pa je tudi pri vsebini občinske spletne strani. Pogosto s svojimi prispevki poskrbi za zanimivo branje tudi v Trobli in glasilih sosednjih občin.

Manfred Deterding je glavni pobudnik projekta ZID, s katerim kot predsednik društva Claustra Alpium Iuliarum (Ob rimskih zapornih zidovih) utira pot te zgodovinske znamenitosti tudi v mednarodne vode.

Vedno je bil in je pripravljen nesebično, volontersko sodelovati pri različnih dejavnostih, nešteto ur se zamudi z organiziranjem sestankov s strokovnjaki različnih strok, predvsem pa vedno išče različne možnosti sodelovanja, ki bi prinesle določene koristi celotni občini.

Prepričani smo, da bo svoje znanje in spoznanja še naprej z veseljem delil s soljudmi.

POHVALE ŽUPANA

V skladu z občinskim odlokom o priznanjih in nagradah ima tudi župan možnost podeliti pohvale. Pohvalo župana prejmejo:

VELIKOLAŠKA VOKALNA SKUPINA ob 20-letnici delovanja

Septembra 1990 so velikolaška dekleta, ki so do takrat prepevala le v ženski zasedbi, v svojo družbo povabila fante in so prvič skupaj zapeli na poroki v velikolaški cerkvi. Od takrat naprej nastopajo v mešani zasedbi pod imenom Velikolaška vokalna skupina in vseh 20 let jih vodi Martina Kovačič.

Sprva so bili predvsem poročni zborček, saj so prepevali ob usodnih odločitvah mnogih parov, kasneje pa so svoje delovanje razširili tudi na posvetno področje. Sodelovali so na otvoritvah razstav, revijah in drugih najrazličnejših prireditvah, ki so jih organizirali Občina Velike Lašče in različna društva v domači občini in drugje po Sloveniji. Dvakrat so gostili pevce iz pobratenega Lutzelfluha, avgusta 2004 pa so jih tudi sami obiskali v Švici.

Ko vokalci, kot sami sebe imenujejo, brskajo po pevskih spominih, ne morejo mimo večerov podoknic, ko so s pesmijo obiskali naše vasi in bili povsod prijazno sprejeti, mimo številnih otvoritev razstav na Trubarjevini, mimo Dalmatinskih večerov pri Kuklju, božičnega koncerta v Kliničnem centru, nastopov na srednjeveških dnevih na gradu Turjak, koncerta v Dolšinatovi jami, sodelovanja na dobrodelnih koncertih in svojih letnih koncertov z zanimivimi gosti.

Koncert ob desetletnici, leta 2000, so pripravili v Dalmatinovi kapeli na Gradu Turjak, ki ga je z avtorsko poezijo prav posebej za to priložnost obogatil Andrej Perhaj.

V letu 2005 so na povabilo KUD Primož Trubar zaigrali tudi v gledališki igri – v Levstikovem Juntezu – poleg tega pa so obeležili svojo 15-letnico s koncertom v Viteški dvorani prenovljenega gradu Turjak.

Anica Marolt, Velikolaška vokalna skupina

V Trubarjevem letu 2008 so pripravili kar dva različna koncerta. Januarja so v Levstikovem domu predstavili svojo zgoščenko s priredbami slovenskih ljudskih in z umetnimi pesmimi.

Leto svoje polnoletnosti pa so zaključili s koncertom pesmi naših rojakov: Trubarja, Levstika, Stritarja.

Zdaj pa se pevci pripravljajo na koncert ob svoji 20-letnici, ki bo v soboto, 16. oktobra, v velikolaški cerkvi, kamor ste lepo povabljeni.

Pevce vseh dvajset let poleg sorodstvenih in prijateljskih vezi druži veselje do skupnega prepevanja, skupno prepevanje predstavlja pomemben del njihovega življenja in je ena izmed njihovih velikih ljubezni.

ŠPELA ZAKRAJŠEK

za izjemne uspehe v osnovni šoli

Obrazložitev, ki so jo pripravili v šoli, je naslednja.

Špela je bila vsa leta odlična učenka. Je izjemno prizadevna in odgovorna dekle. Poleg vestno opravljenih šolskih nalog se je udeleževala različnih šolskih in državnih tekmovanj, na katerih je dosegala izjemne uspehe. Pri matematiki je od četrtega razreda zasedala prva mesta na šolskih tekmovanjih, v sedmem in osmem razredu pa se je uvrstila na državno tekmovanje in obkraj osvojila zlato Vegovo priznanje.

Špela Zakrajšek

Izredno uspešna je bila tudi na področju logike – poleg bronastih priznanj je lansko leto osvojila srebrno, ki ga je letos nadgradila z zlatim priznanjem. V letošnjem šolskem letu je osvojila kar štiri srebrna priznanja: Cankarjevo pri slovenščini, Preglovo pri kemiji, Vegovo pri matematiki in Stefanovo pri fiziki, ki ga je osvojila tudi v lanskem šolskem letu.

Na vsa tekmovanja se je odgovorno pripravljala, ob tem pa končala tudi nižjo glasbeno šolo in vseh devet let sodelovala pri bralni znački.

SREČKO RAJŠEL

za dosežke na področju športa in dela z mladimi

Srečko Rajšel se je pridružil Nogometnemu klubu Velike Lašče v ustanovnem letu 2003 in prevzel treniranje mladih nogometašev v starosti od 8 do 14 let.

Sam je nogomet vzljubil že v mladih letih in po spletu okoliščin postal uveljavljeni profesionalni nogometaš, eden redkih na področju med Ljubljano in Kočevjem. Po nogometni igralski karieri se je iz ljubezni do nogometne igre in zaradi njenega dobrega poznavanja odločil, da bo svojo pot v športu nadaljeval kot trener in prenašal svoje znanje na mlajše. Njegova nogometna filozofija temelji na dobri tehnični usposobljenosti in tekmovalnosti, zato so se ekipe NK Velike Lašče pod njegovim vodstvom takoj vključile v ligaška tekmovanja v okviru Nogometne zveze Slovenije in Mestne nogometne zveze Ljubljana ter sodelovale na številnih nogometnih turnirjih na travi, na asfaltu in v dvoranah.

Srečko Rajšel

Njegovo dobro trenersko delo je že v prvih letih obrodilo sadove, čemur so bili dokaz dobri rezultati in veliko število osvojenih pokalov. Posebej prva generacija (letnik 1992), na kateri je temeljilo delo v nogometni šoli v prvih letih delovanja NK Velike Lašče, je bila številna in uspešna. Med drugimi je Nogometni klub z njegovo pomočjo vzgojil državnega reprezentanta in šest igralcev, ki so igrali v prvi državni ligi med štirinajstletniki, kar je zavidanja vreden uspeh za vsako nogometno sredino.

Srečko Rajšel je po lastnih besedah z nogometom doživel marsikaj lepega in prijetnega. To velja tako za njegovo profesionalno nogometno kariero, kot za njegovo sedanjo vlogo nogometnega trenerja, ko skrbi za razvoj številnih mladih nogometašev. Veseli smo, da je z nami in da je v teh sedmih letih organiziranega izvajanja nogometne šole v okviru ŠD NK Velike Lašče odigral eno glavnih vlog pri razvoju nogometa in športa kot celote v naši občini. Srečka Rajšla odlikuje strokovno in nesebično delo z mladimi nogometaši, hkrati pa je eden najzaslužnejših posameznikov za odmevno uveljavitev in razvoj nogometa tako v občini Velike Lašče kot tudi v širšem slovenskem prostoru.

Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez vsako leto podeljuje priznanja športnikom in trenerjem. Najvišja priznanja so bila podeljena na prireditvi ŠPORTNIK LETA v Cankarjevem domu. Ostala priznanja, kot je to že ustaljena navada, pa Olimpijski komite Slovenije podeljuje lokalno in regionalno. Na tokratni prireditvi ob občinskem prazniku je tako Olimpijski komite Slovenije podelil še priznanje športniku iz naše občine.

PRIZNANJE SREBRNI ZNAK OLIMPIJSKEGA KOMITEJA SLOVENIJE PREJME

EDIN LATIČ

za osvojevo 1. mesto na svetovnem prvenstvu v KIKBOKS – WAKO, kategoriji lahki kontakt nad 94 kilogramov.

Miroslav Cerar in Edin Latič

Priznanje je podelil gospod Miroslav Cerar, predsednik Slovenske olimpijske akademije in Ambasador Republike Slovenije, za šport, strpnost in »fair play«.

Obiskovalci slavnostne akademije so se po končani slavnostni akademiji zadržali še na družabnem srečanju na igrišču pred športno dvorano, za kar so poskrbeli člani PGD Velike Lašče, članice Društva podeželskih žena Velike Lašče in OŠ Primoža Trubarja.

V nedeljo, 6. junija, pa je potekala zaključna prireditev ob občinskem prazniku – že 17. pohod po velikolaški kulturni poti v organizaciji Planinskega društva Velike Lašče.

Pripravila: Lidija Čop, Občinska uprava
Foto: Peter Centa, Studio Markelj

Nove pridobitve v Velikih Laščah

NOVO PARKIRIŠČE PRI POKOPALIŠČU

Velike Lašče so postale bogatejše za novo parkirišče. Na mestu, kjer je nekoč stalo skladišče tehnične trgovine, je danes za skoraj petdeset novih parkirnih mest, kar bo prav gotovo razbremenilo parkiranje tudi na neoznačenih mestih v samem centru Velikih Lašč. Parkirišče zaokroža lepa zasaditev, ki se primerno umešča tudi v okolje in nenazadnje v bližnje pokopališče. V sklopu te investicije, bo postavljeno oz. prestavljeno tudi avtobusno postajališče.

Slovesno odprtje novega parkirišča je bilo v soboto, 12. junija. Pričelo se je s sveto mašo, ki jo je v do zadnjega kotička

napolnjeni cerkvi daroval naš rojak in častni občan misijonar Pedro Opeka. Slovesnost se je nadaljevala s sprevodom do novega parkirišča, kjer je misijonar poleg nove pridobitve ob s spremstvu domačega župnika Vladimirja Jaksetiča blagoslovil tudi - z donatorskimi sredstvi domačih ključarjev in posameznikov - na novo postavljeni evharistični križ. Ob zaključku sta misijonar Pedro Opeka in župan Anton Zakrajšek opravila še simbolno zasaditev lipe.

Nastajajoče parkirišče v času del
Foto: Roman Struna

Končna podoba novega parkirišča
Foto: Roman Struna

LČ

Na novem parkirišču se je ob odprtju zbralo veliko ljudi
Foto: Milan Glavonjič

Misijonar in župan ob simbolni zasaditvi lipe
Foto: Milan Glavonjič

PEKARNA IN KAVARNA – PEKA KUKELJ

16. junija 2010 je svoja vrata odprla nova kavarna in pekarna »PEKA Kukelj«. Gre za nekakšno nadgradnjo Gostilne »Pri Kuklju«, ki se ponaša z dolgoletno tradicijo. Nova pridobitev pa tako v center Velikih Lašč prinaša vonj po svežih krofih in drugih domačih slaščicah ter opojni kavi.

LČ, Foto: Katja Panadel

Peka Kukelj

Trakje slavnostno prerezala podžupanja dr. Tatjana Devjak

OBISK MINISTRICE ZA OBRAMBO V NAŠI OBČINI

sobota, 26. junij 2010

Na povabilo župana Antona Zakrajška je 26. junija 2010 našo občino obiskala ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič.

Grad Turjak

Najprej si je ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič ob zanimivi razlagi vodnika Evgena Šerbca ogledala grad Turjak. V tem sobotnem popoldnevu so v poročni dvorani navadno tudi poročni obredi in tako je ministrica lahko tudi med prvimi čestitala in zaželela srečen vstop v zakonski stan enemu od pravkar poročenih parov.

Dom veteranov Krvava Peč

Sledil je obisk Doma veteranov vojne za Slovenijo v Krvavi Peči, kjer si je ministrica ogledala zbirko orožja in kronološko razstavo fotografskega in drugega materiala, ki je postavljena na ogled v spomin na dogodke iz časov osamosvajanja naše države. Ministrica se je seznanila tudi z delom in aktivnostmi OZVVS Velike Lašče, predsedniku Dušanu Hočevarju pa čestitala za izjemno delo veteranov in jih tudi podprla pri njihovih nadaljnjih načrtih.

Velike Lašče

Svoj obisk je ministrica dr. Ljubica Jelušič zaključila v Velikih Laščah na prireditvi ob prevzemu novega gasilskega vozila PGD Velike Lašče. V svojem govoru je pohvalila podporo, ki jo občina nudi gasilski dejavnosti, ob tem pa poudarila, da je hitro in uspešno delo gasilcev pogojeno tudi z učinkovito in dobro opremo, s čimer se sedaj PGD Velike Lašče prav gotovo lahko pohvali.

Obisk v naši občini, za katerega si je vzela čas ministrica dr. Ljubica Jelušič in z njo tudi namestnik generalnega direktorja Uprave RS za zaščito in reševanje Branko Dervodel je prav gotovo prijetno presenetil in razveselil marsikoga. Ministrica je bila nad obiskanimi kraji naše občine zelo navdušena, hkrati pa je obljubila, da se bo ob prvi priložnosti zopet vrnila z namenom, da si ogleda in spozna še ostale kulturne in naravne znamenitosti naše občine.

LČ

Foto: Aleksandra Pelko, Srečo Knafelc in Franc Debeljak

NAJUSPEŠNEJŠI UČENCI NA SPREJEMU PRI ŽUPANU

Župan Anton Zakrajšek je tudi letos ob zaključku šolskega leta sprejel najuspešnejše učence, ki so zaključili Osnovno šolo Primoža Trubarja Velike Lašče. Zaželel jim je, da bi znanje, pridobljeno na tej šoli, uspešno nadgrajevali na nadaljnji izobraževalni poti in jim ob tej priložnosti izročil knjižno darilo.

Ob koncu šolskega leta 2009/2010 so si z doseženim šolskim uspehom to pozornost prislužili devetošolci: Blaž Bavdek, Lucija Dedo Lale, Nina Grčar, Metod Indihar, Rok Kokošinek, Teja Levstik,

Nina Pozelnik, Katarina Sernel, Jera Stritar, Domen Škulj, Anamarija Škulj, Nataša Tomc, Jan Zakrajšek, Špela Zakrajšek, Ema Zgonc, Miha Žužek in Zala Žužek.

Vsem še enkrat iskrene čestitke.
V. V., Foto: Roman Struna

Učenci z razredničarkama Silvo Cimerman in Renato Lesar Hiržič ter županom pred občinsko stavbo

ODPRTO ŠIROKOPASOVNO OMREŽJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

V zvezi z možnostjo izbire operaterja telekomunikacijskih (TK) storitev in v zvezi z nadaljevanjem izgradnje priključkov na območju belih lis v občini Velike Lašče nam je izvajalec gradnje oz. upravitelj odprtega širokopasovnega omrežja Tritel d. o. o. posredoval naslednje informacije.

IZBIRA OPERATERJA

Tritel d. o. o. je poslal vabilo k sodelovanju naslednjim operaterjem: Amis d. o. o., Elektro Turnšek d. o. o., T-2 d. o. o., Telekom Slovenije d. d., Tuš Telekom d. o. o., Telemach d. o. o., Stelkom d. o. o. in EVJ Elektroprom d. o. o.

Na vabilo so se odzvali Amis d. o. o., Telekom Slovenije d. d., T-2 d. o. o. in Telemach d. o. o., vendar dogovori še potekajo in nihče od teh operaterjev še ni podpisal pogodbe o sodelovanju. Podpis pogodb oz. dogovor pričakujemo v kratkem.

Tritel d. o. o. je zaenkrat podpisal pogodbo o sodelovanju in gostovanju v novozgrajem omrežju samo z operaterjem KabelNet. V omrežje so testno vključeni osnovni signali tega operaterja, ki ponuja po ugodnih cenah osnovne TK storitve. To pomeni, da gre za televizijske in radijske programe ter internetne storitve z osnovno prenosno hitrostjo 1 Mb/s. Storitve tega operaterja (in vseh drugih, ki se bodo odločili za gostovanje v vašem omrežju) bodo dostopne potencialnim naročnikom najprej na območjih in naseljih, ki spadajo pod t. i. bele lise, nato pa še ostalim gospodinjstvom.

Cene TK storitev operaterja KabelNet so naslednje:

84 televizijskih in 30 radijskih programov: 12,50 EUR mesečno brez oz. 15,00 EUR z DDV in

internetni dostop 1 Mb/s v smeri k računalniku in 0,5 Mb/s od računalnika: dodatnih 4,50 EUR mesečno brez oz. 5,40 EUR z DDV.

KabelNet ne zahteva časovne vezave, kar pomeni,

da je zamenjava operaterja možna kadar koli brez kakršnih koli obveznosti. V ponudbi zaenkrat še ni storitev telefonije, bodo pa na razpolago do konca tega leta.

Prvi redni priklopi naročnikov se bodo začeli izvajati v kratkem in bodo sledili dinamiki prijavljanja in podpisovanja naročniških pogodb med naročniki in TK operaterji.

POSTOPEK GRADNJE NAROČNIŠKEGA PRIKLJUČKA

1. Potencialni naročnik je informiran o operaterjih, ki so prisotni v omrežju in njihovi ponudbi TK storitev (lokalno glasilo, info točka na občini, info telefoni upravitelja: GSM 051 692 460, tel./fax: 01 561 1015, internet in spletne strani občine, operaterja in upravitelja);

2. Potencialni naročnik:

a. se obrne na upravitelja (Tritel d. o. o.), ki posreduje pri operaterju in izbere najboljšo storitev, skladno želji naročnika, ter posreduje tudi pri podpisu naročniške pogodbe ali pa

b. se obrne naravnost na operaterja in sklene naročniško pogodbo z operaterjem.

3. Po podpisu naročniške pogodbe obvesti operater upravitelja o novem naročniku ter mu izda delovni nalog za gradnjo in vzpostavitev naročniškega hišnega priključka do naročnika ter konfiguracijo in povezavo t. i. CPE enote.

4. CPE enota je predajna točka signala pri naročniku. Enota je aktivni del opreme, ki se jo montira pri naročniku in služi za sprejem in distribucijo TK signalov operaterja. Ta del opreme je last upravitelja. Naročnik podpisuje reverz o prevzemu opreme in jo je dolžan vrniti lastniku ob morebitni odpovedi ali prekinitvi naročniškega razmerja z operaterjem.

5 Naročnik plača upravitelju priključnino v višini 230 EUR (z DDV) za izvedbo priključka na območjih t. i. belih lis.

6. Ko so izpolnjeni vsi pogoji za izvedbo priključka, bo upravitelj na območju belih lis zgradil naročniški hišni priključek v roku 45 dni na en način od spodaj omenjenih:

a. izkop v zemljo in polaganje distribucijskega kabla do stanovanjskega objekta naročnika;

b. vzpostavitev zračne povezave z distribucijskim kablom do podstrehe na stanovanjskem objektu naročnika ali

c. vzpostavitev brezvrvične povezave do stanovanjskega objekta naročnika ter

d. dobavo in montažo CPE enote ob najbližji omrežni vtičnici 230 V, 50 Hz.

7. Upravitelj nato izvede konfiguracijo in zagon CPE enote ter obvesti operaterja o zaključku del in delovnega naloga.

8. Po končani montaži in zagonu CPE enote je za normalno delovanje omrežja in aktivne opreme zadolžen upravitelj, za vsebino in kakovost TK storitev pa izbrani operater, kateremu bo naročnik plačeval mesečno naročnino.

9. Višina naročnine je odvisna od storitev, ki jih je izbral naročnik.

10. Vse napake v delovanju opreme in omrežja, dodatne zahteve in vprašanja ali povpraševanja po novih storitvah, zamenjavi operaterja ali paketov in podobno se pošljejo najprej na upravitelja.

11. UTP ali koaksialna napeljava od CPE enote do posameznih porabnikov (TV, radio, računalniki itn.) spada v notranji distribucijski razvod omrežja znotraj stanovanjskega objekta in ni krita s plačilom priključnine. Notranji razvod lahko naročnik izvede sam, na lastne stroške oz. naroči pri ustreznem strokovnjaku ali pri tehnikih upravitelja po cenah, ki veljajo za dodatna dela in material.

Aktualne cene in ponudbe vseh ostalih operaterjev, ki so prejeli vabilo za gostovanje, niso pa še podpisali pogodbo o gostovanju, so dostopne na spletnih straneh operaterjev:

Amis d. o. o.: <http://www.amis.net/web2/>

Elektro Turnšek d. o. o.: <http://www.elektroturnsek.si/>
T-2 d. d.: <http://www.t-2.net/>

Telekom Slovenije d. d.: <http://www.telekom.si/>

Tuš Telekom d. o. o.: <http://www.tustelekom.si/>

Telemach d. o. o.: <http://www.telemach.si/>

Stelkom d. o. o.: <http://www.stelkom.si/>

EVJ Elektroprom d. o. o.: <http://www.elektroprom.si/>

Tritel d. o. o.

ABONMA 2010/2011

V jeseni pričenjamo z že 14. sezono gledališkega abonmaja v Velikih Laščah. Tudi tokrat smo se potrudili in skušali v abonmajski program uvrstiti predstave, ki nas bodo razvedrile, sprostile, predvsem pa nasmejale. Ustvarjalci programa se zavedamo, da je skoraj nemogoče zadostiti vsem okusom, a verjamemo, da vam bodo predstave še dolgo po ogledu ostale v lepem spominu. Glede na to, da so pred objavo napovednika predstav v tej številki Troble vsa gledališča potrdila svoje gostovanje v Levstikovem domu, upamo, da bodo ti dogovori tudi realizirani, tako da zaradi tega ne bi smelo priti do večjih sprememb. V tokratni številki Troble objavljamo kratek opis predstav, naslednjič pa boste izvedeli informacije v zvezi z vpisom abonmaja.

Vodja gledališkega abonmaja: dr. Tatjana Devjak, podžupanja

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: ZBUDI SE, KATKA (KOMEDIJA)

Režija: Boris Kobal

Igrajo: Leopold Pungerčar, Aljaž Godec/Simon Mlakar, Nika Per, Mojca Lavrič/Zdenka Bergant Muha, Damjan Kolovrat, Marko Skok, Samo Ravnikar, Pika Mihelič

Nikova žena in tašča odhajata čez vikend in povsem normalno je, da Niko in prijatelji prosto stanovanje izkoristijo za snemanje striptiza. Stvar bi fantastično uspela, če ne bi plesalka, ki jo boli glava, po pomoti pogoltnila taščinih uspavalnih tablet. A fantje ostanejo ledeno hladni in logično sklenejo, da se je pač treba znebiti »trupla«. Pri tem na pomoč prijazno priskočita bivši kaznjenc in ženin nesojeni ljubimec, zato vse poteka povsem brez zapletov. Oziroma bi tako potekalo, če se med tem ne bi vrnila žena in tašča ...

KUD PRIMOŽ TRUBAR VELIKE LAŠČE: NEUGNANA ČEVLJARKA

Avtor: Frederico Garcia Lorca

Režija in dramaturgija: Marko Bratuš, AGRFT
Kostumografija, scenografija: Katarina Zalar
Tehnična ekipa: Matej Hren, Niko Samsa, Zdenko Samsa, Urban Gruden

Igrajo: Margareta Damjanič, Alenka Vasič, Nuša Zalar, Nika Hren, Vesna Peterlin, Ana Rigler, Jana Merjasec Pavlič, Ana Porenta, Rok Borštnik, Janez Gruden, Jože Starič, Anže Starič, Jure Starič, Matjaž Gruden.

Lorcina predstava Neugnana čevljarka humorno orisuje odnos med moškim in žensko, pri čemer izpostavlja nezadovoljstvo v partnerskem odnosu in splepenje samega sebe, da bi bilo lahko vse boljše, če bi se le partner obnašal tako, kot si želimo. Koncept predstave temelji na igralskem izrazu celotnega igralskega ansambla, ki nudi primeren kontrast tej sicer intimni drami. Igralski izraz bo podprt z minimalističnimi scenografskimi in nekoliko močnejšimi kostumografskimi poudarki, kar bo omogočilo gledalcu, da se bo lahko zbrano osredotočil na interprete vlog.

GLEDALIŠČE KOPER: CHICCHIGNOLA (KOMEDIJA)

Avtor: Ettore Petrolini. Avtor narečne priredbe: Danijel Malalan

Režiser: Boris Cavazza

Igrajo: Renato Jenček, Mojca Fatur, Ajda Toman, Urška Bradaškja, Gorazd Žilavec, Ajda Smrekar, Milko Cočev, Ivan Isovski

Komedijant, komediograf in ena vodilnih italijanskih gledaliških osebnosti med obema vojnama, Ettore Petrolini (1884–1936), je v svojih delih – tako v gledaliških komedijah kot filmih in prozi – izoblikoval vrsto likov, posebnežev rimskih ulic, ki dandanes vedno znova izzivajo igralske interprete. Ob likih, kot so Fortunello, znameniti Gastone ali Paggio Fernando, je Petrolini leta 1928 ustvaril tudi lik Chicchignole, uličnega prodajalca igrač in lampijonov, na prvi pogled preprostega, nekoliko potuhnjenega in bedastega videza, toda v resnici inteligentnega, duhovitega, pronicljivega in sentimentalnega soproga mlade, čutne in spogledljive, a nekoliko ohole in površne Eugenije, ki skrivaj ljubimka s strahopetnim, a bogatim štacunarjem Egistom. Komedijski klobčič se zaplete, ko mora Egist z obolelo ženo odpotovati v toplice in tudi Eugenija začne hliniti bolezen, da bi se lahko v toplicah pridružila Egistu in njegovi ženi. Dobrodušni Chicchignola nasede prevari in si je za Eugenijino »zdravljenje« pripravljen pri Egistu celo sposoditi denar. Po vrnitvi iz toplic Chicchignola spregleda Eugenijino spletko, a dopusti, da zaljubljenca nadaljujeta s svojimi lažmi in izgovori. Ko mu po letu dni uspe odpreti lastno trgovino, prešuštnikoma prizna, da ve za njuno ljubimkanje. Eugenija prosi Chicchignolo za odpuščanje, a Chicchignola se ne da – nezvesto ženo nažene iz hiše.

Komedijo (prvič so jo uprizorili na odru gledališča Manzoni v Rimu leta 1931), ki se v nasprotju s pričakovanji ne konča z robantenjem prevaranega soproga in s spravo med prešuštniki, temveč s stoično grenkobo naslovnega junaka, ki se brani s smehom, humorjem, grotesko in bufonado in v kateri se, po mnenju kritikov, odlično

spajata Pirandellova sicilijanska umirjenost in Petrolinijev cinični humor, v Gledališču Koper uprizarjajo v primorskem narečju ter ji s tem vračajo nekaj tiste jezikovne žlahtnosti, ki pomeni eno poglavitnih začimb Petrolinijevih besedil.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KLANJ: REVIZOR (KOMEDIJA)

Avtor: Nikolaj Vasiljevič Gogolj

Režija: Mateja Koležnik

Igrajo: Primož Pirnat, Vesna Jevnikar, Vesna Pernarčič – Žunič, Darja Reichman, Vesna Slapar, Kristijan Guček, Peter Musevski, Igor Štamulak, Matjaž Višnar, Gašper Jarni, Branko Jordan, Grega Zorc, Pavel Rakovec, Ciril Roblek, Robert Kavčič, Jošt Cvikl

Predstava je posvečena 200. obletnici Gogoljevega rojstva.

V majhni srenji se pojavi tujec, za katerega prebivalci zaradi strahu in slabe vesti mislijo, da je revizor. Ob »revizorjevem« prihodu se začnejo nenadoma razkrivati vsa beda, ponigliavost, hipokrizija, licemerje, ničevost in praznina Družbe, ki temelji na Strahu pred Oblastjo in njenimi Zakoni. V Revizorju gre predvsem za tragikomičen prikaz povprečne družbe, ki je izoblikovala posebne strategije, kako se ubraniti oziroma izogniti pritisku Oblasti in njenim Zakonom.

Revizor je režiserjem in gledališčem zmeraj znova izziv, zato ni čudno, da slovi kot ena največkrat uprizarjanih komedij nasploh. Srhljivo smešno je to, da se da se v Gogoljevem ogledalu zlahka ugleda tudi današnja družba in prepozna današnja oblast. Gledališče je bilo za Gogolja ogledalo stvarnosti in katedra, s katere je mogoče spregovoriti o napakah sistema, družbe in življenja nasploh. In prav to ogledalo tudi tokrat postavlja pred nas, da bi se v njem »s smehom skozi solze prepoznali«.

NARODNI DOM MARIBOR: SVOBODNI ZAKON

(KOMEDIJA)

Avtorja: Dario Fo in Franca Rame

Režija: Samo M. Strelec

Igrata: Nataša Tič Ralijan in Tadej Toš

Ob uprizoritvah Fojevih komedij izven Italije so le te – z namenom učinkovito povzeti lokalno socialno situacijo – zelo pogosto deležne predelav in tako je bilo tudi tokrat. Samanta in Rok Ribič sta zakonca srednjih let; Primorka in Štajerc, ki sta si spletla gnezdo v Ljubljani. Rok Ribič, neutrudni čezplotni rekreativec, se mora soočiti z dejstvom, da se je za tovrstno športno

aktivnost ogrela tudi njegova žena in da ga bo na tem področju vsak čas posekala. Ponižanje je boleče in čas je za razmislek o pravi definiciji svobodnega zakona: Svobodni zakon je zakon, v katerem je brez obveznosti samo mož, ne pa tudi žena. Ko bi ženske to že enkrat dojele, bi bil svet precej lepši in življenje dosti enostavnejše.

Na srečo pa Samanta ne popusti. Midva. Za kaj pri naju sploh gre. Bova razpucala in se vzela k sebi ali si bova kupila zlato verižico in nanjo kot jagode rožnega venca nizala čezplotna razmerja?

SNG NOVA GORICA: NENAVADNA PRIGODA

(KOMEDIJA)

Avtor: Karlo Goldoni

Režija: Luka Martin Škof

Igrajo: Bine Matoh, Marjuta Slamič, Jože Horvat, Helena Peršuh,

Blaž Valič/Kristijan Guček, Ana Facchini, Danijel Malalan

Monsieur de la Cotterie, ranjeni francoski poročnik v ujetništvu, že nekaj mesecev biva pri monsieuru Filibertu, bogatem holandskem trgovcu. Filiberto ima hčer Giannino ... in monsieur de la Cotterie kar ne okreva in ne okreva. Ko se zave, da je zaljubljen, bi rad ravnal častno – da ne bi zlorabil trgovčeve gostoljubnosti, se odloči za odhod. Vendar pa stvar ni tako enostavna. Giannina mu namreč ljubezen vrača, tu pa so še njena služabnica Marianna in poročnikov sluga Gaskonja, ki jima ločitev prav tako ni po volji, ter gospodična Costanza, ki zadnje čase vse pogosteje zahaja v Filibertov dom ...

Carlo Goldoni je v komediji z ljubeznivimi, vseskozi spravljaljivimi značaji – napisal jo je pred 250 leti, bojda po resnični zgodbi – osmešil ljudi, ki se radi vpletajo v tuja življenja in »pomagajo« bližnjim, pri tem pa tvegajo, da se prej ali slej zapletejo v lastno zanko.

KUD TEATER G: PRAVA DEKLETA

Avtorica: Tina Gorenjak

Režija: Zvezdana Mlakar

Igrajo: Lea Sobocan/I Maja Martina Merljak, Katja Šantl, Anja Robida, Tina Gorednjak, Kristijan Guček

Za prave ljubitelje mjuziklov, dobrih zgodb in nepozabnega šova. Prava dekleta so komične in še kako resnične zgodbe štirih deklet, ki se trudijo uspeli v svetu šovbiznisa. V dobri uri vas bodo z odlično glasbo, atraktivnimi koreografijami in zapeljivimi kostumi gotovo prepričale.

PRAVA DEKLETA je eden izmed redkih sodobnih slovenskih mjuziklov. Zgodba je zabavna, duhovita, na trenutke celo satirična. Predstava nas popelje v pisan, življenjski svet, v garderobo tretje-rzrednega bara, ki se razgali pred našimi očmi. Le kaj se dogaja v zakulisju, v katerega nam navadno ni dovoljeno pogledati?

Na podlagi Pravilnika o oddajanju prostorov v najem in uporabo (Ur. glasilo občine Velike Lašče št. 2/10)

objavljamo

JAVNI RAZPIS ZA UPORABO ŠPORTNE DVORANE V VELIKIH LAŠČAH ZA SEZONO 2010/2011

Vabimo športna društva, klube in druge zainteresirane uporabnike športne dvorane, da za sezono 2010/2011 oddajo vlogo za uporabo športne dvorane.

Na podlagi zbranih vlog za uporabo športne dvorane bo upoštevana prednostna pravica uporabnikov po naslednjem vrstnem redu:

1. OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče za izvedbo šolskega pouka športne vzgoje in šolskih interesnih dejavnosti;

2. programi športnih društev in klubov za otroke in mladino, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport iz občine Velike Lašče;

3. programi športnih društev in klubov za odrasle, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport iz Občine Velike Lašče;

4. drugi klubi, društva in skupine iz Občine Velike Lašče, ki izvajajo športno rekreacijo,

5. športna društva in klubi izven občine,

6. drugi uporabniki.

Razpored uporabe dvorane na podlagi prijav pripravi komisija, ki jo imenuje župan. Predlog komisije potrdi župan.

Z uporabniki športne dvorane občina sklene pogodbo, v kateri se poleg splošnih plačilnih pogojev in drugih določb o medsebojnih obveznostih lastnika, upravitelja in uporabnika določi tudi odgovorna oseba uporabnika, ki odgovarja za dogovorjeno uporabo športne dvorane, upoštevanje hišnega reda, za morebitno povzročeno škodo na objektu in opremi ter za varnost uporabnikov.

Prijavo na razpis je potrebno oddati na obrazcu, ki je objavljen na spletni strani Občine Velike Lašče (<http://www.velike-lasce.si>), lahko pa ga dobite tudi v tajništvu občine.

Rok za prijavo je 10. september 2010.

(Informacije: Veronika Vasič 01/7810-367).

Občina Velike Lašče

UVELJAVLJANJE ZNIŽANEGA PLAČILA VRTCA

Starše, ki vključujejo otroke na novo v vrtec, obveščamo, da morajo vlogo za znižano plačilo vrtca (obr VRT/1) oddati v vrtcu ali na občini najmanj 15 dni pred vključitvijo otroka v vrtec. Tisti starši,

ki že imajo vključenega enega otroka v vrtcu, oddajo pred vključitvijo drugega ali nadaljnjih otrok Vlogo za oprostitev plačila za drugega otroka in nadaljnje otroke.

Ker se večina otrok na novo vključuje s 1. septembrom, opozarjamo starše, da upoštevajo zadnji rok za oddajo vlog za znižano plačilo, to je 15. 8. 2010.

Občinska uprava

UPRAVNA ENOTA LJUBLJANA

Sektor za upravne notranje zadeve
obvešča, da so

URADNE URE

KRAJEVNEGA URADA Velike Lašče

V ČASU LETNIH DOPUSTOV

v obdobju od 12. julija do 13. avgusta 2010

samo ob sredah od 8. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

Navedeni razpored se lahko spremeni, če bo to zahtevala organizacija dela zaradi nepredvidenih opravičenih odsotnosti.

INTERVJU Z MINISTRICO ZA OBRAMBO DR. LJUBICO JELUŠIČ

V soboto, 26. junija, je našo občino obiskala ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič, ki si je ogledala nekaj pomembnih objektov in znamenitosti. Najbolj je bila navdušena nad urejenostjo Doma veteranov v Krvavi Peči. Bilaje tudi na slavnostnem prevzemu novega vozila GV 16/25 in slavnostna govornica na prireditvi, kar je za člane Gasilske zveze Velike Lašče velika čast. Ob obisku naše občine in pomembnem dogodku tako za GZ Velike Lašče kot PGD Velike Lašče smo jo prosili tudi za kratek intervju za Troblo.

TROBLA: Dobrodošli v velikolaški občini, ki je kulturno zelo bogata po svojih ustvarjalcih in ima številne naravne lepote. Ali ste danes prvič v naši občini ali ste jo spoznali že kdaj prej?

MINISTRICA: Res sem prvič, tudi tako, da sem spoznala nekaj pomembnih delov te občine, je dejansko prvič. Danes smo si pogledali Dom veteranov v Krvavi Peči. V Velikih Laščah smo imeli priložnost videti ne le domače gasilce iz Velikih Lašč, temveč tudi gasilce iz sosednjih prostovoljnih gasilskih društev Gasilske zveze Velike Lašče in tudi iz sosednjih občin, kar je res lepo, da se gasilci tako podpirajo.

TROBLA: Kot ste rekli, ste si ogledali tudi Dom veteranov v Krvavi Peči. Verjetno obiskujete tudi druge domove veteranov vojne za Slovenijo. Kakšen vtis imate z ogleda?

MINISTRICA: V bistvu ni take vrste domov, zato je ta v Krvavi Peči, ki so ga veterani obnovili s pomočjo občine, posebnost tudi z vidika ohranjanja zgodovine usposabljanja Teritorialne obrambe. Posebnost doma je, da je v lasti občine, ki ga je dala v upravljanje veteranom. Prvič sem videla, da je tako lepo poskrbljeno za hišo in dejavnost ter hkrati za vojaški muzej v stavbi in pred stavbo. Veterani so zelo skrbno postavili tri muzejske topove pod geografsko zelo značilna lesena kozolca, kar je bilo zame pravo presenečenje. To so izdelali vaši veterani, zato se jim za skrbnost in izvirnost zelo zahvaljujem.

TROBLA: Današnji dan je za našo občino zelo pomemben, saj je potekal prevzem novega vozila GV 16/25. Uresničil se je

dolgoročni cilj vodstva GZ Velike Lašče in vseh članov PGD Velike Lašče, da tudi z nujnim vozilom lahko zagotovijo večjo učinkovitost svojega dela. Kakšno je vaše mnenje o potrebnosti tehnične in druge opreme prostovoljnih gasilskih društev?

MINISTRICA: Za delovanje društev in operativnih gasilcev je osebna in tudi skupna oprema zelo pomembna. Že skozi zgodovino vemo, da so bili gasilci vedno neke vrste nosilci tehnične kulture v manjših krajih. Sami so odkrili marsikatero inovacijo in tudi marsikatera inovacija iz tehničnega zunanega sveta se je uporabila prav za gasilske potrebe. To zgodovinsko dejstvo vidimo predvsem pri gasilskih industrijskih društvih v kakšnih starih tovarnah in rudnikih tudi v Sloveniji. Tudi za naše prostovoljce je oprema zelo pomembna, pri tem pa ne smemo pozabiti, da se je za tovrstna že precej zahtevna sodobna vozila treba veliko usposabljanja. Gasilci so zelo radi ponosni na svoja vozila in tudi tu, v Velikih Laščah, se vidi, da so dobri gospodarji. Gasilski ponos so tudi gasilske parade. Danes smo lahko videli nekaj tega gasilskega paradnega duha, ko pripeljejo gasilci vso svojo opremo na ogled. To je del gasilskega življenja. Poleg reševalne dejavnosti so gasilci pomemben center družabnega življenja predvsem v manjših občinah na podeželju. Gasilci organizirajo veliko prireditev, okoli njih se zbirajo mladi, skrbijo za gasilske veterane in s temi vozili morajo tudi skrbeti za požarno varnost. Dobra sodobna oprema je v vseh pogledih za gasilce pomembna, vendar pa je tudi res, da moramo pri tem imeti meje. Gasilci radi tudi tekmujejo

z drugimi društvimi v imenitnosti svoje opreme, pri tem pa je treba razumeti, da morajo župani postaviti meje med tistim, kar res potrebujejo in zahtevajo intervencije v teh krajih, ter med tistim, kar je že tudi obremenitev. Tu, v Velikih Laščah, je to, kar imajo gasilci, res nujno.

TROBLA: Z vidika varnosti in večje učinkovitosti je tudi pri gasilski opremi treba slediti času in potrebam današnje družbe. Ali se strinjate s tem?

MINISTRICA: Seveda. Vsekakor je to nujno tudi z drugega vidika. Naši gasilci namreč sodelujejo v zelo različnih nesrečah, in sicer prometnih nesrečah, neurjih, plazovih, ob orkanskem vetru in podobnem, kar pomeni, da je treba kupiti novo ter tudi drugačno opremo. Na Ministrstvu za obrambo gasilcev tudi strokovno ne gledamo več le kot ljudi, ki posredujejo v intervencijah v požarih. Večina gasilskih društev približno polovico svojih intervencij opravi v požarih, polovica pa je druge vrste nesreč, zato za te druge nesreče potrebujejo tudi drugačno opremo. Torej morajo zanesljivo slediti času, predvsem zaradi potreb novih nesreč in nevarnosti.

TROBLA: Za nakup našega novega vozila GV 16/25 je pretežni del denarja prispevala občina Velike Lašče. Ali se vam zdi, da bi država lahko zagotovila dodaten denar za nakup in posodobitev gasilske opreme? Kakšna so merila države za delitve denarja in ali je kakšen javni razpis za dodelitev denarja gasilskim društvom?

MINISTRICA: Sistem financiranja gasilske opreme je precej specifičen. Mi

financiramo Gasilsko zvezo Slovenije (GZS), zveza pa potem določi merila, kako razdeliti denar po občinskih gasilskih zvezah in glede na dogovor tudi posameznim prostovoljnimi gasilskim društvom. Praviloma se v GZS na regijski ravni dogovorijo, katero društvo najbolj potrebuje kakšno vozilo, in ga sofinancirajo z denarjem, ki jim ga namenimo. Navadno Ministrstvo za obrambo, ko gre za splošna prostovoljna gasilska društva, ne posega v opremo. Tisto, kar ob pomoči GZS določimo, je tip opreme oziroma tipizirana in standardizirana oprema, ki je za društva nujna. Če gasilci kupijo take vrste opremo, se jih sofinancira v določenem deležu, ki se lahko pridobi na več načinov, in sicer prek Gasilske zveze Slovenije ali iz Požarnega sklada. Društva se prijavijo na razpis Požarnega sklada, mi pa financiramo to vozilo približno v višini DDV-ja. Izpolnjenih mora biti več meril, in sicer je treba pridobiti potrdilo GZS, da društvo to vozilo res potrebuje, vozilo

morali od tri do štiri odstotke tega denarja nameniti gasilcem, moramo pa razumeti, da so občine samostojni subjekti, ki imajo svoje prioritete v lokalnem okolju.

TROBLA: Zdi se, da je delo gasilcev, ki ga opravljajo le prostovoljno in zelo humano, včasih premalo cenjeno. Njihovo delo resnično cenijo tisti, ki se jih je neposredno dotaknila nesreča. Kakšno je vaše mnenje in ali imate kakšen predlog, kako bi današnja družba bolj cenila aktivnosti prostovoljnih gasilskih društev?

MINISTRICA: Res je, da to najbolj cenijo tisti, ki so prizadeti. Mislim, da predvsem na podeželju ljudje zelo cenijo delo prostovoljnih gasilcev, ker se vsi zavedajo, da nesreča nikoli ne počiva in ne pozna meja. Zdi se mi, da je te hvaležnosti na podeželju še zelo veliko. Teže je v mestih, kjer so ljudje precej odtujeni eden od drugega, težko je dobiti člane društev in tudi spoštovanje njihovega dela je bistveno manjše. To, kar mi potrebujemo, je večje razumevanje politike na državni ravni. Prizadevamo si, da tako poslanec kot tudi na vladi poskušamo pokazati, za kaj je potrebno gasilsko delo. Moram reči, da se veliko poslancev, predvsem županov v državnem zboru, zaveda pomembnosti dela naših gasilcev. To velja tudi znotraj vlade, vendar je treba še zelo veliko narediti, da bi vsi razumeli, kaj pri nas pomeni gasilstvo, da je to splošna reševalna služba.

TROBLA: Kaj menite o združevanju aktivnosti

Slovenske vojske, prostovoljnih gasilskih društev, Gorske reševalne službe in članov Civilne zaščite? Vem, da delujejo povezano. Kakšno je vaše mnenje o delu vseh teh skupin?

MINISTRICA: Predvsem se mi zdi pomembno, da se skupaj usposabljujejo za naloge pri reševanju in odpravljanju posledic naravnih nesreč. Dejstvo je, da so to različne skupine, ki imajo vsaka svoje predpisane naloge, vendar ko gre za pomoč ljudem, predvsem pri velikih nesrečah, je prav, da delujejo skupaj, da združijo svoja sredstva in da so za delovanje skupaj usposobljeni. Temu namenimo veliko pozornosti in tako v zadnjem letu in pol poskušamo organizirati čim več skupnih usposabljanj med vsemi reševalci, torej med gorskimi reševalci in Slovensko vojsko ali med

gasilci in Slovensko vojsko. Poleg tega skupnega usposabljanja vzpostavljamo tudi kulturo medsebojnega delovanja. Na Ministrstvu za obrambo tako vsa vojaška vozila, ki jih odpisujemo in so še dobra ter vozna, damo najprej na voljo gasilcem ter tudi drugim reševalnim in humanitarnim organizacijam, ki delujejo v javnem interesu. Gasilci imajo pogosto tehnične službe, ki znajo ta vozila še predelati in uporabiti za gasilce.

TROBLA: Ob koncu bi vas rada vprašala še nekaj bolj osebnega. Iz medijev ste nam poznani kot zelo prijetna sogovornica, kot ministrica, ki si z veseljem vzame čas za obiske najrazličnejših dogodkov. Danes, ko ste na prvem uradnem obisku v naši občini Velike Lašče, bi želeli, da nam zaupate še, kakšno je vaše mnenje o vodenju obrambnega ministrstva. Ali imate kot ženska pri vodenju tako imenovanega moškega področja kakšno prednost?

MINISTRICA: Vodenje Ministrstva za obrambo ni preprosto. Še posebno v zadnjem letu in pol, ko se sredstva za naše delovanje temeljito omejujejo, potrebe po varnosti, zaščiti in reševanju pa so vse večje. Ne vidim nobenih prednosti v tem, da kot ženska delam na tradicionalno moškem področju. Mogoče je bilo na začetku nekaj več medijskega zanimanja, zdaj pa lahko rečem, da je treba biti pripravljen na vse vrste udarcev in da je v skrbi za delovanje tega resorja treba pokazati več strogosti in varčnosti, kot to velja za druge resorje v vladi. Moj resor je poseben v tem, da lahko svoje delovanje nenehno preverjam v praksi. Prav obiski na terenu pri gasilcih, vojaki in vseh reševalcih mi omogočajo, da vidim, kako se izkažejo naši ukrepi, kako živijo naši ljudje in kako nas, obrambnike, doživljajo občani po državi. Na teh poteh sem srečala na stotine čudovitih ljudi, velikih rodoljubov in spoštljivih ter hvaležnih za vsako dobroto, ki jim jo nakloni država. Prav zaradi teh čudovitih državljanov bi morali mi, politiki, več delati za javno dobro in se manj ukvarjati z medsebojnimi zdrahami.

Ob koncu bi se vam iskreno zahvalila za čas, ki ste ga namenili našemu lokalnemu časopisu Trobli, in vam zaželela vse najboljše ob vašem okroglem rojstnem dnevu, ki ste ga praznovali pred desetimi dnevi. Želim vam veliko osebnih uspehov, zdravja ter uspehov in zadovoljstva pri vašem delu ministrice.

Intervju pripravila
Majda Kovačič Cimperman

mora biti tipizirano, prijavljeni morajo biti na razpis itn., preostalo pa morajo dobiti iz drugih virov. Če so to društva, ki imajo posebne naloge, na primer koncesijo za reševanje v cestnem prometu ali ob nesreči z nevarnimi snovmi, potem jim iz Požarnega sklada in drugih sredstev, ki jih imamo v zaščiti in reševanju, neposredno financiramo tudi nakup celotnega vozila. Tu je še financiranje iz sredstev, ki jih dobi občina v okviru primerne porabe iz državnega proračuna, pri čemer je določen delež predviden tudi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Navadno župan skupaj z občinskimi svetniki določi, koliko tega denarja bodo namenili za potrebe gasilcev. So župani, ki namenjajo od šest do sedem odstotkov denarja iz proračuna za gasilce, pa tudi župani, ki ne dajo nič. Menimo, da bi

☺ SHEMA ŠOLSKEGA SADJA (SŠS) V ŠOLSLEM LETU 2009/2010

Na OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče smo se v letošnjem šolskem letu uvrstili v projekt Shema šolskega sadja in zelenjave v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za zdravje in Ministrstva za šolstvo in šport. Izvajalec ukrepa je Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Vrednotenje projekta pa izvaja Inštitut Republike Slovenije za varovanje zdravja.

Shema šolskega sadja (SŠS) je nov ukrep skupne kmetijske politike EU v sektorju sadja in zelenjave. Namen tega ukrepa je ustaviti trend zmanjševanja porabe sadja in zelenjave in hkrati omejiti naraščanje pojavnosti prekomerne telesne teže in debelosti pri otrocih. Slednja namreč povečuje tveganje za nastanek številnih bolezni sodobnega časa. V ta namen je Evropska unija Državam članicam namenila določeno finančno pomoč za brezplačno razdeljevanje svežega sadja in zelenjave učencem. Največja pomoč na učenca na šolsko leto znaša 6 EUR, dovoljeno pa je deliti naslednje sadje in zelenjavo: jabolka, hruške, marelice, češnje, višnje, breskve, nektarine, slive, kaki, fige, kivi, melone, lubenice, jagode, ameriške borovnice, rdeči in črni ribez, maline, grozdje, orehi, lešniki, paradižnik, zelje, kolerabica, korenje, kumare, paprika in rdeča redkva.

Sadje smo večinoma delili enkrat tedensko ob sredah. Delili smo jabolka, hruške, kivi, kaki, grozdje in korenje. Učenci razredne stopnje so dobili sadje in zelenjavo v učilnice, prav tako učenci

na podružnicah, učenci predmetne stopnje pa so imeli na voljo sadje in zelenjavo v kotičku v avli šole.

Dosegli smo zastavljene cilje in uživanje sadja in zelenjave se je povečalo. Poleg delitve sadja in zelenjave smo skozi celo leto izvajali tudi druge izobraževalne in promocijske dejavnosti.

Izdelali smo plakate in jih izobesili na vidna mesta. Učenec David Škof je napisal najboljši slogan za naš projekt: Če jem sadje in zelenjavo, bo življenje zdravo. Izpolnili smo anketne vprašalnike, oblikovali sadje iz das mase. Šolsko zobozdravnico smo poprosili za predavanje in ga izvedli za 4. in 5. razrede centralne šole. Zdravje naših zob je povezano tudi z uživanjem svežega sadja in zelenjave. Na majice smo risali in slikali sadje in zelenjavo. V šolskem sadovnjaku so si učenci 6. razredov ogledali obrezovanje sadja v okviru Kmetijske svetovalne službe Velike Lašče. Zbirali smo prispevke za šolsko glasilo Lešniki. V aprilu smo sodelovali s čebelarji na naravoslovnem dnevu. V maju smo si ob razlagi ogledali cvetoč šolski sadovnjak. Izvedli smo predavanje o starih sortah sadnega drevja in sadju. Ogledali smo si tudi dve kmetiji. Najprej smo bili gostje na kmetiji Kostevc v Vnajarjih, nato pa še na kmetiji Jordan v Malencah na Dolenjskem.

Cilji tega projekta so tudi sodelovanje z lokalnimi pridelovalci sadja in zelenjave, vendar ravno to v naši domači pokrajini ni razvito, saj nimamo dobrih pogojev za pridelavo.

Vesela sem, da smo projekt uspešno zaključili in se vključili vanj tudi v prihodnjem šolskem letu.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem, ki so sodelovali v projektu: učencem, ravnateljici Metodi Kolar, Ireni Budič Pavlič, učiteljicam razredne stopnje, ki so pomagale deliti sadje, gospodu Košeletu, vsem kuharicam, računovodkinji, Majdi Griz za oblikovanje plakata, Ljubici Galun in njenim učencem pri krožku Roli za oblikovanje spletne strani, zobozdravnici Emiliji Lušnic in zobni asistentki Lauri, Petru Indiharju, čebelarjem, gospodu. Kostevcu in njegovi ženi za prijazen sprejem, pogostitev in predstavitev kmetije, prav tako gospodu. Jordanu za sladke jagode in predstavitev kmetije in tudi vsem dobaviteljem sadja in zelenjave.

Mentorica: Marjetka Koprivec

Foto: Marjetka Koprivec

Letošnji Krpanov kros, štirinajsti po vrsti, smo izvedli v torek, 20. aprila, na Turjaku. Pri organizaciji smo združili dobre rešitve iz preteklih let in nekatere novosti. Tudi letos smo vlogo povezovalcev prepustili učencem. Odlično sta svojo nalogo opravila devetošolca Špela Zakrajšek in Jan Zakrajšek.

Pri organizaciji so tako kot pretekla leta sodelovali posamezniki in organizacije iz Turjaka. Posebno zahvalo za pomoč smo dolžni Jožetu Pirmanu, Dejanu Purkatu, Janezu Lukančiču, Jožetu Ahcu, Gasilskemu društvu Turjak, Športno-mladinskemu društvu Turjak, Božu Kovačiču in Lokostrelskemu društvu Turjak. Za zagotavljanje zdravniške oskrbe se posebej zahvaljujemo dr. Čeču. Zahvala gre tudi Občini Velike Lašče, ki je sofinancirala prireditev, in vsem donatorjem, ki so prispevali nagrade.

Tekmovalni del prireditve je bil razdeljen na kategorije, ločene po letnikih rojstva in spolu. Pred začetkom tekmovalnega dela so 200 metrov dolgo progo pretekli otroci iz vrtca. Po teku so vsi prejeli posebna priznanja za udeležbo.

Za popestritev so se učenci lahko pri gospodu Božu Kovačiču preskusili v streljanju z lokom.

Letošnjega tekmovanja so se poleg naših učencev udeležili še učenci in učenke iz desetih slovenskih in ene hrvaške osnovne šole. Skupno je teklo 430 učencev.

Učenci naše šole so poskrbeli, da je bila prireditev uspešna tudi po tekmovalni plati. Skupno so osvojili kar 11 medalj in bili po številu medalj najuspešnejši.

Letos smo premierno izvedli ekipni štafetni tek. Pomerilo se je 6 šol. Ekipo posamezne šole je sestavljalo 6 tekačev (učenec in učenka iz vsake triade). Tekmovanje je potrdilo svoj razburljiv slog, saj so bile razlike med šolami minimalne. Zmago sta si razdelili OŠ Brezovica in OŠ Primoža Trubarja.

Prireditve se je zaključila s tekom odraslih na 4800 metrov. Letos se ga je udeležilo 15 tekačev in tekačic. Pot jih je večino časa vodila po naravoslovno-učni poti Turjak–Rašica.

Ob zaključku smo bili zadovoljni, saj je tekmovanje potekalo tekoče, brez težav, predvsem pa ni bilo nikakršnih poškodb ali drugih zdravstvenih težav.

Bojan Novak

REZULTATI 14. KRAPANOVEGA KROSA:

UČENCI, LETNIK 2003

Miha Car OŠ Loški potok
Jon Hvala OŠ Primoža Trubarja
Jon Indihar OŠ Primoža Trubarja

UČENKE, LETNIK 2003

Lara Perhaj OŠ Primoža Trubarja
Katja Indihar OŠ Primoža Trubarja
Luclja Zaletel OŠ Škofljica

UČENCI, LETNIK 2002

Dan Duščak OŠ Primoža Trubarja-PŠ Turjak
Jon Kuhar OŠ Kolezija
Timotej Bizjan OŠ Dobrova

UČENKE, LETNIK 2002

Zala Istenič OŠ Šentvid
Pia Ana Gorza OŠ Loški potok
Ida Janež OŠ Sodražica

UČENCI, LETNIK 2001

Nejc Šraj OŠ Toneta Šraja Aljoše
Kevin Škulj OŠ Toneta Šraja Aljoše
Alan Peterlin OŠ Primoža Trubarja

UČENKE, LETNIK 2001

Tjaša Košir OŠ Kolezija
Katarina Bulc OŠ Sodražica
Meta Petrič OŠ Brezovica OŠ Sodražica

UČENCI, LETNIK 2000

Klemen Obradovec OŠ Ribnica
Tine Sedej OŠ Brezovica
Gaber Kokovnik OŠ Primoža Trubarja

UČENKE, LETNIK 2000

Maja Krese OŠ Škofljica
Barbara Knez OŠ Dobrova
Alja Kuhar OŠ Kolezija

UČENCI, LETNIK 1999

Jakob Hočevar OŠ Primoža Trubarja
Danijel Bartol OŠ dr. Franceta Prešerna
Jernej Rus OŠ Presejce

UČENKE, LETNIK 1999

Klara Levstek OŠ Sodražica
Nataša Trček OŠ Primoža Trubarja
Klara Tomažič OŠ Škofljica

UČENCI, LETNIK 1998

Matic Debeljak OŠ Loški potok
Žiga Jurček OŠ Dobrova
Jernej Mihelčič OŠ Presejce

UČENKE, LETNIK 1998

Katja Turk OŠ dr. Franceta Prešerna
Maja Remec OŠ Dobrova
Paola Tepuš OŠ Rijeka

UČENCI, LETNIK 1997

Rok Gradišar OŠ Škofljica
Kristjan Pečnik OŠ Primoža Trubarja
Martin Petrič OŠ Presejce

UČENKE, LETNIK 1997

Kaja Lovšin OŠ dr. Franceta Prešerna
Maja Gabrič OŠ Kolezija
Eva Koprivec OŠ Dobrova

UČENCI, LETNIK 1996

Kristjan Grunfeld OŠ Ig
Jakob Jesih OŠ Brezovica
Jaka Kaplan OŠ dr. Franceta Prešerna

UČENKE, LETNIK 1996

Anita Horvat OŠ Brezovica
Tjaša Lavrič OŠ dr. Franceta Prešerna
Lea Matjašič OŠ Presejce

UČENCI, LETNIK 1995

Iztok Stegovec OŠ Kolezija
Aljaž Lovšin OŠ dr. Franceta Prešerna
Jaka Stipar OŠ Presejce

UČENKE, LETNIK 1995

Eva Troha OŠ dr. Ivan Prijatelj
Melanie Tepuš OŠ Nikola Tesla Rijeka
Anja Pirman OŠ Primoža Trubarja

14. KRAPANOV KROS

TEK ODRASLIH

MOŠKI DO 40 LET

Silvester Jakša
Aleš Bojč
Aljaž Zaletelj

ŽENSKE DO 40 LET

Helena Gregorič
Romana Sever
Nuša Hočevar

MOŠKI NAD 40 LET

Jože Zaletelj
Ladislav Levstek
Lado Matjažič

ŽENSKE NAD 40 LET

Tanja Možek
Bojana Plošinjak

ABSOLUTNA KATEGORIJA

MOŠKI

Silvester Jakša	22 : 14
Aleš Bojč	22 : 34
Aljaž Zaletelj	26 : 14

ABSOLUTNA KATEGORIJA

ŽENSKE

Helena Gregorič	34 : 11
Romana Sever	37 : 25
Tanja Možek	42 : 18

Več rezultatov in fotografij najdete na www.ptrubar.si

JAKOB HOČEVAR

– DVAKRATNI
DRŽAVNI
PRVAK V
ŠOLSLEM
LETU
2009/2010

Petošolec JAKOB HOČEVAR je v letošnjem šolskem letu kar dvakrat osvojil naslov državnega prvaka. Najprej se je to zgodilo v Žalcu, ko je kategoriji 5.–6. razreda zmagal na prvenstvu v uličnih tekih.

Drugič je postal državni prvak v Železnikih na državnem prvenstvu v krosu. S prednostjo 7 sekund je premagal vse vrstnike.

Njegove uspehe je lepo dopolnil KRISTJAN Š. PEČNIK, ki je na državnem prvenstvu v teku na 300 metrov med mlajšimi učenci osvojil 2. mesto.

ISKRENE ČESTITKE!!!

Bojan Novak

ŠPORT NA OŠ PRIMOŽA TRUBARJA V ŠOLSLEM LETU 2009/2010

Na OŠ Primoža Trubarja je bilo preteklo šolsko leto na športnem področju ponovno zelo razgibano in najuspešnejše v zadnjih desetih letih.

Nogometaši

Skrbeli smo za popularizacijo športa v vseh njegovih pojavnih oblikah. Tako smo skrbno izvajali program športne vzgoje in izbirnih predmetov s področja športa, udeleževali smo se šolskih športnih tekmovanj in si za popestritev nekaj tekmovanj znotraj šole sami izmislili.

Med tekmovanji so bila v ospredju tekmovanja v atletiki in športnih igrah. Organizacijski vrhunec atletskih tekmovanj je vsako leto Krpanov kros. Veselili smo se kar enajstih medalj, uspešne izvedbe in zmage naše ekipe v premierno izvedenem štafetnem teku.

Po tem, ko na posamičnem državnem prvenstvu in atletiki lani nismo imeli predstavnika, so se letos tja uvrstili kar trije učenci. Kristjan Š. Pečnik je v kategoriji mlajših učencev (do 7. razreda) v teku na 300 metrov osvojil kar drugo mesto. Nejc Mramor je bil v metu vortexa šesti.

Za rezultatsko piko na i je na atletskih tekmovanjih poskrbel Jakob Hočevar, ki je kar dvakrat letos postal državni prvak – prvič v uličnih tekih, drugič pa na državnem prvenstvu v krosu.

Pri tekmovanjih v športnih igrah velja omeniti, da smo bili letos organizatorji medobčinskih tekmovanj v malem nogometu za mlajše in starejše učence. Posebej so se izkazali mlajši učenci, ki so v nogometu zmagali na medobčinskem tekmovanju, prav tako pa so bili najboljši tudi na področnem tekmovanju v Kočevju. Starejši učenci so v košarki in odbojki osvojili drugo mesto, drugi so bili tudi mlajši učenci v košarki.

Na šoli smo med glavnimi odmori izvedli tekmovanje v športnem plezanju, v odbojki, nogometu, zadevanju trojk in prostih metov. Kot nekaj zadnjih let pa smo za prave športne poznavalce pripravili športni kviz.

V šolskem letu 2009/10 so učenci popravili tudi pet šolskih rekordov.

Športnika šole sta postala Špela Zakrajšek in Simon Babič.

Na koncu se moram posebej zahvaliti vodstvu šole za podporo pri izvajanju športnih aktivnosti.

Bojan Novak

NAJVEČJI USPEHI V ŠOLSLEM LETU 2009/2010

1. mesto JAKOBA HOČEVARJA na DRŽAVNEM PRVENSTVU V KROSU.

Kristjan Š. Pečnik je osvojil 15. mesto.

1. mesto JAKOBA HOČEVARJA na DRŽAVNEM PRVENSTVU V ULIČNIH TEKIH.

Metod Indihar je osvojil 11., Blaž Bavdek 12., Dejan Grčar pa 14. mesto.

2. mesto KRISTJANA Š. PEČNIKA na DRŽAVNEM PRVENSTVU V ATLETIKI (tek na 300 metrov).

6. mesto NEJCA MRAMORJA na DRŽAVNEM PRVENSTVU V ATLETIKI (met vortexa)

1. mesto MLAJŠIH UČENCEV V MALEM NOGOMETU – področna raven.

11 medalj na KRPA NOVEM KROSU

8 medalj na KROSU V LOŠKEM POTOKU

6 medalj na PODROČNEM TEKMOVANJU V ATLETIKI

Tri 2. mesta na MEDOČINSKIH TEKMOVANJH V ŠPORTNIH IGRAH: mlajši in starejši učenci v košarki, starejši učenci v odbojki.

5 novih rekordov šole:

Met vortexa – učenci

Met vortexa – učenke

Tek na 60 metrov – učenke

Tek na 300 metrov – učenke

Plezanje po plezalni steni

SIMON BABIČ (64, 77)

MANCA DUŠČAK (38, 96)

LUCIJA DEDO LALE (8, 51)

ŠPELA ZAKRAJŠEK (49, 44)

JAN RIGLER (8, 13)

Kristjan S. Pečnik

Pripravil: Bojan Novak

OBJAVLJA

RAZPIS ZA 3. OBMOČNO FOTOGRAFSKO RAZSTAVO

na temo

MED BESEDO IN PODOBO

Razstava bo od 23. 11. do 5. 12. 2010,
v paviljonih Erbergove graščine Dol, v Dolu pri Ljubljani.

K sodelovanju vabimo vse ljubiteljske fotografinke in fotografe, ki delujejo na območju občin,
pod okriljem JSKD-OI Ljubljana okolica:
Dobrova- Polhov Gradec, Horjul, Brezovica, Škofljica, Ig, Velike Lašče, Dol pri Ljubljani in Medvodel!

Rok za prijavo je 21. 10. 2010!

Razpisno dokumentacijo, prijavnico in vse ostale informacije dobite na naslovu:

JSKD-OI Ljubljana okolica
Trg MDB 14, 1000 Ljubljana
tel.: 01 241 05 37, faks: 01 422 26 44
e-pošta: oi.ljubljana.okolica@jskd.si;

RAZSTAVA TRUBARJEVI KRAJI NA TRUBARJEVI DOMAČIJI NA RAŠICI

V organizaciji KUD-a Primoža Trubarja, Javnega zavoda Trubarjevi kraji in Občine Velike Lašče je na letošnjem, že 28. srečanju likovnih umetnikov, v soboto, 22. maja, ustvarjalo 15 slikarjev in kiparjev. Nekaj umetnikov, ki se srečanja niso mogli udeležiti, pa je svoja dela poslalo naknadno, tako da je na razstavi ob občinskem prazniku, 5. junija, v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji na Rašici sodelovalo 23 slikarjev in kiparjev. Srečanje je poleg umetniškega ustvarjanja namenjeno tudi spoznavanju posameznih delov naše občine. Z našimi gosti smo tokrat obiskali Velike Lašče ter si pod vodstvom Slave Petrič ogledali Spominsko sobo Levstik-Stritar, farno cerkev ter arhitekturno, zgodovinsko in etnološko zapuščino tega kraja. Sledil je ogled fresk v cerkvi sv. Tomaža na Velikih Poljanah. Jutranji kulinarčni del je bil v rokah gostilne Kukelj, popoldanski del pa smo zaključili v planinskem domu na Grmadi.

Sodelovali so:

Lojze Adamlje, Ljubljana
Aleksander Arhar, Osredok nad Robom
Skender Bajrovič, Ljubljana
Nikolaj Beer, Izlake
Neva Bilač, Ljubljana
Mojca Borko, Visoko
Lucijan Bratuš, Ljubljana
Igor Dolenc, Žlebič
Viljem Jakopin, Ljubljana
Janez Knez, Trbovlje
Silvo Kretič, Ljubljana
Suzana Komel, Ljubljana
Samo Kovač, Stope
Janez Mohorič Mokrn'k, Jesenice
Drago Petrovič, Gradež
Milan Razboršek, Izlake
Janez Suhadolc, Ljubljana
Pavle Ščurk, Škrilje
Darinka Grmek Štrukelj, Male Lašče
Veljko Toman, Rakitna
Danijel Tadjina, Ljubljana
Dušan Zekovič, Velika Slevica
Erika Železnik, Škrilje

Helena Grebenc Gruden

Tradicionalno je bil strokovni del otvoritve likovnih del v rokah neumorne Helene Grebenc Gruden, ki je obenem tudi glavna organizatorica srečanja. Samo slavnostno otvoritev ob občinskem prazniku pa so popestrili člani pevskega zbora Šentjurski fantje iz Št. Jurija pri Grosupljem.

Javni zavod Trubarjevi kraji

Foto: Barbara Pečnik

VEČER KVARTETOV IN KVINTETOV TURJAK 2010

Slovenska narodna pesem izhaja iz vaškega štiriglasnega petja in je osnova današnje zabavne glasbe. Kot tako jo moramo negovati in tudi s tem namenom je 8. maja na Turjaškem gradu potekal že tretji Večer kvartetov in kvintetov Turjak. Med nastopajočimi je zavidljivo število obiskovalcev lahko poslušalo sedem kvartetov in tri kvintete. Prvo mesto med kvarteti je zasedla Skupina sester Trobec Žagar iz Medvod, ki pa so ob zmagi poudarile njihovo vodilo, in sicer, da niso prišle zmagat, ampak jim je nekaj najlepšega zgolj peti in širiti glasbo. Med kvinteti pa je prvo mesto zasedla Vokalna skupina Spomin. Obiskovalci so lahko slišali tudi domači Kvintet Zvon, Kvartet Grom iz Janč, Kvintet Pet Za Pet iz Domžal, Kvartet Povž iz Bohinja, Kvintet Dr. France Prešeren iz Žirovnice, Kvartet Planika s Škofljice ter

Kvartet Krehovci iz Sovodnja. Tekmovali so tudi zmagovalci prvega srečanja na Turjaku, Trio kvartet iz Škofje Loke.

Med odločanjem tričlanske komisije pa so zaigrali nadebudni učenci Glasbene šole Ribnica.

Po nastopu so si obiskovalci lahko postregli s kozarčkom rujnega in prigrizki, hkrati pa so lahko poklepetali z nastopajočimi ali pa se zavrteli ob glasbi skupine Nikol ne štima.

Likovna sekcija Marij Kogoj s Turjaka in Likovno društvo 2002 s Škofljice pa so okrasili Viteško dvorano s svojimi umetniškimi deli. Tudi letos je bil koncert poln pohval tako s strani nastopajočih kot poslušalcev. Leto bo okoli kot bi mignil in kmalu bo grajska dvorana zopet polna slovenskega narodnega petja.

Zahvala za uspešno prireditev gre pokrovitelju Občini Velike Lašče, sponzorjem, medijskemu sponzorju Zeleni val, nastopajočim, voditelju prireditve Igorju Ahačevčiču, komisiji in seveda publiku, ki se je odzvala v velikem številu in napolnila dvorano do zadnjega kotička. Naša želja je vzpodbuditi mlade iz Slovenije za ohranjanje Slovenske ljudske pesmi, nadaljevati s srečanja in hkrati pripeljati prireditve na nivo, ki bo prinesel zadovoljstvo tako poslušalcem kot strokovnjakom.

Božo Zalar, organizator srečanja

14. TRADICIONALNA PEVSKA REVIJA 2010 V VITEŠKI DVORANI NA GRADU TURJAK

Tradicionalna revija pevskih zborov je bila tudi letos organizirana v četrtek, 3. junija, v Viteški dvorani na gradu Turjak. Tudi letos, kakor že nekaj let, smo ob tem datumu tudi tokrat praznovali praznik občine Velike Lašče, kar daje reviji še dodaten pomen. Že v letu 1996 smo se zavedali pomembnosti Trubarja, saj smo takrat predlagali in pri tem iz leta v leto vztrajali in vsakoletne revije posvečali spominu na Trubarjevo rojstvo in s tem tudi počastili občinsko praznovanje. **Vztrajanje se je končno obrestovalo, saj smo prav letos le dočakali, da je omenjeni datum Trubarjevega rojstva, 8. junij, postal državni praznik.** Na to pa moramo biti ponosni. Pevsko revijo že vse od začetka organizira KUD Marij Kogoj Turjak z vso potrebno podporo občine Velike Lašče. Zadnja leta je uvodna pesem na tem srečanju Trubarjeva: »PUJTE, PUJTE VSI LUDJE«, ki jo uspešno izvaja Vokalna skupina Velike Lašče, pod vodstvom pevovodkinje Martine Kovačič. Prav s to pesmijo je pred približno 450 leti veliki Trubar nagovarjal "LUBE SLOVENCE", naj tudi s petjem krepijo svojo narodno zavest. To sporočilo je še danes zelo aktualno, zato ga omenjena pevka skupina in organizator srečanja z vso modrostjo prenašata tako na mlajše kot malo starejše rodove. Že nekaj let zapored revijo uspešno vodi in povezuje mlada korajžna voditeljica Tina Jaklič. Vsako leto revijo obogatimo tudi z gostujočimi pevskimi zbori. Izbiramo takšne zборе, v katerih prepevajo med drugimi tudi občani občine Velike Lašče

ali pa imajo gostujoči pevci vsaj korenine v naši občini. Prednost pri nastopu imajo sosednje občine, saj z njimi sodelujemo že dalj časa, kajti s sosedi želimo imeti dobre medsebojne odnose. Na reviji je letos sodelovalo 8 zborov, od tega štirje domači in štirje gostujoči: Vokalna skupine Velike Lašče pod vodstvom pevovodkinje Martine Kovačič, OPZ in Mladinski PZ OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče pod vodstvom Vite Mekinde, Župnijski PZ Velike Lašče pod vodstvom Ladke Deterding, Mladinski PZ Ponikve iz občine Dobrepolje pod vodstvom Janeza Gačnika, ŽPZ Brezovica pod vodstvom Sonje Sojer, MPZ Vokal Grosuplje pod vodstvom Primoža Cedilnika in ŽPZ Magdalena Grosuplje pod vodstvom Emila Kovačca. Reviji je prisostvoval tudi župan občine Velike Lašče Anton Zakrajšek, ki je namenil občinstvu pozdravni govor, za kar se mu lepo zahvaljujemo. Zahvaljujemo se vsem zborom, zborovodjem, obiskovalcem, Brigiti Železnikar in Meti Pirman, katerima so pomagali: Anže Hedžet, Anita Petrič, Tjaša Janežič in Anja Pirman. Zahvaljujemo se tudi Akustiki Pirman za ozvočenje in pa redarski prometni službi (Srečku Hedšetu, Timu Perhaju in Kristjanu Pečniku). Zahvala gre tudi mladi, a univerzalni voditeljici Tini Jaklič, ki daje zelo dober zgled mladim.

KUD Marij Kogoj
Franc Pečnik, predsednik
David Centa, tajnik
Foto: Mateja Zalar

Voditeljica večera Tina Jaklič

Velikolaška vokalna skupina

ŽPZ Magdalena

ŽPZ Brezovica

Župnijski PZ Velike Lašče

OPZ OŠ Velike Lašče

MPZ Vokal Grosuplje

Mladinski mešani PZ Ponikve

17. TURJAŠKI HARMONIKAR OB TURJAŠKIH DNEVIH V POČASTITEV DNEVA DRŽAVNOSTI

Prvo srečanje harmonikarjev na Turjaku smo organizirali že davnega leta 1990, v juniju. To srečanje je bilo v takrat še neprenovljeni Viteški dvorani gradu Turjak, in sicer kot ena izmed petih kulturnih prireditev v tistem mesecu. Vseh pet prireditev je imelo jasen namen, da bi čimbolj pripravljeni in poenoteni dočakali morebitne družbeno-politične spremembe. Zato dajemo mesecu juniju 1990 zelo velik pomen. Kulturne prireditve smo v juniju 1991 ponovno organizirali in v takratnih pomembnih trenutkih spoznali, da je življ v teh krajih poenoten in naš cilj je bil tako dosežen. Srečanje harmonikarjev v Viteški dvorani na gradu Turjak smo ponovili še v juniju leta 1992, 1993 in 1996. Ta dejstva kažejo, da imajo naša harmonikarska srečanja "korenine" v mesecu juniju iz leta 1990. Po dvajsetih letih je bil torej čas, da smo TURJAŠKEMU HARMONIKARJU dokončno namenili lokacijo (Dom krajanov) in smiselni datum izvedbe. Tako kot letos bo od sedaj naprej srečanje harmonikarjev na Turjaku organizirano vedno na predvečer DNEVA DRŽAVNOSTI, 24. junija. V tem času potekajo tudi Turjaški dnevi in naša prireditve obogati njihov program.

Na letošnjem srečanju je bilo prijavljenih 24 harmonikarjev. Od tega jih je bil 6 odsotnih, kar nam ne more biti v ponos, saj smo že pripravljena priznanja JSKD-ja OI Lj.-okolica morali vrniti nazaj v Ljubljano. Upamo, da bo v bodoče takšnih

spodrseljavev čim manj. Ne glede na to, je srečanje potekalo po načrtih, opazili pa smo, da se kvaliteta igranja harmonike pri nastopajočih iz leta v leto boljša. V okviru petih let se na naših srečanjih zamenja večina harmonikarjev, vsakemu nastopajočemu tako damo možnost, da se z našo pomočjo pet let izobražuje in pridobiva prepotrebno samozavest za nadaljnje življenje. Turjaškemu harmonikarju dajemo izreden pomen tudi zato, ker so tovrstna srečanja že od leta 1990 naprej medobčinska (takrat so nastopili harmonikarji iz treh občin). Letos so se zvrstili na odru nastopajoči kar iz sedmih občin. Ponosni smo na tako dobro midsosedsko sodelovanje, za kar si bomo prizadevali tudi v bodoče.

V letu 1998 smo kot soorganizatorja srečanja k sodelovanju povabili novoustanovljeni Javni sklad Lj.-okolica, ki ga je vodil Matko Zdešar. Vse od takrat naprej se nam javni sklad s sedanjo vodjo Tatjano Avsec pridružuje in po svojih močeh pomaga pri izvedbi srečanja. Skupaj tako postajemo še bolj prepoznavni in močnejši. Vseskozi TURJAŠKEGA HARMONIKARJA podpira tudi naša občina Velike Lašče z županom Antonom Zakrajškom na čelu, ki pa je bil tokrat opravičeno odsoten.

Državni praznik in srečanje harmonikarjev so zaznamovali tudi likovni ustvarjal-

ci likovne sekcije KUD-a Marij Kogoj, ki jo vodi Martina Starc. Poleg nje so svoja dela na ogled postavili še: Darinka Grmek – Štrukelj, Marjana Klančar, Breda Novak, Drago Petrovič, Marija Petje, Cvetka Jakovljevič, Tončka Cimperman in Mateja Zalar. Razstavo si je bilo možno ogledati od odprtja pa do nedelje 4. 7. 2010 od 14. do 18. ure. Tovrstne razstave bodo vnaprej ravno tako tradicionalne.

Na koncu naj se zahvalimo vsem harmonikarjem, likovnikom in obiskovalcem. Posebno bi se radi zahvalili Tatjani Avsec iz JSKD, ki je ob zaključku srečanja nastopajočim podelila priznanja. Zahvaljujemo se torej vsem tistim, ki ste kakor koli pomagali pri izvedbi tako pomembnega kulturnega projekta, še posebej pa se zahvaljujemo voditeljici srečanja Tini Jaklič, ki zna s svojo pozitivnostjo poleg vodenja tudi disciplinirati nastopajoče v zaodrju.

KUD Marij Kogoj

Franc Pečnik, predsednik

David Centa, tajnik

Foto: Mateja Zalar

Organizator Franci Pečnik - Ac

Voditeljica Tina Jaklič

Srečanje je odprl mladi domačin Srečko iz občine Velike Lašče

Ob zaključku srečanja so nastopajoči zaigrali skupno pesem

Tatjana Avsec nastopajočim podeljuje priznanja

»NE BEREMO SAMO MI KNJIG, KNJIGE BEREJO NAS«

NA SEDMEM TRUBARJEVEM ČETRTRKU Z GOSTJO DR. MANCO KOŠIR

Za nami je še eden izmed večerov na Trubarjevini, posvečen knjigi, tokrat njeni razširitvi med ljudmi – branju. Zato smo v naše goste povabili dr. Manco Košir, sociologinjo, novinarko, publicistko in eno najpomembnejših promotork knjig in branja pri nas.

Manca Košir je med nas prišla nasmejana in sproščena, prav tak je bil pogovor, ki ga je izvrstno vodila Nuša Dedo Lale.

Manca in knjiga sta postala že skoraj sinonima. Kdo ne pozna njenih pogovorov Beremo z Manco Košir, ki jih je med leti 1997 in 2007 vodila v sodelovanju s Cankarjevim domom, nato pa jih prenesla v kavarno Maximarketa in kasneje v kavarno Union, študijskih krožkov pod istim imenom, ki jih je pričel izvajati Andragoški center Slovenije in so prerasli v več kot 40 krožkov po vsej Sloveniji, njenih zbirk Kolumn Otoki svetlobe, njene zadnje knjige Objemi srca itd.

Manca Košir poudarja, da mora biti vsaka knjiga oziroma njen izid pravi medijski dogodek. To je danes še bolj pomembno, pa tudi težko, saj smo v obdobju, kot sama pravi, ko se na nek način ponovno vračamo v jame, ko '(jamske) stenske slikarije' in vizualizacija postajajo prevladujoče in izpodrinjajo besede oziroma besedno komunikacijo. Res zaskrbljujoče ob dejstvu, da sodobni mladostnik poseduje v svojem besedišču le od 400 do 600 besed. Za skromno besedišče je krivo 'nebranje'. Vedno manj se bere, vedno več sedi pred televizijo in računalnikom. Če ne bereš, je tudi tvoje pisanje suhoparno. Ob tem Manca poudarja predvsem pomen branja sodobnega slovenskega leposlovja, ki je zelo kvalitetno in bi ga moral brati vsak. Prav tako je potrebno knjige tudi kupovati. Če ne kupujemo knjig, se ne bodo več izdajale, s tem pa tudi ne več pisale.

Manca spodbuja vse, kar »neguje dušo in odpira srca«. Poleg branja sem sodi tudi njeno humanitarno delovanje v Slovenskem društvu hospic, v nevladni, humanitarni organizaciji, katere poslanstvo je »sočutna, celostna oskrba umirajočih in njihovih svojcev, ki se po smrti bolnika nadaljuje s podporo žalujočim otrokom, mladostnikom in odraslim«. Sodeluje kot prostovoljka, ki s svojo prisotnostjo bolniku lajša

samotne ure, preganja občutke nemoči in dokazuje, da je vsak dan pomemben. Delovanju hospica je namenjen tudi del honorarja njenih zbirk kolumn (Otoki svetlobe, Objemi srca), na njeno pobudo pa so ustanovili tudi poseben sklad za »Mančino knjižnico« v Hiši hospica v Ljubljani.

O vsem tem in še o marsičem smo se pogovarjali z našo gostjo na večeru, ki je bil za povrh tudi zelo dobro obiskan. Gotovo bi vas bilo še več, če je nam ne bi zagodel tiskarski škrt na vabilu v prejšnji številki Troble z najavo kasnejše ure. Vsem, ki smo vas nenamerno zavedli, se iskreno opravičujemo in vas vabimo v našo družbo spet jeseni.

Besedilo in foto: Barbara Pečnik,
Javni zavod Trubarjevi kraji

RAZSTAVA MASIVNIH LESENIH STOLOV FRANCA ZIHERLA NA GRADU TURJAK

Na zadnji majski četrtek je bila v grajskem stolpu gradu Turjak odprta še ena izmed razstav, ki jih v letu 2010 pripravlja Javni zavod Trubarjevi kraji. Pobuda zanjo je prišla s strani Tehniškega muzeja Slovenije oziroma s strani mag. Vladimirja Vilmana, kustosa Gozdarskega in lesarskega oddelka v Tehniškem muzeju Slovenije, ki je želel s to razstavo opozoriti predvsem na možnosti prikaza pomembnosti Turjačanov v slovenski gospodarski zgodovini (gozdarstvo, fužinarstvo) ter povezav s sosednjimi slovenskimi kraji, nekdanj pomembnimi gospodarskimi središči (Auerspergova livarna na Dvoru ...). Po njegovih besedah, naj postane razstava most/izhodišče za razmišljanje tudi v tej smeri.

Brez stolov si danes skorajda ne moremo predstavljati vsakdanjega življenja. Vendar pa je stol lahko prav tako umetniški izdelek, ki ima poleg svoje uporabne tudi umetniško in estetsko vrednost. In le-to predstavlja ta razstava. Njen avtor je

gospod Franc Ziherl, upokojeni gozdar iz Vodice, »[...] ki že vrsto ljubiteljsko izdeluje lesene stole nenavadnih oblik, konstrukcij in izgleda. Ne po naročilu in ne za plačilo, temveč po navdihu, ki mu narekuje združevanje razpoložljivih materialov ali novo izdelanih sestavnih elementov v unikatne konstrukcijske različice stolov, ki jih krasi robustnost in trajnost in nosijo samosvoj estetski pečat. Začetne faze izdelave stolov pogosto zastavi z orodjem, ki je prej izjema kot pravilo. Zamisli črpa iz narave, zlasti iz oblik živali, ki so mu najbližje in najljubše. Včasih se Ziherlova motivika dotakne tudi drugih področij, kot so skladnost dveh oseb, trpkajše življenjske izkušnje ali nabožna vsebina. S svojimi izdelki dokazuje, da za uporaben in privlačen lesen stol ni nujna formalna oblikovalska izobrazba, zadostuje lahko že dobro poznavanje lesa ter prefinjen občutek za statiko in figuraliko bodočega izdelka. Njegovi stoli in njihova pojavnost sami po sebi sprožajo v človeku zanimanje,

da si jih pobliže ogleda, jih prime v roke in potežka, da se nanje usede in preizkusi, ali se za njihovo robato a lično izvedbo krije udobje, ki naj bi nam jih stoli nudili«.

Obiskovalci so se odzvali povabilu, preizkusili stole, prisluhnili Ani Debeljak in Jakobu Hočevarju iz Glasbene šole Ribnica, Oddelka Velike Lašče ter se okrepčali z dobrotami iz sušilnice sadja na Gradežu.

Besedilo in foto: Barbara Pečnik,
Javni zavod Trubarjevi kraji

VSEŽIVLJENJSKO IZOBRAŽEVANJE V VELIKIH LAŠČAH »UČENJE VSE ŽIVLJENJE«

ZAKLJUČEK PRVEGA ŠOLSKEGA LETA NA VELIKOLAŠKI UNIVERZI ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

V maju in juniju smo uspešno zaključili prvo šolsko leto delovanja Univerze za tretje življenjsko obdobje Velike Lašče – Učenje vse življenje. Zadnje ure so bile namenjene predvsem terenskemu delu.

Fotografi pod mentorstvom Nika Samsa so se odpravili na Kijane, kjer so preizkusili teoretično znanje v praksi.

Čebelarji so čebelarili kar pri čebelnjaku mentorja Braneta Borštnika v Prilesju. Člani študijskih krožkov Umetnostna zgodovina (mentorica Marjana Dolšina) in Naš kraj včeraj, danes in jutri (mentorica Barbara Pečnik) pa so izvedli **Sprehod po Ljubljani**, na katerem so obhodili glavne umetnostno-zgodovinske znamenitosti

ljubljskega starega mestnega jedra in posamezne znamenitosti, ki se kakor koli povezujejo tudi s Trubarjevimi kraji. Urbanistični razvoj Ljubljane, stara Emona, Plečnikova Ljubljana, Prešernov trg s Prešernovim spomenikom, Turjaška palača, pa tudi pomembnejše ljubljanske kavarne in gostilne, ki še danes delujejo in katerih gostje so bili Levstik in ostali pomembni narodni možje – to je bil le delček vsega, kar smo spoznali. Za zaključek seveda ni smela manjkati kava na Pločniku ob Ljubljani.

Delovno je bilo tudi pri računalništvu (mentor Gregor Grešak) in v literarni skupini (mentorici Ana Porenta in Darinka Grmek Štrukelj).

Člani literarne skupine so sodelovali na dnevu sonca, 5. festivalu ustvarjalnosti – Lojze Marjan Sever z izdelovanjem vrtavk, Darinka Grmek Štrukelj s pletenjem vrbovih venčkov in Marko Kožar z organizacijo in sojenjem prvega svetovnega prvenstva v kozaklamfu – ideja, da bi igro oživili, je nastala ravno na srečanjih Literarne skupine, pobudnika pa sta bila Lojze in Marko. Tudi ostali člani

naše skupine so se pridružili in spremljali potek delavnic na samem festivalu. Za konec letošnjega druženja smo želeli obiskati tudi Stari mlin, saj smo velik del leta obravnavali mlinarske zgodbe – tako napisane kot žive, tiste, ki jih še hranijo ljudje o starih časih. Žal nam je vreme zagodlo, zato smo našo ekskurzijo preložili na jesen.

Ker je maj in junij že nabito poln z različnimi prireditvami, pričenjajo se tudi že prvi dopusti, smo nameravani zaključni izlet predstavili na začetek septembra. Prav tako za jesenski čas načrtujemo predstavitev dosedanjega dela študijskih krožkov. Za to smo si izbrali kar **2. oktober, ko bomo praznovali prvi rojstni dan naše Univerze**. Člani vseh študijskih krožkov bodo z zgodbami, pregovori in fotografijami pripravili skupno predstavitev na temo vodnih pogonov v Velikih Laščah. Lepo vabljeni že sedaj.

Vabljeni pa tudi k vpisu v študijske krožke novega študijskega leta 2010/2011, ki bo potekal ravno tako 2. oktobra 2010.

Predvideno je, da vsi dosednji krožki svoje delo nadaljujejo, nekaj bo novosti. V namig naj izdamo le to, da se dogovarjamo za pričetek delovanja novega krožka Beremo z Manco Košir. Če bomo pri tem uspeli, nam je Manca že obljubila, da nas obišče.

Barbara Pečnik in Ana Porenta, mentorici

POLETNE SOBOTE IN NEDELJE V TRUBARJEVIH KRAJIH

CERKEV SV. AHACIJA S SAMOSTOJEČIM ZVONIKOM

Na Ahca (748 m) se povzpne v dobre pol ure, če avto pustimo na avtobusni postaji Mali Ločnik pri Turjaku. Z vrha se odpre čudovit razgled po okoliških vrhovih, ljubljanski kotlini in sega vse do Alp.

V samostojem zvoniku si lahko ogledamo stalno zgodovinsko razstavo Po sledovih Andreja Turjaškega, v cerkvi pa freske Janeza Ljubljanskega iz 15. st.

Odprto: ned 10.00–12.00
Prost vstop.

GRAD TURJAK

Turjaški grad nas s svojo renesančno podobo popelje v čas zmagovitih bojev turških gospodov. V Dalmatinovi kapeli so poslikave iz 15. st., znameniti so skrivni Dalmatinov rov, turške ječe ...

V poletnem času smo za vas pripravili POLETJE NA GRADU z zanimivimi razstavami, številnimi delavnicami in aktivnostmi za odrasle in otroke.

Pokukali boste lahko v šivalnico 'pri Marti', se pri Rokodelski družini Grčar naučili plesnih korakov in viteških veščin ali pa se preizkusili v spretnostnih igrah za vse starosti. Obiskali boste lahko grajskega slikarja, pridružila pa se nam bosta tudi grajski pisar Stane Osolnik in lončarka Katarina Duščak. Društvo za ohranjanje dediščine bo poskrbelo za dobrote iz gradeške sušilnice.

Termini delavnic: 15. avgust, 22. avgust, 29. avgust, 5. september, 12. september, 19. september, 26. september.

Grad si lahko ogledate ob spremstvu lokalnega vodnika.

Odprto:
Sob 12.00–19.00, ned 11.00–19.00
Vstopnina: družine 5 EUR, študenti 2 EUR, odrasli 3 EUR.
Delavnice z doplačilom.

TRUBARJEVA DOMAČIJA

Na Trubarjevi domačiji se ohranja tradicija mlinarstva in žagarstva. Spoznajte življenje mlinarja, ki mu je bil v prvih letih svojega življenja priča tudi Primož Trubar, ki se je rodil v »malnu«. Poleg spominske hiše očeta prve slovenske knjige boste na domačiji spoznali tudi delovanje Temkovega mlina in žage.

V poletnem času smo za vas pripravili sobotne delavnice.

V delavnicah Art-lesa boste lahko sestavili različne lesene miniaturre, vodno kolo, vodnjak, leseni voziček. V knjigoveznici zavoda Parnas pa boste izdelali miniaturno knjižico in ob tem spoznali osnovne knjigoveške postopke in materiale.

Termini delavnic: 14. avgust, 21. avgust, 28. avgust, 4. september, 11. september, 18. september, 25. september.

Domačijo si lahko ogledate ob spremstvu lokalnega vodnika.

Odprto:
Vsak dan 9.00–17.00
Ogled z vodstvom ob 15. uri
Delavnica od 15.30 do 16.30
Vstopnina: družine 5 EUR, študenti 2 EUR, odrasli 3 EUR.
Delavnice z doplačilom.

INTERPRETACIJSKI CENTER ROB

V Parnasovem centru na zanimiv, atraktiven in svež način predstavljamo bisere slovenske kulturne in naravne dediščine. Posebna pozornost je namenjena **rimskim zapornim zidovom** (Claustra Alpium lularum), ki so le pol ure hoje oddaljeni od nas, varovanju narave, saj naš center leži na robu ekološko pomembnega območja **Mišja dolina z Velikimi logi**, že uveljavljenim **knjigoveškim delavnicam** in še marsičemu.

Sobotne delavnice

Interpretacijski center Rob vas vabi na otroške delavnice (vstop je dovoljen tudi odraslim). Na njih odkrivamo skrivnosti iz sveta arheologije, izdelujemo rimski nakit in mozaike, miniaturne knjige in pišemo na voščene tablice ...

Več na zavod-parnas.org

Odprto:
torek 9.00–15.00, sobota 9.00–12.00

Javni zavod Trubarjevi kraji

GRAD TURJAK

4. september 2010, ob 20.30 uri

Ensemble Unicorn, Michael Posch

**KONCERT SAKRALNE VOKALNE IN
INSTRUMENTALNE GLASBE
AVSTRIJE IN SEVERNE ITALIJE**

ARS RAMOVŠ, Slovenska c. 1, SI-1000 Ljubljana

T: +386-1-242 08 14 / F: +386-1-24 28 15

<http://www.seviqc-brezice.si/>

LEPI ČEVELJC

Lepi čeveljc tudi na robu Mišje doline

Pri popisu rastlin v Mišji dolini smo 12. junija 2010 obiskali tudi dolino potoka Kozmanjke. V vasi Brlog smo srečali Franca Purkata, ki nam je na pobočju mešanega gozda na nadmorski višini 650 m pokazal novo nahajališče lepega čeveljca (*Cypripedium calceolus*). Našteli smo 26 rastlin, od tega je cvetelo 12 primerkov. Nahajališče smo označili v Parnasovi bazi zavarovanih vrst in vrst z Rdečega seznama in popisali tudi ostale rastline, ki uspevajo na tem rastišču.

Cvet lepega čeveljca je največji med evropskimi orhidejami. Medna ustna

Lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*), Foto: B. Dolinar

je rumena in mehurjasto napihnjena, ostali cvetni listi so rjavi in zvezdasto rasprostrti. V Sloveniji je sorazmerno pogosta v Julijskih Alpah, Karavankah in Kamnišk-Savinjskih Alpah, malo pa so poznana nahajališča drugod po Sloveniji, kar pomeni, da moramo nahajališče v dolini potoka Kozmanjka še toliko bolj ceniti.

Rastlina je zavarovana z Uredbo o prostoživečih rastlinskih vrstah (2004), nahaja pa se tudi v Rdečem seznamu ogroženih rastlinskih vrst (2002).

Lepi čeveljc je uvrščen tudi v prilogi II in V Direktive o habitatih (Natura 2000). Poleg kranjskega jegliča (*Primula carniolica*) in Loeselijeve grezovke (*Liparis loeselii*) je to že tretja rastlina s tega seznama, kar daje širšemu območju Mišje doline še posebno veljavo.

Branko Dolinar, Zavod Parnas

Vabljeni na odprtje izobraževalne fotografske razstave

zavarovanih rastlinskih vrst
in rastlin z Rdečega seznama

v čet., 15.7., ob 19. uri
na Trubarjevo domačijo.

Razstavljajo udeleženci Parnasovih botaničnih sprehodov.

Razstava bo na Rašici na ogled do 15. avgusta 2010.

Na enem od Parnasovih botaničnih sprehodov po Mišji dolini. Foto: Frenk Brezovar

Interpretacijski center Rob, Rob 1, 1314 Rob
www.zavod-parnas.org

V mednarodnem letu biotske raznovrstnosti 2010
Vas vljudno vabimo na ogled

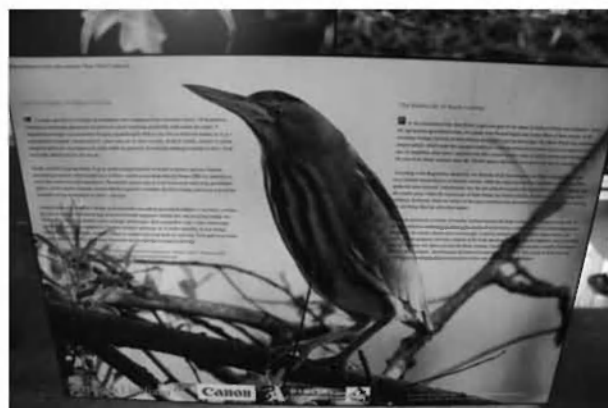
dokumentarne fotografske razstave

SKRIVNO ŽIVLJENJE HRAŠKEGA MOKRIŠČA

(pri Smledniku)

avtorja Viktorja Luskovca in sodelavcev,
ki bo pri nas gostovala

od 5. 7. do 15. 8. 2010.

Mala bobnarca *Isobrychus minutus* iz mokrišča pri Hrašah

Foto: Viktor Luskovec

Prijazno vabljeni vsi ljubitelji narave.

PARNAS, zavod za kulturo in turizem Velike Lašče,
www.zavod-parnas.org

NEKAJ RASTLIN MIŠJE DOLINE Z RDEČEGA SEZNAMA NAJBOLJ OGROŽENIH RASTLINSKIH VRST

Če boste na travnikih Mišje doline naleteli na manjše skupinice ali posameznike, ki se ves čas sklanjajo, si zapisujejo, fotografirajo ali listajo po priročnikih, ste opazili Parnasove prostovoljce, ki v letošnjem letu popisujejo zavarovane rastline in rastline z Rdečega seznama. Trenutno sodeluje 9 prostovoljcev - botanikov, ljubiteljev, učiteljev biologije, študentov in drugih, podatke sistematično zbiramo in urejamo. V Trobli bomo v več nadaljevanjih objavljali kratke opise najbolj zanimivih

rastlin, opise pripravlja biologinja Marjeta Cvetko, še več o teh rastlinah pa boste lahko izvedeli na razstavi na Trubarjevi domačiji ter na treh predavanjih, ki jih načrtujemo v mesecu septembru. Spremljajte naša obvestila na www.zavod-parnas.org. Program sofinancirata Ministrstvo za okolje in prostor in Urad vlade za komuniciranje.

Metka Starič, Zavod Parnas

Dolgolistna rosika *Drosera anglica* Foto: Branko Dolinar

Dolgolistna rosika je mesojedka. Raste na nizkih barjih, kjer primanjkuje hranil, predvsem dušika, zato ga nadomesti z lovljenjem žuželk. Na listih ima pecljate žleze, ki so na koncu kroglasto odebeljene in izločajo lepljivo tekočino. Nanje se prilepijo žuželke, žleze se ukrivijo in zastrejo žuželko, izločeni prebavni sokovi jo razgradijo, nerazgrajene dele žuželke pa z listov spere deževnica. V Sloveniji najdemo štiri vrste rosik, vse so zavarovane. V Mišji dolini jo najdemo v bližini Logarjev.

Širokolistni munec *Eriophorum latifolium* Foto: Metka Starič

Širokolistni munec raste na vlažnih močvirnatih travnikih in nizkih barjih. Ima klasasta socvetja, ki v čas pred zrelostjo semen spominjajo na kosme snega. Širokolistni munec se od sorodnega ozkolistnega munca razlikuje po trikotnem prerezu stebela. Kot krmna rastlina je škodljiv, kar ponazarja tudi njegovo ljudsko ime – konjska smrt.

Veliki poletni zvonček *Leucojum aestivum* Foto: Tomaž Šulentič

Velik poletni zvonček je eden od dveh vrst velikih zvončkov v Sloveniji. Je precej večji od spomladanskega in cveti poleti. Najdemo ga na močvirnih travnikih, ob jarkih in obrežjih potokov in stoječih voda. Večino svojega življenja preživi v zemlji v čebulici. Nad zemljo se pokaže le za kratek čas, najprej požene liste, ki poskrbijo za obnovo hrane v čebulici, nato pa zacveti.

Majska prstasta kukavica *Dactylorhiza majalis* Foto: Barbara Koblar

Ena od 83 vrst in podvrst družine kukavičevk, ki jih najdemo v Sloveniji. Vse kukavičevke so zavarovane rastline. **Majska prstasta kukavica** ima široke temnozeleno pegaste liste in 10 do 40 škrlatnordečih oziroma škrlatnovijoličastih cvetov v socvetju. Raste na močvirnih travnikih. Občutljiva je na dušikove spojine, zato je zaradi gnojenja izgubila že marsikatero rastišče.

RAZGLASITEV IZJEMNEGA DREVEŠA NA VELIKI SLEVICI

Na Zavodu za gozdove, Območni enoti Kočevje vsako leto ob Dnevu zemlje razglasijo drevo leta. Izbirajo med izjemnimi drevesi, ki rastejo na vidnih krajih, ponavadi v naseljih ter imajo hkrati nek širši pomen.

Ob podpisu dogovora o skrbništvu murve

Foto: Milan Glavonjič

V letošnjem letu je bilo kot izjemno drevo razglašena bela murva, ki raste na Veliki Slevici, zanjo pa že dolga leta skrbi Stane Prijatelj. Razglasitev je potekala na kresni večer. Ob tej priložnosti je bila ob murvi postavljena predstavitevna tabla in slovesno podpisan dogovor o skrbništvu izjemnega drevesa med Občino Velike Lašče, Zavodom za gozdove, OE Kočevje in Stanetom Prijateljem. Za postavitev table in organizacijo prireditve je v sodelovanju z vaščani poskrbelo društvo ŠTD Krpan. Na prireditvi, ki jo je vodil Miha Polzelnik, je belo murvo predstavila Katja Konečnik iz Zavoda za gozdove, zbrane je nagovoril župan Anton Zakrajšek, v kulturnem programu pa so sodelovali harmonikarji Glasbene šole Ribnica. Prireditve je bila praznik za celo vas, saj so se zbrali skoraj vsi vaščani in se ob pripravljenih dobrotah, ki so jih napekle domače gospodinje ter zvokih harmonike, družili še pozno v noč.

JTL

BELA MURVA Morus alba L.

- max. premer 70 cm
- obseg debla 207 cm
- višina 6 m
- starost ~ 180 let

Kje - pri nas redkost
Bela murva na Veliki Slevici raste od časih v vito Staneta Prijatelja, si tudi skrbi zanjo.

Malo zgodovina

Po pripovedovanju je bilo drevo posajeno okoli leta 1850, kdo ga je posadil, pa ni ločno znano, saj obstajata dve zgodbi.

Nekateri pravijo, da je ego, ko o Čičenja privesel zat. Od takrat je dobila hiša tudi domača ima »pri Čičux. Morda pa je drevo posadil njegov sin, ki je mešetaril po Vipavski dolini.

Od kod - svila

Belo murvo so iz Azije v Evropo najverjetneje zanesli v 12. stoletju, predvsem zaradi sviloprijet, ki se prideluje iz murvinirnih listjem.

Murva je nekoč imela veliko kmošnja vandar in in njen lastnik zaradi škode, ki jo je povzročala na hiši, močno obrezal, kar počne vsako leto.

Drevo je zanimivo oblike - zavilo, v sredini zelo poško-dovano in počasni gnije. Vzrok te poškodb je pravom debela prava osemdesletim let.

Odporna in cenjena

Murva se razmnožuje s semeni in s potaknjenci. Semena naokrog raznašajo ptice, ki se radi hranijo s sladkimi šaleži.

Tradicionalno so murve sadili sredi dvorišč ali travnika, okoli oplota pa

IZJEMNO DREVO Dan Zemlje 2010

izjemno visoka in debela, zanimivo oblikovana ali kako drugače posebna drevesa so naša naravna dediščina. Gozdarji, občine, lastniki in podjetja - donatorji smo se zavezali za njihovo ohranitev.

● skrbnik: **Stane Prijatelj,**
Velika Slevica

● donator: **Občina**
Velike Lašče

● in: **ZAVOD ZA GOZDOVE**
SLOVENIJE
Območna enota Kočevje

Kakšna je

Bela murva je do 18 m visoka in do 1 m debela svetlozeleno listopadno drevo. Krupa je redka in svetli veje pa so krhke in se hitro odlinajo. Deblu je pritrjena skorja rdečarjiva ali rjavorjava in vzdolžno razpokana. Vrsta je veličevna in cveti maja.

Pojadina

Plodovi se na drevesu pojavijo le na dvolatnih mladikah. Sprva so zeleni in že pred zrelostjo sladki, ob zrelosti junija in julija pa beli (od lu ima), razpadli so malo, iz njih se lahko izdelajo marmelada, žele, sirup, liker in z njimi pijače, prav okusni so tudi sveži.

PREVZEM NOVEGA VOZILA GVC 16/25

**DAN PO DNEVU
DRŽAVNOSTI JE BILO
PRED GASILSKIM
DOMOM VELIKE
LAŠČE SPET ŽIVAHNO,
PA TUDI SVEČANO.**

Svečano okrašeno novo vozilo

Prevzemali smo novo gasilsko vozilo GVC 16/25, ob tem pa nas je obiskala tudi ministrica za obrambo RS dr. Ljubica Jelušič. Proslavo smo pričeli s gasilskim mimohodom gasilcev in gasilskih vozil društev naše gasilske zveze ter gostov iz GZ Ig, Škofljica, Ribnica, ter PGD Velike Poljane, PGD Ponikve in PGD Sv. Gregor. Za ubran korak so poskrbeli godbeniki Godbe Dobrepolje, ki so sodelovali tudi na proslavi.

Slavnostni mimohod gasilcev

Po intoniranju slovenske himne je vse zbrane nagovoril predsednik PGD Velike Lašče Franc Modic. Med drugim je dejal: »Laški gasilci že stopetnajsto leto opravljamo svoje humano poslanstvo na območju sedanje občine Velike Lašče, če je potrebno pa tudi širše. Leta 1896 so naši predniki ustanovili to društvo, ki še danes uspešno deluje. To so bila leta, na katera smo lahko ponosni. Bili so vzponi in padci, vendar je na koncu vedno zmagal zdrav razum, ki je veleva pomagati človeku v nesreči. V našem društvu se je skozi vsa ta leta zvrstilo mnogo gasilcev. Tudi današnja generacija gasilcev v Velikih Laščah se zaveda pomembnosti posodabljanja gasilske tehnike in sodobne opreme. Tudi sedaj se trudimo, da bi sledili koraku časa, ki ga doživljamo. Rezultat teh prizadevanj je današnji prevzem novega gasilskega vozila GVC 16/25, ki ga je, v sodelovanju z društvom in za potrebe društva kupila občina Velike Lašče. Prepričan sem, da bomo z novo pridobitvijo lahko še bolj sledili našemu geslu: »V službi ljudstva – na pomoč!«

Še ena gasilska naših gasilcev pred novim avtomobilom.

Prisotne sta pozdravila tudi novi predsednik GZ Velike Lašče Jože Starič in župan občine Velike Lašče Anton Zakrajšek. Kratko sta orisala delo lokalne skupnosti in gasilske zveze na področju gasilstva. Slavnostna govornica obrambna ministrica dr. Ljubica Jelušič je posebej poudarila, da je za gasilce poleg dobre usposobljenosti in organiziranosti izredno pomembna tudi učinkovita in dobra oprema, ter pohvalila podporo, ki jo občina nudi gasilski dejavnosti. Gasilcem in gasilkam se je ministrica za obrambo zahvalila tudi za vso podporo, ki so jo v času osamosvojitvene vojne na območju občine nudili tako prebivalcem kot tudi enotam TO, še posebej enoti v Krvavi Peči. Posebej je ministrico razveselilo dejstvo, da je med našimi gasilci veliko mladih obrazov.

Župan občine Velike Lašče Anton

Zakrajšek je po blagoslovu, ki ga je opravil gospod župnik Vladimir Jaksetič, predal ključne novega vozila podpoveljniku društva Tomažu Kaplanu, le-ta pa jih je v uporabo in varstvo predal vozniku in skrbniku novega vozila Simonu Riglerju.

Gasilci PGD Velike Lašče se zahvaljujemo občinskemu svetu Občini Velike Lašče in županu, da so s svojimi odločitvami omogočili nakup in prevzem novega vozila. Hvala ministrici za obrambo dr. Ljubici Jelušič, da nas je počastila s svojo navzočnostjo. Hvala gospodu župniku za blagoslov novega vozila. Hvala Marjanu Pušniku za trud, vložen v izdelavo vozila. Hvala vsem, ki ste kakor koli pomagali pri izvedbi praznovanja. Hvala vsem gasilkam in gasilcem, ki ste prišli in praznovali z nami.

Novo vozilo je blagoslovil župnik Vladimir Jaksetič

Ob koncu proslave je župan ministrico presenetil s skromno pozornostjo ob njenem minulem rojstnem dnevu. Proslavo so zaključili godbeniki iz Dobrepolja z nekaj veselimi iz svojega repertoarja.

Uradnemu delu prireditve je sledila gasilska veselica.

P. S.

Če želite od blizu videti in slišati vse možne karakteristike novega vozila, vas z veseljem vabimo, da nas pokličete, in dogovorili se bomo za ogled.

Franc Debeljak

Foto: Franc Debeljak in Andrej Bavdek

NAŠI JUBILANTI SO PRAZNOVALI

DRUŠTVO UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE

V letošnjem poletju se je častljivim jubilentom našega društva **gospe Ani Zakrajšek in gospodu Ivu Kolarju** pridružila **gospa Alojzija Zakrajšek**, ki je 20. aprila praznovala svoj 90. osebni praznik. Ob lepem sprejemu in pristrčnem klepetu nam je zaupala, da se za dobro osebno počutje lahko zahvali skrbnim sorodnikom svoje pokojne sestre, ki jo imajo radi in so vedno pripravljene priskočiti na pomoč. Ob koncu obiska se nam je zahvalila za pozornost in dobre želje.

17. aprila je praznovala svoj 93. rojstni dan gospa Ana Zakrajšek. Sprejela nas je veselo kot še vedno doslej na domu hčerke Ljube v vasi Podulaka in v družbi še starejše sestre, ki ji dajeta dodatno življenjsko energijo.

Posebno poglavje med našimi jubilanti je gospod Ivo Kolar, ki je 30. aprila praznoval svoj 92. osebni praznik. Gospod Ivo je še vedno poln življenjske energije, aktiven in dober voznik svojega osebnega avtomobila, s katerim se pogosto odpravlja v kraj Senovo in počasti grob svojih staršev. Ob obisku sva s predsednikom društva upokojencev gospodom Ivancem čedalje bolj presenečena nad vitalnostjo jubilentov naših članov. Od njih pridobivamo zanimive napotke za dolgo in samostojno življenje.

Vsem trem čestitamo in v imenu društva želimo še zdravja in lepih trenutkov v življenju.

Mija Grebenc Jelaska

Foto: Franc Ivanc

STROKOVNA EKSKURZIJA NA GORENJSKO IN V DOLINO SOČE

Tudi letos je Društvo za ohranjanje dediščine z Gradeža za svoje člane organiziralo strokovno ekskurzijo na Gorenjsko in preko Vršiča v dolino Soče.

V soboto, 12. junija 2010, smo se v lepem sončnem jutru z Gradeža odpeljali z avtobusom proti Gorenjski in Dolini Soče.

V Kropi smo se po zajtrku in jutranji kavici sprehodili po nekdanjem železarskem naselju ter si ogledali Kovaški muzej. Spoznali smo zanimive zbirke kovaških orodij, izdelkov, maket, slikovnega gradiva in pisnih dokumentov tistega časa. V zelo

V.Vigenci so kovali žeblje

ohranjeni Vigenjci smo si ogledali tedanjo opremo za ročno izdelavo vseh vrst žebeljev od dolžine 1 cm pa vse do 18 cm. Vodnik je praktično prikazal kovanje žebeljev in nam za spomin te izdelke tudi podaril. Seznanil nas je, da so žeblje kovale tudi ženske in mamice, ki so svoje majhne otroke jemale s seboj v dimne kovačnice. Izdelovalec je moral dnevno ročno izdelati 2.000 kosov žebeljev. Žebliji so bili glavni proizvod kroparskega železarstva. Izdelovali so jih preko 100 različnih vrst. V 500 letih so kroparske žeblje prenašali in prevažali s konji, mulami, osli, vozovi, ladjami, vlaki in kamelami širom po svetu od Črnega morja do Atlantskega oceana in od Skandinavije do Etiopije. Prav tako nas je podučil, da so še ob koncu 19. stoletja v sobi s krušno pečjo prebivale včasih po dve ali tri delavske družine. Nadpovprečna soba je merila do 25 m², zato so morali odrasli in zdravi družinski člani spati v neogrevanih lesenih podstrešnih kamrah brez ognjišč ali peči. Življenje kovačev in njihovih družin je bilo trdo in skromno, na njihov račun pa so dobro živeli takratni lastniki železarne in trgovci.

Zapustili smo Kropo in se odpeljali skozi Lesce, Jesenice in Kranjsko Goro do Zelencev – izvira Save Dolinke. Po krajši gozdni sprehajalni poti smo prispeli do samega izvira, kjer so nekateri vodo tudi poizkusili. Ob parkirnem prostoru je bilo postavljenih več stojnic. Najbolše tržnice, domači in tuji turisti pa so z zanimanjem brskali po razstavljenih starinah.

Zelenci – izvir Save Dolinke

Pot nas je vodila nazaj proti Kranjski Gori, mimo smučišč, Jasne in navkreber proti Vršiču. Na ovinkasti cesti smo srečevali monocikle, kolesarje, številne motoriste, osebna vozila in turistične avtobuse. Kljub lepemu pogledu na okoliške vršace in prečudovito naravo so nekatere naše potnice na ostrih ovinkih ozke ceste kar malce mižale od strahu, mojster volana pa je z filigransko natančnostjo spretno vodil avtobus med kamnitimi konfini in skalnimi stenami.

Mimo obnovljene Ruske kapelice, postavljene v počastitev spomina na ruske ujetnike, ki so gradili to cesto in jih je ob tem zasul snežni plaz, smo se vzpeli do Lovske koč, kjer smo se okrepčali s sočnim divjačinskim golažem in osvežilno pijačo ter v sivi steni občudovali skrivnosten nasmeh »Ajdovske deklice«.

Na Vršiču (1611m) smo avtobus pustili na urejenem parkirišču in si privoščili daljši postanek. Nekateri so ga izkoristili za sprehod do Tičarjevega in Poštnega doma, drugi pa so lovili sončne žarke na bližnji terasi in občudovali bližnje vrhove. Cestni prelaz Vršič je najvišja točka vršiške ceste, edine tranzitne ceste v osrednjem območju triglavskega narodnega parka.

Po postanku smo pot nadaljevali po serpentinasti cesti na soško stran. Na enem izmed ostrih ozkih ovinkov smo se prav od blizu srečali z nasproti vozečim avtobusom. Širina obeh avtobusov je za več kot meter presegala površino cestišča, vendar se sta oba šoferja izkazala in z virtuožno natančnostjo dokazala, da sta mojstra svojega poklica. Glede na to, da na ozki vršiški cesti ni

Kluže – Bovška vrata

bilo mogoče parkirati, smo si kar iz stoječega avto-busa ogledali Kugyjev spomenik.

Ko se je cesta poravnala, smo prispeli do Bovških vrat – vojašnice Kluže. Včasih je bil to cesarski Bovški grad (od l. 1509 do prihoda Francozov 1797). Francoski vojaki so grad zavzeli, sledil jim je Napoleon Bonaparte. Objekt ima vhod s stražarnico, stolp z obzidjem, grad, kapelo in konjušnico. Občina Bovec je ob 210.

obletnici zavzetja francoskih vojakov v letu 2007 grad obnovila in postavila spomenik, na katerem je zapisano:

"Tukaj je sekalo – tu je pokalo – tukaj so padali – tu je grmelno – tukaj smo jih hranili – tukaj smo jih vodili – tukaj so nas pobijali

Kobariški muzej

– tu so nam ženske ljubili – tu je vojaški boben padel v brezno zvečer – tukaj bodi konec vojne – tu naj bo mir!"

Naš naslednji cilj je bil Kobarid z znanim Kobariškim muzejem, ki so ga odprli oktobra 1990, v letu 1993 pa je v Strassburgu prejel nagrado evropskega muzeja leta. Postavili so ga v prostore Mašerovega kmečkega dvorca, zgrajenega v 18. stoletju. Muzejska zbirka ponazarja zaključne operacije na krvavi soški fronti v prvi svetovni vojni in v ospredje postavlja malega človeka, ki se je znašel v grozoti vojne. Strokovno ekskurzijo smo zaključili na Mostu na Soči. Ob večerji smo strnili svoje vtise o teh lepih, a s krvjo napojenih krajih. Misel, zapisano na spomeniku na Klužah: »Tu naj bo mir,« smo dopolnili: »Naj bo mir vedno in povsod,« ter se utrujeni počasi obrnili proti domu.

Besedilo in foto: Jože Jeršin

ZAHVALA ZA PRIZNANJE OB 60-LETNICI DELOVANJA DRUŠTVA UPOKOJENCEV

V imenu Društva upokojencev Velike Lašče se iskreno zahvaljujem za priznanje, ki nam je bilo ob 60-letnici našega delovanja v Občini Velike Lašče podeljeno na slavnostni akademiji 5. junija. Hvala za vso podporo, ki ste jo v teh letih namenili naši dejavnosti. Pomembno je, da se vsi skupaj zavedamo, da upokojenci postajamo vse številnejša in vse bolj aktivna skupina prebivalstva, ki s svojimi aktivnostmi pomembno prispeva h kakovosti življenja v občini. Naša prizadevanja in delo so pomembni tako za nas kot tudi za vse naslednje generacije.

Hvala.

Franc Ivanc, predsednik Društva upokojencev Velike Lašče

ZNANJE NAŠIH LOVCEV IN PRIJAZNOST TER GOSTOLJUBNOST OBČANOV OBČINE VELIKE LAŠČE, SKUPAJ Z LEPOTO NAŠIH KRAJEV, NA NEMŠKI TELEVIZIJI PRO7

SNEMANJE REPORTAŽE O SOBIVANJU Z RJAVIM MEDVEDOM PRI NAS ALI »DOBER GLAS SEŽE V DEVETO VAS«

Milan Šilc je snemalni ekipi predstavil, kako in zakaj ga je medvedka napadla ... (foto: M. Theus)

Že lansko leto je bil v našem glasilu objavljen članek o tem, kako so naši lovci kot strokovnjaki za gospodarjenje z rjavim medvedom štirinajst dni izobraževali mag. Maria Theusa, vodilnega strokovnjaka za velike zveri v Švici. Mag. Theus je pridobljeno znanje in še zlasti dobre vtise, ki jih je odnesel iz naših krajev, posredoval širom po Evropi v svojih predavanjih, zlasti na temo ponovne naselitve rjavega medveda v Švico. O delu mag. Theusa, njegovih izobraževanjih in razi-

skavah v zvezi z rjavim medvedom je že pred tremi leti nemška televizija PRO7 začela snemati reportažo z naslovom »Rjavi medved v Alpah«. Reportaža govori o medvedu imenovanem JJ3, ki je bil potomec dveh medvedov (Jožeta in Jurke), odlovljenih v Sloveniji in preseljenih v Italijo v okviru projekta dopolnilne naselitve, ki ga je vodil Paolo Molinari, strokovnjak, ki nas je lansko leto obiskal skupaj z mag. Theusom. JJ3 je v Švico prišel sam, žal pa so ga švicarske oblasti leta

2008 dale ustreliti zaradi prepogostega pojavljanja v bližini naselij in izgube strahu pred človekom. Tako je v Švici ostal le še en medved v kantonu Grabunden, kjer pa ni stalno prisoten, ampak pa se seli iz Švice v Italijo in nazaj.

Reportaža kot rdečo nit prikazuje sobivanje z medvedom in gospodarjenje s to plemenito živalsko vrsto na način, ki minimalizira konflikte. Kje naj bi se posnel del reportaže, ki govori o tem, je bilo vprašanje, na katerega je mag. Theus imel pripravljen ne le odgovor, pač pa, kot se je sam slikovito izrazil, »Asa iz rokava«.

Že v začetku leta se je na lovce naše LD obrnil predstavnik televizijske hiše PRO7, njihov glavni reporter Karsten Scheuren, in zaprosil za pomoč pri snemanju reportaže. Seveda smo po posvetu z vodstvom LD Velike Lašče in našimi lovci, ki imajo največ izkušenj z rjavim medvedom, odgovorili pritrdilno, uskladili smo termine in ekipa nas je obiskala 10. maja.

Mag. Theus je prišel že dva dni prej. Kot je povedal, z namenoma: obiskati svoje prijatelje »medvedarje« v Sloveniji in pripraviti se na pester delovni teden. Lovci LD Velike Lašče smo mu pomagali pri sestavi celotnega »scenarija«, saj smo med drugim že nekaj tednov pred prihodom ekipe vzpostavili kontakt z vodilnimi ljudmi in organizacijami, ki se ukvarjajo z rjavim medvedom pri nas, z lokalnimi živinorejci, rejci drobnice ter ostalimi občani, z namenom zagotovitve kar najbolj realne slike sobivanja z rjavim medvedom, torej s prikazom tako pozitivne kot negativne plati le-tega.

Ekipa PRO7, ki so jo sestavljali: že omenjeni g. Scheuren, Manfred Kohnz (reporter in desna roka g. Scheurena) ter snemalec švedskega rodu Patrick Ilg, je v naš lovski dom prišla v nedeljo. Tu so jih že čakale pripravljene sobe, za kar je, kot vedno, vzorno poskrbel Milan Indihar, naš upravnik lovskega doma. Zaradi pozne ure prihoda ta dan snemanje na krmiščih ni bilo smiselno, zato smo se posvetili organizacijskim možnostim in usklajevanju urnikov.

Snemalna ekipa je bila navdušena nad medvedjim brlogom (od leve proti desni: Patrick Ilg, France Zakrajšek, Manfred Kohnz in Nejc) Foto: M. Theus

V ponedeljek zgodaj zjutraj pa je že šlo »zares«. Ekipa se je najprej odpeljala k vedno gostoljubni družini Zakrajšek iz Podžage, kjer jih je sprejel naš lovski čuvaj France z ženo Marinko, revirni vodja in mednarodno znani poznavalec medvedov. Po prijetnem klepetu ob kavici smo se odpravili na snemanje medvedjih prehodov v bližini vasi, medvedjih dnevnih stanišč, medvedjega brloga in krmišč. Na krmišču je France ekipi povedal veliko njim doslej neznanega o prehranskih navadah in obnašanju medveda, o obnašanju lovcev in drugih uporabnikov gozda ob srečanju z medvedmi, o krmljenju medvedov in namenu le-tega, predstavil značilne poti in načine gibanja medvedov v bližini krmišč ipd. Popoldne si je ekipa ogledala še eno krmišče, nato pa so jim lovski čuvaji Milan Šilc, Simon Belaj in Dušan Dednikar pripravili okusno malico v naši lovski koči v Kališčih; med malico je potekal živahen pogovor na temo sobivanja in gospodarjenja z rjavim medvedom. Popoldne je snemalni ekipi naš lovski čuvaj Milan Šilc podrobno predstavil okoliščine napada vodeče medvedke, ki ga je napadla pred štirimi leti, in obrazložil, zakaj je do tega prišlo in kako naj se človek v takšni situaciji vede. Zvečer sta vsak po enega snemalca spremljala na lovski preži ob krmiščih France Zakrajšek in lovski čuvaj Alojz Indihar, enega pa lovski čuvaj in revirni vodja Franci Zakrajšek mlajši. Skupine so želele posneti rjavega medveda v naravi.

Drugi dan so naši lovci spremljali ekipo na Mašun, kjer so jim predstavili delo mladega raziskovalca in biologa Mihe Krofla. Ta je ekipi predstavil projekt, v katerem so bili medvedi, eden od njih prav v lovišču Velike Lašče, odlovljeni in opremljeni z GSM/GPS ovratnico, z namenom spremljanja njihovih navad, gibanja in ugotavljanja vzrokov za približevanje naseljem. Popoldne smo jim omogočili ogled obrata za predelavo mesa divjadi in medveda pri g. Meglenu v Strugah, ki bo gledalcu predstavil uporabnost medvedovega mesa v prehrani. Zvečer so vse tri skupine naši lovci ponovno spremljali na visokih prežah.

V sredo zjutraj je ekipo poklical naš član, revirni gozdar in vodja krajevne enote Dobropolje pri ZGS Brane Indihar ter sporočil, da je v Dobropolju ponoči medved raztrgal dve kozi na pašniku v bližini naselja. Ekipa je posnela kraj dogodka, značilne poškodbe, ki jih drobnici zada medved, način obrambe pred takšnim dogodkom, zakaj je medved prišel čez ograjo ... Posneli so tudi intervju z vodjo odseka za lovstvo in divje živali na ZGS OE Kočevje Miranom Bartolom, intervju z lastnikom koz, ki je doživeto povzel občutke ob izgubi domačih živali, in inter-

vuje z naključnimi mimoidočimi. Brane Indihar je ekipi omogočil tudi snemanje panorame s Kamen vrha. Popoldne smo ekipi lovci LD Velike Lašče organizirali piknik, pri katerem se nam je priključil vodja odseka za lovstvo in divje živali na centralni enoti ZGS v Ljubljani in mednarodni strokovnjak za velike zveri Marko Jonozovič, s katerim so prav tako posneli intervju. Zvečer so vse tri skupine uspele posneti medvede na krmiščih.

V četrtek smo ekipi omogočili srečanje s prof. dr. Ivanom Kosom z Biotehniške

Petek smo namenili snemanju panorame in intervjujem naključnih mimoidočih. Ko je ekipa odhajala od nas s preko 13 ur posnetega materiala, česar, kot se je izrazil vodilni reporter, niso pričakovali niti v sanjah, je snemalec Ilg povedal, da je kot snemalec prepotoval že praktično ves svet (po enotedenskem počitku se je kasneje odpravil na snemanje medvedov na Aljasko), vendar tako lepih krajev in tako prijaznih ljudi ni srečal še nikjer in dodal: »Pogrešal bom tudi vaše gozdove ...«

Lovski čuvaj Alojz Indihar med opazovanjem medveda na travniku

fakultete, Univerze v Ljubljani. Skupaj z intervjujem svetovno znanega strokovnjaka je ekipa posnela tudi potek že opisanega projekta, v katerem sodeluje tudi naša LD, potek DNK analiz vzorcev medvedjih iztrebkov, ki so jih zbirali slovenski lovci in s pomočjo katerih so strokovnjaki razbrali genetske zapise naših medvedov, ter prvič določili število medvedov živečih pri nas.

Oddajo si bo v septembru ogledalo nekaj več kot 10 milijonov ljudi v Nemčiji, Avstriji in Švici. Menim, da je to lepa promocija naših krajev, našega gostoljubja in znanja naših lovcev. Ob slovesu sta Scheuren in mag. Theus posebej poudarila, naj se zahvalim vsem ljudem, ki so sodelovali v projektu, vsem lovcem in ostalim občanom naše občine, posebej lepo pa domačinom s Karlovice za topel sprejem in doživete večere v Baru pri Janezu.

Mag. Jernej Marolt

Mag. Mario Theus v domovini rjavega medveda Foto: J. Marolt

PODJETNIŠKE IN DRUGE INFORMACIJE

Pripravil RC Kočevje Ribnica d. o. o. Za natančne podatke si oglejte celotne razpise v uradnih listih ali na spletnih straneh www.podjetniski-portal.si. Vse, ki bi želeli na svoj elektronski naslov prejemati tedensko sveže informacije o podjetniških razpisih, sejnih, novostih iz poslovnega sveta, ponudbe – povpraševanje po izdelkih in storitvah, vabimo, da pokličete na št. 01/8950-610, 031/647-793 ali pišete na e-naslov: info@rc-kocevjeribnica.si. Posredovanje informacij po e-pošti je brezplačno.

1. Javni razpis za financiranje investicijskih projektov na področju primarne kmetijske pridelave. Predmet razpisa je dodeljevanje ugodnih posojil Sklada upravičencem s projekti na področju primarne pridelave kmetijskih proizvodov. Razpisana ugodna posojila bo Sklad dodeljeval v dveh sklopih, in sicer: Sklop 1 nudi posojila z nižjo obrestno mero. Sklop 2 nudi posojila z višjo obrestno mero in ne vsebuje elementov državnih pomoči. **Roka za oddajo prijav sta:** 31. 8. 2010 in 29. 10. 2010. **Več:** www.rdf-sklad.si.

2. Javni razpis za ukrep 311 – diverzifikacija v nekmetske dejavnosti za leto 2010. Razpisnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije. **Predmet razpisa** je dodelitev nepovratnih sredstev. **Cilj ukrepa** je prispevati k razvoju dopolnilnih in dodatnih dejavnosti na kmetijah. **Rok za oddajo vlog** je do zaprtja javnega razpisa, ki se objavi na spletnih straneh.

Več: http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=915

3. Javni razpis za ukrep 312 – podpore ustanavljanju in razvoju mikro podjetij za leto 2010. Razpisnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije. **Predmet razpisa** je dodelitev nepovratnih sredstev. **Cilj ukrepa** je prispevati k razvoju dodatnih dejavnosti na podeželju in s tem k izboljšanju učinkovitosti razporejanja dela na podeželju ter zagotovitvi dodatnih zaposlitvenih možnosti in povečanja dohodka. **Rok za oddajo vlog** je do zaprtja javnega razpisa, ki se objavi na spletnih straneh.

Več: http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=916

4. Javni razpis za spodbujanje zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb – prejemnikov denarne socialne pomoči za leto 2010. Razpisnik: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. **Predmet razpisa** je subvencioniranje zaposlitve dolgotrajno brezposelnih oseb – prejemnikov denarne socialne pomoči. **Rok:** do 12. ure, dne: 16. 8. 2010, 20. 9. 2010, 18. 10. 2010, 15. 11. 2010 in 6. 12. 2010.

Več: http://www.ess.gov.si/delodajalci/financne_spodbude/razpisi/razpisi?aid=101

5. Javni razpis »spodbujanje procesa prenosa znanja – Valor 2010«. Razpisnik: Javna agencija za tehnološki razvoj Republike Slovenije. **Predmet razpisa:** Ministrstvo bo podjetjem sofinanciralo projekte prenosa znanja in raziskovalnih rezultatov iz univerz in javnih raziskovalnih zavodov v novoustanovljena in mlada podjetja. **Rok:** 19. 11. 2010 do 12. ure, oz. do porabe sredstev. **Več:** http://www.tia.si/VALOR_2010,633,0,1,1.html

6. Javni razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za leta 2010, 2011 in 2012 (DOLB 2). Razpisnik: Ministrstvo za gospodarstvo. **Predmet razpisa** je dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje projektov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso (v

nadaljevanju: DOLB). **Rok:** 2. 9. 2010, 2. 12. 2010, oz. do porabe sredstev. **Več:** http://www.mg.gov.si/si/javna_narocila_razpisi_povabila_pozivi/javni_razpisi/

7. Javni razpis za sofinanciranje individualnih sistemov ogrevanja na lesno biomaso za leti 2010 in 2011 (KNLB 2). Razpisnik: Ministrstvo za gospodarstvo. **Predmet razpisa** je dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje projektov vgradnje kotlovskih naprav na lesno biomaso (v nadaljevanju: KNLB). **Rok:** 2. 9. 2010, 2. 12. 2010 in 3. 3. 2011 oz. do porabe sredstev.

Več: http://www.mg.gov.si/si/javna_narocila_razpisi_povabila_pozivi_javni_razpisi/

8. Javni razpis za ukrep Finančna pomoč ob smrti, invalidnosti ali nesposobnosti za delo na kmetijskem gospodarstvu. Razpisnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. **Predmet razpisa** je dodelitev nepovratnih sredstev za blažitev poslabšanja ekonomskega položaja kmetijskih gospodarstev, ki je posledica smrti, več kakor 50-odstotne invalidnosti, več kakor šestmesečne osemurne nesposobnosti za delo ali primerljive vsote ur za najmanj štiriurno nesposobnost za delo v desetmesečnem neprekinjenem obdobju. **Rok za oddajo vlog** je do objave obvestila o prenehanju zbiranja vlog. **Več:** http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/

9. Razpis posojil za nova delovna mesta in obratna sredstva (Mikrokrediti) za leto 2010. Razpisnik: Razvojni center Novo mesto d. o. o. **Predmet razpisa** so posojila za samozaposlitev podjetnikov začetnikov in fizičnih oseb z registrirano dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, ki so realizirali samozaposlitev od 1. 1. 2009 dalje in v letu 2009 niso koristili mikrokredita RC ter posojila gospodarskim subjektom malega gospodarstva (do 50 zaposlenih) in fizičnim osebam z registrirano dopolnilno dejavnostjo na kmetiji za nova delovna mesta, realizirana od 1. 1. 2010 dalje in posojila za obratna sredstva posojilojemalcem, ki so iz razpisanih sredstev Garancijske sheme za Dolenjsko za leto 2010 prejeli posojilo za nakup opreme ali ekološkega tovornega vozila. **Rok:** do porabe sredstev oziroma objave o zaprtju razpisa. **Več:** www.rc-nm.si/

10. Javni razpis »Usposabljanje zaposlenih v podjetjih« (JR 7/2010-446). Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije. **Predmet razpisa** je sofinanciranje upravičenih stroškov podjetja za splošno in/ali posebno usposabljanje oseb, ki so v delovnem razmerju s podjetjem za najmanj 20 ur na teden. **Rok:** razpis bo odprt do porabe sredstev oziroma do vključno 30. 9. 2010.

Več: <http://www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=93&l=s>

11. Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb 44PO10. Razpisnik: Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad. **Predmet poziva** so krediti Eko sklada za okoljske naložbe pravnih oseb, samostojnih podjetnikov posameznikov in zasebnikov na območju Republike Slovenije. S kreditom je mogoče financirati naložbe za: A) Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, B) Zmanjšanje onesnaževanja zraka (razen zmanjšanja emisij toplogrednih plinov), C) Gospodarjenje z odpadki, D) Varstvo voda in E) Odvajanje odpadnih vod ali oskrbo s pitno vodo. **Rok:** Poziv je odprt do porabe sredstev oziroma najkasneje do 20. 12. 2010. **Več:** www.ekosklad.si.

12. Javni razpis za program »zaposli.me/ spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih brezposelnih oseb«. Razpisnik: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. **Predmet razpisa:** je subvencioniranje za-

poslitve težje zaposljivih brezposelnih oseb z namenom spodbujanja njihovega zaposlovanja. **Rok:** do 12 ure, 24. 9. 2010, 29. 10. 2010, 26. 11. 2010, 31. 12. 2010, 28. 1. 2011 in 25. 2. 2011 oz. do porabe sredstev.

Več: <http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/JavniRazpisi/>

13. Javni razpis za oddajo vlog v okviru ukrepa tehnična pomoč čebelarjem za leto 2010. Razpisnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. **Predmet razpisa:** je dodelitev nepovratnih sredstev za ukrepa: Sofinanciranje čebelarstva opreme – sofinanciranje nakupa čebelarstva opreme in Pomoč čebelarjem začetnikom – financiranje prvega nakupa. **Rok** za oddajo vlog je do objave obvestila o zaprtju razpisa, ki bo objavljeno na spletni strani oziroma najkasneje do 31. avgusta 2010.

Več: http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=910

14. Javni razpis za dodeljevanje spodbud v okviru iniciative EUREKA za leto 2010. Razpisnik: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. **Predmet razpisa** za dodeljevanje spodbud za industrijske raziskave je sofinanciranje slovenskega dela mednarodnih raziskovalnih in razvojnih projektov za projekte, ki so potrjeni na zasedanjih programa Eureka s strani skupine Visokih predstavnikov programa Eureka. **Rok** za oddajo vlog: 7. 9. do 12. ure.

Več: http://www.mvzt.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=921

15. Javni razpis Garancije Sklada za bančne kredite z ugodno obrestno mero (P1TP). Razpisnik: Slovenski podjetniški sklad. **Predmet razpisa** so garancije Sklada za bančne kredite z ugodno obrestno mero, ki jih razpisuje Sklad v sodelovanju z bankami. Namen razpisa je spodbujanje podjetij za izvedbo projektov, ki omogočajo konkurenčno uveljavljanje na trgu, izboljšanje tržnega položaja ter širitev dejavnosti in izboljšanja financiranja obratnih sredstev v težjih gospodarskih razmerah. **Roki** za predložitev vlog so: 15. 9. in 15. 10. vse v letu 2010 oziroma do porabe sredstev. **Več:** <http://www.podjetniskisklad.si/>

16. Javni razpis »Znanje uresničuje sanje«. Razpisnik: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. **Predmet razpisa:** povečanje zaposljivosti z dvigom izobrazbenega nivoja, usposobljenosti in temeljnih veščin (ključnih kompetenc) za zaposlene, prednostno za ciljne skupine zaposlenih, ki jim grozi izguba zaposlitve. **Rok** za predložitev vlog za sredstva za leto 2011, 27. 8. 2010 do 12. ure oz. do porabe sredstev.

Podrobnosti razpisa: <http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/JavniRazpisi/JavniRazpisi.htm>

17. Javni razpis za ukrep Pomoč mladim prevzemnikom kmetij. Razpisnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. **Predmet javnega razpisa** je enkratna finančna pomoč mladim prevzemnikom kmetij za prvi lastniški prevzem kmetije. **Rok** za oddajo vlog je do objave obvestila o prenehanju zbiranja vlog, ki se objavi na spletni strani MKGP. **Več:** http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=880

18. Javni razpis za ukrep »Zgodnje upokojevanje kmetov«. Razpisnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. **Predmet javnega razpisa** je izplačilo sredstev v obliki letne rente upravičencu, ki se odloči, da bo prenehal opravljati pridobitno kmetijsko dejavnost, dopolnilno dejavnost na kmetiji in pridobitno gozdarsko dejavnost zaradi prenosa kmetije na mlajšega prevzemnika. **Rok** za oddajo vlog je do zaprtja javnega razpisa, ki bo objavljen na spletnih straneh MKGP.

Več: http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=890

Vabimo vas v zobno ordinacijo PreNaDENT v Dragi, v CUDV Draga na Igu, kjer hitro in kvalitetno poskrbimo za zdravje vašega zobovja in vam zagotovimo lep nasmeh.

Ponujamo estetske plombe, protetično oskrbo, zdravljenja zob in dlesni, beljenja, implantate.

PreNaDENT

Novo! BREZBOLEČINSKO DELO z uporabo najnovejšega LASERSKEGA SISTEMA

Draga 1, IG
tel: 040 934 000

Naročanje vsak delavnik od 8.00 do 18.00.

STEKLARSTVO PETER HREN, s. p.

Gradež 14, 1311 Turjak
gsm: 031/35 66 68
tel.: 01/788 13 66

Brušenje stekla
Fazetiranje stekla in ogledal
Peskanje stekla
Izdelava izolacijskega termopan stekla
Kaljeno steklo
Tuš kabine (po meri, s tesnili)
Ogledala
Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
Montaža vsega navedenega
Ostale steklarske storitve

ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU IN SOBOSLIKARSTVIU

FASADERSTVO

Zdravko Miklič s. p.
gsm: 031 350 709

Zagorica 31, 1312 Videm

OBČINSKA LIGA VELIKE LAŠČE V MALEM NOGOMETU 2010

Z odigranim 9. krogom se je 2. junija končal spomladanski del letošnje občinske lige v malem nogometu občine Velike Lašče, ki poteka v organizaciji športnega društva NK Velike Lašče. V tekmovanju sodeluje 10 ekip, ki igrajo tekme na igrišču pri osnovni šoli v Velikih Laščah.

Po prvem delu tekmovanja letošnje lige je na vrhu lestvice ekipa ŠMD Turjak, ki je po devetih odigranih tekmah edina brez poraza. Sledi ekipa MLP United s samo eno točko zaostanka, na tretjem mestu pa je ekipa Logarčani, ki za prvim mestom zaostaja dve točki. Tudi četrto-uvrščena ekipa Avtohiša Njenjič ne zaostaja veliko, tako da se nam jeseni obeta zanimiv boj za naslov letošnjega občinskega prvaka. Ostalim ekipam se v jesenskih krogih obeta boj za sredino lestvice.

Liga se bo nadaljevala 1. septembra. Organizator ŠD NK Velike Lašče lepo vabi vse gledalce, da si ob sredah (vedno z začetkom prve tekme ob 17.30) v Velikih Laščah ogledate zanimive nogometne obračune.

Marko Žužek

Lestvica po spomladanskem delu:

mesto	moštvo	število tekem	zmage	remiji	porazi	dani goli	prejeti goli	točke	gol razlika
1.	ŠMD TURJAK	9	7	2	0	37	15	23	+22
2.	MLP UNITED	9	7	1	1	46	14	22	+32
3.	LOGARČANI	9	7	0	2	38	23	21	+15
4.	AVTOHIŠA NJENJIČ	9	6	1	2	65	24	19	+41
5.	INTRALITE	9	4	1	4	22	31	13	-9
6.	SLEMENA	9	4	0	5	24	20	12	+4
7.	KOMARJ	9	4	0	5	23	33	12	-10
8.	KOMARČKI	9	1	2	6	33	50	5	-17
9.	ZPID	9	1	1	7	22	35	4	-13
10.	RBŽ	9	0	0	9	8	73	0	-65

DEČKI LETNIK 1997 V PRVI LIGI MNZ

V NK Velike Lašče imamo že ves čas zelo močno generacijo dečkov letnik 1997. V preteklosti so dosegli velike uspehe v dresih NK Velike Lašče, ker pa smo za tekmovanja v starejših kategorijah premajhni, saj mora v tej starostni skupini vsak klub sestaviti po dve ekipi z najmanj, se otroci po dopolnjenem enajstem letu starosti priključijo NK Kočevje. Letos je v dresih NK Kočevje igralo 6 naših fantov: Nejc Mramor, Nik Lipovac, Luka Debeljak, Kristjan Pečnik, Alen Salčinovič in Gal Škulj. Skupaj z ostalimi soigralci iz NK Kočevje so se brez težav uvrstili iz druge lige MNZ Ljubljana v prvo ligo. Prav naša skupina fantov ima za to največje zasluge, saj so na vseh tekmah nosili največje breme. Ekipa, ki so jo sestavljali, je v 44 tekmah izgubila le 5 tekem in pet tekem igrala neodločeno, na vseh ostalih pa slavila zmago.

Prav ti fantje so sestavljali tudi jedro šolske ekipe OŠ Velike Lašče, s katero so letos postali področni prvaki v malem nogometu!

Naslednje leto je pred fanti nov izziv, saj prehajajo v kategorijo U-14, kjer se že igra nogomet 11 : 11 na velikem igrišču in lahko bodo okusili slasti pravega nogometa.

Marko Žužek

DOMEN IN MIHA ŠTIRI SEZONE NASTOPALA ZA NK KOČEVJE

Mlada nogometaša ŠD NK Velike Lašče Domen Škulj in Miha Žužek sta zadnje štiri sezone uspešno nastopala za ekipo NK Kočevje v selekcijah U-12 in U-14. S treningom nogometa sta sicer začela že pred sedmimi leti v okviru nogometne šole ŠD NK Velike Lašče in pod vodstvom trenerja Srečka Rajšla.

Takrat je bilo v njuni starostni skupini dovolj fantov, da smo lahko imeli samostojno ekipo, ki je nastopala na raznih turnirskih in ligaških tekmovanjih. Na osnovi sodelovanja med NK Velike Lašče in NK Kočevje so se perspektivni in predvsem vztrajni mladi nogometaši registrirali preko NK Kočevje, saj NK Velike Lašče (še) ni registriran kot klub pri Nogometni zvezi Slovenije. Domen in Miha sta postala registrirana nogometaša pred štirimi leti, ko sta začela poleg matičnega društva nastopati še za NK Kočevje. Prvi dve leti sta tako igrala za ekipe U-12, zadnji dve pa za U-14 v 1. ligi Mestne nogometne zveze Ljubljana. Prav junija končana sezona 2009-2010 je bila za ekipo NK Kočevje in zanju še posebej uspešna, saj so se do zadnjega kroga borili za prvo mesto in s tem za uvrstitev v 1. slovensko nogometno ligo U-14. Žal jim je zmanjkalo drobcev športne sreče in so za eno točko zaostali za prvim mestom.

Domen in Miha sta v prvi postavi odigrala vseh 20 ligaških tekem pretekle sezone. Celo več, Domen je odigral vseh 1.400 minut (ena tekma traja 70 minut), kar je poleg njega uspelo samo še kapetanu ekipe. O njuni športni igri govori dejstvo, da nihče od njiju celo sezono ni bil kaznovan s kartonom. Domen se je zelo izkazal kot obrambni igralec, Miha pa je kot vezni igralec dosegel tudi en gol.

Poleg tega da sta Domen in Miha odlična nogometaša in vsestranska športnika, je potrebno poudariti, da sta osnovno šolo zaključila kot odličnjaka. V srednjo šolo bosta od jeseni naprej oba hodila v Ljubljano, zato se je njuna kariera v NK Kočevje junija s koncem nogometne sezone 2009/2010 zaključila. Domen bo svojo nogometno pot najverjetneje nadaljeval v klubu, ki je bližje Ljubljani (Grosuplje ali Ivančna Gorica), Miha pa nogometa na travi (zaenkrat) ne bo več treniral. Nogometa v prihodnje zanju vendarle ne bo manjkalo, saj bosta v Velikih Laščah z veseljem igrala mali nogomet in futsal.

Prepričan sem, da bosta Domen in Miha še naprej uspešna v šoli, športu in na vseh drugih področjih, s katerimi se bosta ukvarjala. To jima vsi od srca želimo.

Marko Žužek

TVD Partizan Velike Lašče vabi na

CESTNO KOLESARSKO TEKMOVANJE V KRONOMETRU

**ki bo v nedeljo, 12. septembra 2010,
ob 15. uri.**

Tekmovanje bo izvedeno na cesti
Logarji–Zgonče pri Velikih Laščah–Sv. Primož.

Prijave bomo sprejemali na dan tekmovanja na startnem
mestu, ki bo v križišču
Logarji–Marinčki–Zgonče.

Prijave: od 13.30 do 14.45 ure na startu.

Startno mesto je na nadmorski višini 538 m, dolžina proge
je 3250 m, cilj je pred cerkvijo Sv. Primoža in Felicijana na
nadmorski višini 817 m.

Cesta je v celoti asfaltirana.

Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost.

Dodatna pojasnila: GSM 031 36 15 64 – Jože.

Kategorije:

Učenke OŠ

Učenci OŠ

Moški do 40 let

Moški nad 40 let

Moški nad 60 let

Dekleta do 35 let

Dekleta nad 35 let

Udeleženci z licenco kolesarskega tekmovalca lahko
tekmujejo izven kategorij!

IZVEDENO 1. OBČINSKO TEKMOVANJE V BADMINTONU

Spomladi leta 2009 je v organizaciji TVD Partizan Velike Lašče
pričela rekreacijska vadba badmintona.

Tako je po enem letu igranja nastala potreba, da se igralci po-
merijo med sabo. 15. maja 2010 je bilo organizirano prvenstvo
v badmintonu za občanke in občane občine Velike Lašče.

Po medsebojnih obračunih je bil vrstni red najuspešnejših na-
slednji:

Tekmovalke:

1. mesto Magdalena Stritar (Prhajevo),
2. mesto Mija Prijatelj (Velike Lašče),
3. mesto Tatjana Oblak (Velike Lašče).

Tekmovalci:

1. mesto Janez Jambrošič (Velike Lašče),
2. mesto Jože Škulj (Kaplanovo),
3. mesto Matej Gruden (Dolnje Retje).

LINKS SAT - antenski sistemi
Peter Ročmanar & p. Marjanova 2. Ribnica, GSM 041 761-760

NOVO

Končno na SAT tudi POP TV, Kanal A In TV 3!

UGODNO:

državne subvencije pri nakupu SAT sistema.
v primeru starega sprejemnika SLO-1 in SLO-2.

POP

KOLESARSKI KRONOMETER KNEJ- KARLOVICA

Zadnje dni pred četrtem kronometrom Knej-Karlovica smo se organizatorji vneto zazirali v nebo in se spraševali: »Ali se vremenoslovci tudi tokrat motijo ali ne?« Vremenoslovci so namreč vztrajno napovedovali dež, ki naj bi začel ponehovati v nedeljo popoldne. Tega majhnega upanja smo se oprjeli in čakali nedelje.

Kljub našim velikim željam se vreme ni dalo. V nedeljo, 20. junija 2010, je celo dopoldne vztrajno deževalo, vendar pa smo pozorni opazovalci opazili, da so deževne kaplje vse manjše in da so redkejše. Eno uro pred štartom smo imeli občutek, da je res nehalo deževati, vendar je bila to samo priprava na naslednjo ploho, ki se je ulila okrog 17. ure, ko je bil čas za štart.

Kljub res slabemu vremenu se je na štartu zbralo 12 najbolj vnetih kolesarjev in celo ena kolesarka je bila med njimi. Čast žensk je letos rešila osnovnošolka Ana Debeljak.

Da kronometer Knej-Karlovica slovi tudi izven meja naše občine, sta tudi letos dokazala dva kolesarja, ki sta prišla iz sosednje, ribniške občine.

Rezultati občinskega tekmovanja:

Učenci OŠ:

1. Luka Debeljak, 10:32:35
2. Tilen Debeljak, 11:48:14
3. Jaka Samsa, 13:05:37

Učenke OŠ:

1. Ana Debeljak, 10:34:63

Moški do 40 let:

1. Simon Kokelj, 08:01:02
2. Primož Žagar, 09:05:13

Moški 40–60 let:

1. Jože Škulj, 08:33:35
2. Jože Starič, 08:35:56

Moški nad 60 let:

1. Herbert Kotnik, 08:42:02
2. Jože Škulj, 12:12:61

Rezultati skupno:

Učenci OŠ:

1. Luka Debeljak, 10:32:35
2. Tilen Debeljak, 11:48:14
3. Jaka Samsa, 13:05:37

Učenke OŠ:

1. Ana Debeljak, 10:34:63

Moški do 40 let:

1. Nejc Peterlin, 07:38:63
2. Simon Kokelj, 08:01:02
3. Primož Žagar, 09:05:13

Moški 40–60 let:

1. Ludvik Peterlin, 08:21:51
2. Jože Škulj, 08:33:35
3. Jože Starič, 08:35:56

Moški nad 60 let:

1. Herbert Kotnik, 08:42:02
2. Jože Škulj, 12:12:61

V moških kategorijah se nam za podmladek ni bati.

V kategoriji moški nad 60 let je bila letos udeležba za 100 % večja od lanske

Čast žensk je letos rešila Ana Debeljak

Vse kolesarje, ki vas privlači vožnja navkreber, vabim na tretji gorski kronometer Logarji-Sv. Primož, ki ga bomo izvedli 12. septembra 2010 ob 15. uri.

Za TVD Partizan Velike Lašče, Jože Starič

POHOD PO KULTURNI POTI

V nedeljo 6. junija, je Planinsko društvo Velike Lašče organiziralo že 18. pohod po Kulturni poti. Pohoda se je udeležilo več kot 500 pohodnikov.

Foto: Niko Samsa

PLANINSKO DRUŠTVO
VELIKE LAŠČE
Levškov trg 1, 1315 Velike Lašče

OSREDOTOČANJE VSEH UMSKIH IN DUŠEVNIH MOČI

Sklopu osredotočanja moči rečemo tudi koncentracija.

Sklopu osredotočanja moči rečemo tudi koncentracija. Kadar se koncentriramo na določeno eno misel ali si zamislimo en postopek, smo dejavni. S tem pa celo naše telo spravimo v akcijo, ko se vključimo v tak miselni proces. Sodelujejo vse naše sposobnosti, ki smo jih nalagali v naš „računalnik“ že čisto od malih nog z različni navodili, napotki, pa naj bodo to različne zaznave, različna razmišljanja, naša inteligenca ali sposobnost pomnjenja in hitrost ali počasnost reagiranja, naši izgovori in naši neuspehi in seveda naši uspehi, pohvale, motiviranost in tudi samopodoba. Torej čisto do pozne starosti smo ustvarjalni. To predstavlja sistematično delo na sebi in svoji okolici. Običajno sploh ne zaznamo, da vsa ta prepletanja in dopolnjevanja porabljajo notranjo energijo. Naše telo ima sposobnost, da zgradi celice v mladosti, jih v srednjih letih počasi prične proizvajati v manjšem obsegu in kasneje pride do propadanja in razkroja živčnih celic in zato tudi do izgube moči, recimo pešanja ali celo do pozabljenosti, ki se začne pri ključih, nadaljuje pa z občutkom preobremenjenosti s podatki. To se dogaja vsem, tudi povsem zdravim in aktivnim, kadar smo primorani biti pozorni na več stvari hkrati. Znati se moramo obrniti v vsaki situaciji, biti fit in moramo imeti miselni tok vedno naravnano pozitivno v dobro vseh nas. To je naša volja in odločitev, za katero porabimo večino našega časa in prav malo nam ga ostane, da nekaj naredimo. Ste se mogoče vprašali, kaj lahko naredimo zase? Čisto nič posebnega in čisto nič ne stane. Uganete? Seveda!

Preizkusite te vaje:

1. Globoko vdihnite, razširite trebušno votlino (s trebuhom oblikujte žogo) in z izdihom potegnite trebuh nazaj proti hrbtenici, kot bi vlekli popek na zadnji del ledvenega dela hrbtenice. Trikrat ponovite. Naredite nekaj normalnih vdihov in izdihov in vajo še dvakrat ponovite s popolnim zavedanjem – koncentracijo, da se premakne vsa notranjost, premaknite misel, da se vsi organi v notranjosti trebušne votline polnijo in praznijo s kisikom. Dodajte misli zavedanje, da je zrak obiskal tudi hrbtenico znotraj od križnice pa čisto do prsnega dela.

2. Poigrajte se z vdihom in napolnite predel okrog želodca. Bodite pozorni! Ne potegnite takoj vdihanega zraka v zgornji pljučni predel. Ne dvigajte ramen. Poskušajte razširiti predel reber in predel okrog trebušne prepone. Mogoče vam takoj ne bo uspelo ampak z vajo boste točno zaznali, kateri predel premikate in kako dobro bo ta del vaje vplival na predel jeter, želodca, dvanajsternika, vranice in tudi ledvic zadaj. Tudi na predel debelega črevesa boste vplivali in zato odstranili vse nabrane pline in odpadne snovi, da bo presnova delovala in bo prebava boljše. Izdih zadržite v tem srednjem predelu za nekaj trenutkov in globoko počasi izdihujte, sčasoma boste lahko predel okrog želodca potegnili čisto nekam v globino notranjosti trebušne votline. Z vajo ne pretiravajte in seveda ne izvajajte na poln želodec, ker boste izzvali razne neprijetne situacije. Tudi pri tem predelu prsnega dela hrbtenice predihajte hrbtenico znotraj.

3. Naslednji način dihanja pa vsi najbolj obvladamo. Potegnite z vdihom zrak iz trebušne votline preko trebušne prepone in napolnite pljuča. Nekaj sekund zadržite vdih in pričnite z globokim dolgim počasnim izdihom. Mogoče si pot vdihva štejte od ena do štiri in izdih podaljšajte, kolikor ste pripravljeni. V tem predelu dvignite ključnici in potegnite vrat visoko, tako da predihate tudi vratni predel hrbtenice, saj je bil stisnjen in pozabljen pri vseh opravilih. Seveda ne pretiravajte, ker se vam bo lahko zavrtelo v glavi. V tem primeru dihanje normalno in če vrtoglavica ne mine, pojdite na posvet k zdravniku. Če želite, lahko zaprete oči in sproščanje z dihanjem še bolj poglobite.

4. Kadar pa želite še bolj poglobiti sproščeno in imate čas, si zamislite meditativno sproščanje. Ob vsem tem si predstavljajte, da z vdihom polnite baterije in ob izdihu počasi odstranjujete vse, kar se je viška nabralo v vašem organizmu. Bodite pozorni na predele, kjer imate bolečine in jih predihajte in v nekaj ponovitvah boste že pravi mojster pri odpravljanju bolečin. Z več ponovitvami boste lahko zaznali, da vas bolečine ne bodo več pestile.

5. Prav počasi se bo dihanje popolnoma umirilo. Telo se bo sprostil, torej mišice ne bodo več napete, ponovno se bo povrnila volja, odpadle bodo težave

pri načrtovanju aktivnosti, opravljanju vsakdanjih opravil, pokazala se bo sprememba v razpoloženju, ki ne bo več neprestano nihalo in tudi bolečine bodo odpravljene. Umiril se bo pritisk, sladkor bo ostal na nižjih ravneh, umiril se bo srčni utrip. Vsi dogodki, ki ste jih odrivali, bodo prišli na vrsto.

6. Seveda, prišel je dopust in dopustniško veselje. Ne načrtujte preveč. Raje se prepustite, da se zadeve zgodijo kar malo nepričakovano in čimbolj sproščeno. Dopustite, da vas z drobnimi veselimi malenkostmi presenetijo vaši bližnji in brez velikih besed presenetite tudi vi vse, ki polnijo vašo bližino. Eden brez drugega ne bi mogli biti to, kar smo. Torej vesel nasmeh na ustnice in čimprej na sončne steze, vodne in gozdne poti. Uživajmo v vseh barvah, ki v svojih odtenkih nagovarjajo in vplivajo na naš organizem. Poslušajmo zvoke, ki jih za naše ravnovesje ustvarja narava. Bodimo trenutek sami s seboj. Zaznali bomo mir, ki je v nas našel veliko prostora in zato dovolj ur. Možganom bomo dali dovolj spodbude. Zbrano bomo opravili vse, kar nas čaka in kar smo si zamislili. Saj bomo prepoznali, kaj na nas deluje stresno, in nam delovna storilnost ne bo nihala. Na tak miren način bomo uspeli narediti vse, kar smo si zamislili. Spijte veliko vode in čim manj pretiravajte s pretežko in prekomplicirano prehrano.

7. Smo pri sedmi točki in toliko je tudi naših energijskih centrov, katere smo prek prejšnjih vaj napolnili s kisikom. Nabrali moči za poletje. Zato predlagam: tega članka ne berite več. Zaprite oči za nekaj trenutkov in ... se posvetite sebi.

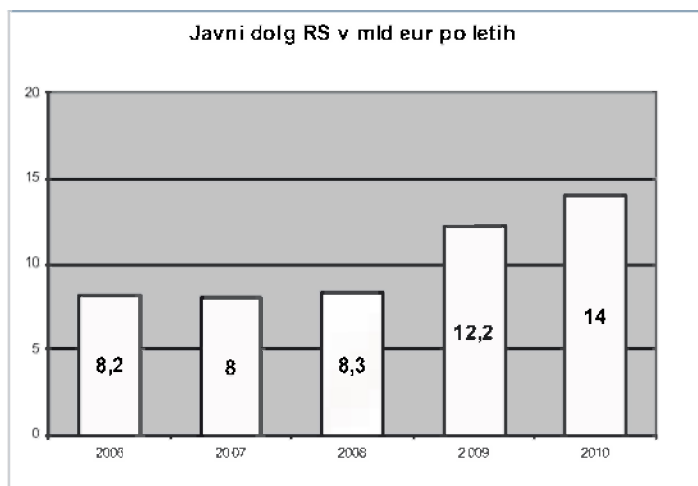
Rada bi izrekla: Hvala vsem članicam in članom ob zaključku sezone. Upam, da ste tudi vi zadovoljni s svojimi rezultati in pričakovanji ter da se z menoj veselite ponovnega snidenja v sredini septembra v dvorani na Turjaku ob ponedeljkih ob 19. uri, da izmenjamo izkušnje iz dogodivščin. Povedali bomo, kje vse smo potovali in kakšen je bil naš dopustniški mozaik ter se tudi čez leto posvečali samim sebi.

Za vas pripravila terapevtka in vaditeljica
Tina Sešek

SLOVENIJA ČEDALJE BOLJ ZADOLŽENA

Slabi kazalci in rezultati Slovenije na mednarodnih lestvicah so problem vseh državljanov in državljanov, saj nam ne prinašajo svetle prihodnosti, pač pa skrb, kako bo. Ob tem ne moremo le zamahniti z roko, saj je tako vzdušje nespodbudno predvsem za mlade, ki jim vlada dnevno preko medijev sporoča, da ne bo sredstev za njihove pokojnine, da ni sredstev za reševanje stanovanjskih problemov, da ni delovnih mest ...

Še pred letom in pol je bila Slovenija ena izmed najmanj zadolženih držav EU. Samo leto in pol vladavine Pahorjeve vlade pa nas je potisnilo med najbolj zadolžene države EU. Javni dolg je lani narasel za 4 milijarde eur, do konca letošnjega leta pa bo po napovedih in podatkih Ministrstva za finance RS še za 2 mld. Tako smo iz 253 eur zadolžitve na prebivalca prišli na 2.023 eur zadolžitve. Vse te dolgove in kredite bo potrebno odplačati, kar ni najboljši obet za našo prihodnost. Z najemanjem dolgov se obremenjuje prihodnje rodove. Problem ni najeti kredit, ki ga lahko odplačuješ, problem je dinamika najemanja, saj smo se v zadnjem letu zadolžili za toliko, kot prej v več kot desetih letih.

Graf: Podatki Ministrstva za finance RS iz aprila 2010

Slovenija je doživela tudi strahoten padec konkurenčnosti v zadnjem letu, in to za kar 20 mest, kar bi moral biti za to vlado in koalicijo znak za takojšnje ukrepanje. Od vseh članic unije sta za nami samo še Bolgarija in Romunija. To zelo jasno kaže realni odraz slabih in neprijaznih razmer, v katerih deluje naše gospodarstvo.

Vsaka še tako nujno potrebna reforma (zdravstvena, pokojninska) je povsem nesmiselna, če nam ne bo uspelo oživiti naše gospodarske aktivnosti in ustvariti novih delovnih mest. Samo gospodarska aktivnost je tista, ki nas lahko popelje iz te gospodarske krize.

Poslanci SDS se zavedamo težke situacije, v kateri se nahajamo, zato smo že večkrat pripravili in vladi ponudili dobre rešitve, ki bi lahko prispevale hitrejšemu izhodu iz krize. Nekateri ukrepi se uvajajo sedaj, ko je na žalost za mnoge gospodarske subjekte že prepozno. Skrbi nas, da se nam obeta podoben scenarij kot Grčiji, če se ne bomo resno soočili s situacijo, ki je pred nami, in začeli varčevati na vseh področjih ter intenzivneje delati na ustvarjanju novih delovnih mest. Nekateri gospodarske panoge niso v krizi in s pravimi prijemi, bi se lahko kot majhno

gospodarstvo hitro prilagodili novi situaciji. Namesto tega vlada zvišuje trošarine na goriva, kar pomeni, da so naši podjetniki, ki gorivo potrebujejo, dnevno manj konkurenčni od primerljivih gospodarstvenikov v tujini. To pomeni tudi večjo porabo za gospodinjstva, za vsakega izmed nas. To ni stimulatívno okolje in že se kaže, da poberemo manj sredstev s tega naslova, ker se tisti, ki imajo to možnost, raje odločijo, da kupijo gorivo za mejo. Statistika kaže, da smo po nekaj letih ponovno v situaciji, ko več podjetij odmre, kot se jih na novo ustanovi. Vlada pa še kar troši, ministrstva so le delno v rebalansu proračuna za leto 2010, ki ga sedaj obravnavamo v DZ, nekoliko znižala porabo sredstev. Žal gre vse na račun investicij, kar pa je zelo slabo. Krčijo se sredstva pri investicijah v vrtce, šole, športne objekte ...

Ker so pred šolarji počitnice in pred nami poletni dopusti, je morda čas, da na zgoraj omenjene probleme vsaj za nekaj časa pozabimo, pa še dan državnosti, rojstni dan naše domovine Slovenije smo ravno praznovali. Želim vam prijetne počitniške dni!

Lahko me pokličete na tel.: 01/478-95-35 ali se mi oglasite po el. pošti: alenska.jeraj@dz-rs.si.

Informacije o mojem delu lahko najdete na: www.sds.si

Alenka Jeraj, poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije

MALI OGLAS

Stanovanjski dvojček 2x po 155 m² na lepi lokaciji v Puščah pri Turjaku v 3. GF prodam. Cena po dogovoru. Tel. 041 751 266

ODDAMO PROSTOR ZA TRGOVINO

(lahko tudi za druge namene – skladišče, pisarno itd.)

V prostorih gasilskega doma v lški vasi oddamo prostor 102 m² površine za odprtje trgovine z živili in gospodinjstvi potrebščinami. Prostor je pred leti že služil v ta namen. Obsega prodajni prostor, ločena skladišča za živila in neživila, WC, centralno ogrevanje, svoj električni priključek in ločena vhoda za kupce in skladišče. Trgovina bi pokrivala relativno široko področje kupcev, saj je najbližja tovrstna trgovina v centru lga in v Brestu. Način poslovanja, franšizo idr. prepuščamo zainteresiranim. Franšizo nudita zainteresiranemu najemniku trgovca Mercator in Tuš.

Vse podrobnejše informacije prejmete na

GSM: 041 721 353 ali 041 723 872.

Prostovoljno gasilsko društvo lška vas

LETO EVHARISTIJE

POMEN EVHARISTIJE

V letu 2010 se je zgodil evharistični kongres. Letošnji, tretji po vrsti oziroma prvi slovenski, nam je marsikaj povedal in nakazal sveto znamenje (evharistični čudež), na nas pa je, da njegovo sporočilo dojamemo. Za mnoge kristjane je celjski evharistični kongres znak novega prebujanja kristjanov v naši državi.

Mnogokrat slišimo besedo **evharistija**. V slovarju tujk piše, da je latinska beseda eucharistija vzeta iz grškega jezika in je sestavljena iz eu, ki pomeni dober, pravilen, + kharis, kar pomeni milost, zahvala. Pomen besede evharistija si lahko vsak razlaga po svoje, vendar je evharistija za kristjana najdragocenejši božji dar, nekaj svetega, je sveti zakrament, je sveto znamenje in je sveta skrivnost. Evharistija, ki je vir in višek vsega krščanskega življenja se kot najsvetlejši odrešeniški zakrament zgodi na oltarju.

Oltar, skupaj s križem, ki je kraljevo znamenje odrešenja in milosti božjih navdihov in opominov, je najsvetejše mesto v cerkvi. Oltar ima trojen pomen: je kraj daritve, je Gospodovo **prebivališče** in je **podoba** duhovnega darovanja. Na oltarju, duhovnem središču cerkve, se zaužije nebeška jed. Jezus je skupaj z apostoli v dvorani zadnje večerje daroval prvo sveto daritev Bogu v obliki kruha in vina kot simbol telesa in krvi. To delo so nadaljevali njegovi učenci in ga skozi celotno zgodovino nadaljujejo posvečeni duhovniki. Na oltarju duhovnik kot Kristusov namestnik v imenu vsega ljudstva daruje Bogu sveto daritev.

V trenutku zbranosti in pristne povezanosti z vedno živečim Bogom se po Kristusovih besedah kruh in vino spremenita v njegovo telo in kri. Materialno ostaneta kruh in vino, v duhovnem pomenu pa postaneta Jezusovo telo in kri. Duhovnik nato podeli Kristusovo telo v obliki hostije vernikom, umirajočim pa kot zadnjo popotnico.

Evharistični kongresi so lahko mednarodni, narodni, regionalni in celo dekanijski. (Za vse tiste, ki so v Celju pričakovali papeža, pa tole pojasnilo. Papež se do sedaj ni udeležil še nobenega evharističnega kongresa. Izjema je bil le prvi mednarodni evharistični kongres v Rimu, tu je bil razumljivo navzoč papež Pij X, saj se je dogajal pri sv. Petu v Vatikanu. Tudi navada ni bila, da bi papeži hodili okrog. To je praksa novejšje zgodovine. Na vsakem kongresu pa papeža zastopa njegov odposlanec – legat. Prihod prvega človeka rimske kurije in vatikanskega državnega sekretarja – premiera Tarcisia Bertoneja v Celje nam nazorno nakaže papeževo izredno pozornost slovenskemu narodu). Naš največji poznavalec cerkvene zgodovine France M. Dolinar je v pogovoru takole povedal o zgodovini evharističnih kongresov:

»Prej so bili bolj regionalni. Bili so po dekanijah. Prvi na ozemlju nekdanje Jugoslavije je bil v Dubrovniku leta 1909, ampak to še ni bila Jugoslavija. Na ozemlju Jugoslavije pa je bil leta 1922 v Varaždinu in naslednje leto v Zagrebu, leta 1924 pa na Trsatu. Takrat se je porodila ideja, da bi organizirali evharistične kongrese v Sloveniji in leta 1924 so bili organizirani prvi dekanijski evharistični kongresi: v Cerknici, na Vrhniki, v Šmartnem pri Litiji, v Grobljah naslednje leto, v Kočevju. Ob koncu 20. in na začetku 30. let pa so bili evharistični kongresi v vseh dekanijah po vsej Sloveniji. Leta 1934 so se na Jugoslovanski škofovski konferenci v Zagrebu domenili, da organizirajo skupni kongres za vso Jugoslavijo in za kraj so določili Ljubljano.«

Tako se je leta 1935 na drugem kongresu, ki je trajal tri dni, zadnji dan na stadionu in okoli njega zbralo 150.000 vernikov, kar je

bilo za takratnih 80.000 Ljubljančanov resnično velik logistični zalogaj. »Rep« procesije (ljudje so stopali v šesterostopu) je bil še v stolnici, ko sta bila papežev legat in škof Rožman že na stadionu za Bežigradom. Govornik na tem kongresu je dejal: »Zrem v šestino Slovenije.«

Množica v Celju res ni bila tako številna, vendar dovolj pomenljiva za današnje razmere.

Razveseljiva je tudi udeležba velikolaških faranov, saj so župnijo na letošnjem evharističnem kongresu zastopali predstavniki vseh generacij. Še posebej občudovanja vreden je pogum Jožeta Ivanca, ki se je kot mladenič udeležil kongresa v Ljubljani, pri svojih častljivih letih pa se ni ustrašil vročine in se je podal tudi na evharistični kongres v Celje.

Manfred Deterding

EVHARISTIČNI KRIŽ

V zibelki slovenske književnosti smo v evharističnem letu 2010 duhovno bogatejši za simbol evharističnega križa.

Naši predniki so vedno znali, ne glede na različne politične in verske poglede, obeležiti pomembne dogodke. V evharističnem letu 1935 so ob velikolaškem pokopališču postavili lesen križ, ki je mimoidočim sporočal spoštovanje do svete skrivnosti krščanskega življenja.

V povojnem času preganjanja krščanske vere in njenih vrednot je bil evharistični križ odstranjen.

Naši starši, ki jim je ta simbol vere predstavljal znamenje vernosti krajanov v naši župniji, so nam večkrat z grenkobo pripovedovali o podrtem evharističnem križu. V njihovih srcih je vedno tlelo upanje, da bo nekdo nekoč zbral pogum in zastavil besedo za postavitev novega evharističnega križa.

In prišel je ta čas.

Ob letošnjem evharističnem kongresu so podružnični ključarji in farna ključarja pod vodstvom Janeza Petriča skupaj z našim župnikom Vladom Jaksetičem dali pobudo, da na istem mestu postavijo nov križ, ki bo opominjal na Jezusov najsvetlejši odrešeniški zakrament svete evharistije.

Križ, katerega izdelavo in postavitev so omogočili vsi ključarji (ne bom jih naštevala, saj jih vsi poznate), župan Anton Zakrajšek in OO SDS Velike Lašče, je delo domačega mizarja F. Zakrajška in pasarja J. Ahčina. Postavitev ne bi bila mogoča brez sodelovanja J. Tomšiča in podjetja Mix iz Ponikev.

Na predvečer slovenskega evharističnega kongresa je križ in novo parkiršče skupaj z našim gospodom župnikom blagoslovil argentinsko-slovenski lazarist, misijonar in častni občan občine Velike Lašče Pedro Opeka. Ob tej priliki sta z županom na mestu, kjer je prej rasla znamenita hruška, zasadila lipo miru in sprave. Slovesnost je s petjem domovinske in cerkvenih pesmi popestril cerkveni mešani pevski zbor.

Množica udeležencev se je po slovesnosti dolgo zadržala ob zakuski, ki sta jo pripravila občinska uprava in velikolaški gasilci.

Mnogim, ki se spominjajo prvotnega križa, se »ta nov« zdi premajhen. Meni pa se vedno, ko se ozrem nanj, orosi oko, saj to znamenje našega odrešenja priča, da tu še vedno živijo verni ljudje.

Ladka Deterding

KRONOLOGIJO POSTAVITVE NOVEGA EVHARISTIČNEGA KRIŽA PA NAJLEPŠE PREDSTAVI FOTOREPORTAŽA KLIUČARJA IANEZA KOŠIRJA.

ANDREJ TURJAŠKI

Andrej Turjaški je človek 16. stoletja. Andrej Turjaški je junak. Imel je pač srečo, da se je rodil v 16. stoletju. 16. stoletje je bilo kot ustvarjeno, da izdeluje junake po tekočem traku. Naj omenim le največje: Herbart in Andrej Turjaški, Adam Ravbar, Primož Trubar, Jurij Dalmatin, Adam Bohorič. Če bi letvico spustili, bi jih našli še precej. Klimatski pogoji za vzrejo junakov so bili očitno zelo ugodni.

Andrej pa je imel še posebno srečo. Rodil se je v pomembni in premožni družini. Študiral je na dobrih šolah, v tujini seveda. Bilo mu je z rožicami postlano. Postal je vojaški poveljnik. V odločilni bitki mu je pomagala narasla Kolpa. Človek je tudi vreme imel na svoji strani. Turki, ki se sicer vode niso bali, saj so se radi umivali, pa niso bili ravno dobri plavalci. Pogoltnili so jih vrtinci, požrle so jih ribe ali pa jih je odneslo prav do Črnega morja. Prav posebna sreča pa ga je doletela, da je kmalu po bitki umrl, ko se evforija po veliki zmagi še ni dobro podela.

Umril je mlad, na vrhuncu svojih moči in postal junak za vse čase. Preprosto ni bilo časa, da bi razni dlakocepci našli dlako v jajcu njegove junaškosti. Andrej je v svoji karieri nedvomno komu stopil na žulj. Taki ljudje imajo vedno sovražnike tudi med svojim sodelavci in sopotniki. Smrt takim zaveže usta. Vsi žalujejo; eni iskreno ob izgubi velikega človeka, drugi pa zato, ker ne morejo kaj grdega povedati, ker se pač to ne spodobi.

Tudi Herbart je imel srečo. Turki so mu glavo vzeli in zraven še dobro zaslužili. Tako je postal junak, njegova glava pa relikvija. Zavistneži tako obmolkejo. Fovšija je tudi v tistih časih imela svojo moč. Vprašajte Trubarja, ki so mu razni »fovšljivci« pošteno zagrenili življenje. Sam si je kriv, kaj pa je umrl star, v postelji, brez bolečin in mirno. Andrej je res imel veliko srečo.

Nekaj pa le bode v oči. O njegovi zgodnji smrti ni nobene pametne teorije zarote. Nekaj se je malega šušljalo, da naj bi ga menda zastrupili, kar bi bilo nadvse logično, ker take uspešne ljudi treba pospraviti, da s svojo izjemnostjo ne motijo spanca povprečnejem. A iz tega se ni nič razvilo; kdo ga je, katerim velikim političnim in vojaškim strukturam je bil v napoto. Nič, molk. Človek daje videz popolnosti, kar bi moralo biti že po definiciji sumljivo.

Čisto pri miru so ga pustili. Nihče ni o njem napisal romana, ki bi ga šolarji morali obvezno prebrati, ne junaške pesnitve. Prešeren je celo Rozamundi vdahnil nesmrtnost in mehko lipo spremenil v trdi hrast. Po Andreju niso poimenovali

ulic in trgov, niso mu postavili spomenikov; vsaj kakšna kasarna ali pa mejni prehod bi se lahko imenovala po njem. Kar sebi naj pripiše, pa bi kaj prešvercal in Turke bi lahko nabil pred navdušenim občinstvom, kot je to naredil Martin Krpan, ki ja danes slaven in čislani mož z ulicami in trgi.

Andrej Turjaški ima tudi veliko srečo, da ni danes še živ. Bi ga požrli. Očitani bi mu vsemogoče; klientelizem, nepotizem, mogoče tudi tajkunizem. Rumeni tisk bi o njem izbrskal mnogo podrobnosti. Da je v študentskih letih včasih preveč pogledal v kozarec ali celo inhaliral kakšno prepovedano substanco, da je za ženskami lazil in podobno. Mogoče bi se našel kdo, ki bi ga obtožil mobinga in še česa hujšega.

Po drugi strani bi se veliko pojavljal v medijih. Sodeloval bi na okroglih mizah, vabili bi ga v žirije na lepotnih tekmovanjih, gostoval bi v resničnostnih šovih,

dajal bi izjave ob pomembnih dogodkih, na športnih prireditvah bi jedel in pil v prostorih za VIP, politične stranke bi ga vabile v svoje vrste in mu ponujale razne kandidate. Skratka, vsem bi šel pošteno na jetra.

Našel bi se kdo, ki bi mu očital tudi zmago nad Turki. Turki so res bili nadloga, a bili so hudi sovražniki. Sovražnik pa poskrbi za enotnost in slogo. Kar pogledate, takrat so bili vsi družbeni razredi v istem šmornu: tlačani, meščani, plemiči in duhovščina; stali so si ob rami in se s skupnimi močmi borili za boljšo prihodnost. To pa bi današnjih časih prišlo še kako prav.

In bi se mogoče našel tudi kdo, ki bi porekel, da bi bilo mogoče celo bolje, če ne bi premagal Turkov. Se ne bi tako divje prerekli za vsako najmanjšo stvar. Ne bi poslušali bedarij, ki včasih kar vrejo na dan iz ust poslancev državnega zbora.

Ne bi imeli referendumov o arbitražnem sporazumu, ker arbitraže ne bi niti potrebovali, nič se ne bi živcirali ob nastopih slovenske nogometne reprezentance. Življenje bi bilo manj stresno in bilo bi manj psihosomatskih bolezni. Andrej bi lahko postal dežurni krivec za marsikatero neugodnost in nesrečo.

Andreju pa je uspelo zmagati, čeprav številke niti slučajno niso bile na njegovi strani. Bil je pravi mož na pravem mestu in ob pravem času. Dobro je vedel, kaj je treba narediti in v tem je bil uspešen. Kaj več se od človeka ne da zahtevati. Za to mu gre vsa čast in hvala.

Andrej Perhaj

PRELEPA SLOVENIJA

OBMOČNO ZDRUŽENJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO »VETERAN« NOVA GORICA

je zaključilo letošnji tradicionalni izlet v neznano na Trubarjevi domačiji na Rašici. Že tako zadovoljni z vsem, kar smo ta dan videli in slišali na vašem koncu prelepe Slovenije, saj smo obiskali Ribnico, grad-muzej, delavnico »škafarja«, delavnico lončarja, Škrabčevo domačijo, vse to pa predstavljeno v pristnem domačem narečju – enkratno. A piko na »i« je postavil ANDREJ na Trubarjevi domačiji in zato se oglašam. Dobro, saj vsi vemo, kdo je bil Primož Trubar, a način, kot nam ga je predstavil Andrej, zasluži vso pohvalo. Tiste pol ure, ki smo mu dali na razpolago, nas je vse s svojim nastopom, načinom in zgoščenim podajanjem življenja in dela Trubarja pripravil do take pozornosti, da je Trubar na koncu v naših mislih postal še večji, mi sami pa še bolj ponosni, da smo Slovenci, in veseli, da nam je čas in vaš konec Slovenije namenil tako velikega moža.

Jug Boris

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki ste kakor koli sodelovali v akciji

OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU

pri čiščenju divjega odlagališča čez železniško progo nasproti Prilesja, saj je bila to vseskozi tudi naša velika skrb.

Prosimo, da v bodoče tu nihče več ne odlaga odpadkov, saj imamo za to ustrezna odlagališča.

Še enkrat iskrena hvala.

Lastniki zemljišča

TURJAŠKA KULTURA IN DOMOLJUBJE

Občina Velike Lašče že od vedno slovi po svojem udejstvovanju v kulturi ter živi in diha zanjo in z njo. To seveda ne bi bilo možno brez določenih posameznikov, ki so gonilna sila kulturnega življenja že dalj časa. In eden izmed njih je tudi Franci Pečnik – Ac. Turjačan, ki je ponovno oživel Kulturno društvo Marij Kogoj (KUD Marij Kogoj), in človek, ki živi za kulturo in ki verjame, da je kultura tista, ki združuje celoten slovenski narod in je doprinesla največ k demokratizaciji naše države. Ac se je še pred osamosvojitvijo politično ukvarjal s prihodnostjo slovenskega naroda. Veliko se je o prihodnosti Slovenije pogovarjal z Ivanom Borštnarjem, v enem izmed njunih pogovorov pa je Ac v tistih kritičnih letih zagovarjal domoljubje, ki je pripeljalo do naše osamosvojitve. Zaradi prevelike obremenjenosti s političnimi temami je Ac leta 1986 zbolel za anevrizmo in dva meseca preživel v komi. Ko se je zbudil iz kome, ga je obiskal Primož Trubar in mu svetoval, naj se ukvarja s kulturo, saj je ona tista, ki ohranja identiteto naroda. Ac je tako že maja 1987 izstopil iz Zveze komunistov in 18. 10. 1987 oživel KUD Marij Kogoj (društvo je bilo ustanovljeno že leta 1956 in je tudi edino društvo v Sloveniji, ki se imenuje po skladatelju Mariju Kogojju) z ustanovitvijo ženskega pevskega zbora Rozamunda. Vzrok za ustanovitev je bil tako ideološki kot tudi funkcionalni. Ideološki preprosto z vidika kulture, v katero je verjel in še verjame (po poslušanju notranjega instinkta), da je ključni element demokratizacije in enotnosti slovenskega naroda. V tem oziru je veliko doprinesel tudi k osamosvojanju Slovenije na področju kulture.

Po drugi strani pa je bila ideja rojena tudi zaradi povezovanja naših krajev in čimvečje enotnosti, zato je eden izmed najbolj pomembnih borcev za kulturo v naši občini ter tudi eden izmed tistih, ki so oživeli kulturno dogajanje v občini. Drugi razlog, funkcionalni, pa pomeni, da je le ustanovitev društva pomenila povezavo z Zvezo kulturnih organizacij Slovenije, kar je pomenilo, da so bile tako tudi Velike Lašče postavljene na kulturni zemljevid Slovenije. KUD Marij Kogoj si je svoje ime izbralo v čast Mariju Kogojju, ki je občasno prebival na domu svoje žene Marije Podlogar na Gradežu. Oživitev društva leta 1987 je bila prek ustanovitve ženskega pevskega zbora Rozamunda, zato so že leta 1990 v juniju (takrat je bilo tudi že prvo srečanje harmonikašev) priredili mesec kulturnih prireditev na Turjaškem gradu. Za potrditev kulturnega udejstvovanja je Ac leta 1989 dobil priznanje Osvobodilne fronte takratne Zveze kulturnih organizacij občine Vič-Rudnik, ki je štela 84 tisoč prebivalcev. Namen meseca junija je bilo poenotenje slovenskega živelja in naših krajev, ravno ta mesec pa je bil izbran zaradi bitke pri Sisku in rojstnega dneva Primoža Trubarja. Ac še vedno zagovarja, da mora vsaka prireditev imeti smisel in mora vedno biti določena priložnost. Zaradi takšnega mišljenja je kulturno društvo Marij Kogoj aktivno na večih področjih. Tako prireja vsako leto revijo občinskih pevskih zborov, ki se odvija v začetku junija. V počastitev rojstnega dneva Primoža Trubarja, 8. 6., je letos postal tudi državni praznik, s čimer so tudi državne institucije potrdile pomembnost Primoža Trubarja, Acu pa to dokazuje, da je KUD

Marij Kogoj na pravi poti. Vsako leto prirejajo tudi revijo harmonikašev, ki je letos prestavljena iz decembra na junij, v čast Andreju Turjaškemu, v katerem vidi Ac junaka naših krajev. Tako je revija harmonikašev vsako leto junija na dan pred državnim praznikom in je tudi vsako leto uspešna tako po številu sodelujočih kot tudi po številu poslušalcev. KUD Marij Kogoj je leta 1999 ustanovilo tudi likovno sekcijo, ki čez celo leto razstavlja in ustvarja (trenutno razstavo si lahko pogledate na gradu Turjak) in v kateri sodelujejo tudi umetniki iz drugih občin.

Ac je tako s svojim društvom zbudil kulturno življenje na Turjaku. Tudi po boleznih, ki mu je pustila le fizične posledice, je Ac zaupal svojim instinktom in pri promociji kulture veliko vlogo prepustil mladim. Še danes verjame, da je spodbujanje mladih ključ pri kulturnem delovanju, saj se le tako kulturna dediščina lahko prenaša. Tako mladi sodelujejo pri večini prireditev, ki jih organizira KUD Marij Kogoj, to sodelovanje pa je popolnoma prostovoljno. Ac je zaradi svojega udejstvovanja v kulturnem življenju občine pomemben element pri razvoju ne samo Turjaka, temveč tudi pri prenašanju kulturne dediščine celotne občine. In vse to prihaja iz srca, prav tako, kakršna bi kultura morala biti. Ac je to dokazal z dolgoletnim vodenjem društva, občani pa ste vabljeni na vse prireditve, ki jih KUD Marij Kogoj organizira.

Avtorici: mladinski članici
Tanja Papež dipl. kom. in
Mateja Zalar

ZAKLJUČEN CIKLUS POTOVANJ PO POTEH PRIMOŽA TRUBARJA

Raščani smo se 29. maja odpeljali na tretji izlet po poteh Primoža Trubarja. Med drugim smo obiskali Trst, Devin, Rubijski grad in Kostanjevico pri Gorici. V lepem vremenu in ob izjemnem vzdušju smo si ogledali veliko znamenitosti ter izvedeli veliko novega o ljudeh in času pred pol tisočletja, ki ga je tako pomembno zaznamoval začetnik slovenske besede.

S tem izletom smo zaključili cikel popotovanj po življenjskih poteh našega velikega rojaka. V Trubarjevem letu 2008 smo namreč obiskali Tuebingen in Derendingen v Nemčiji, lani pa Laško ter Šentjernej.

Raščani smo zadovoljni in ponosni, da smo se na tak način oddolžili delu in spominu na našega sovaščana, ki je ime naše vasi zapisal v slovensko in širšo zgodovino.

Marko Žužek, predsednik TŠD Rašča

Iz Občinskega sveta: Andrej Kraševac

POGLED V PRIHODNOST

Zdaj gre Zares

V zadnji Trobli smo lahko prebrali nekaj nasprotujočih si pogledov med predstavniki Zarje spominov in županom Zakrajškom na urejanje spominskih obeležij iz časa »polpretekle zgodovine«. Lahko ugotovimo, da je polpretekla zgodovina še vedno nerazrešen problem, sprave ni. A preteklost nas, mlajše generacije, ne skrbi toliko, kot nas skrbi naša prihodnost. Prihodnosti je potrebno posvetiti vso našo pozornost.

Vprašanja glede prihodnosti v naši občini se glasijo: kako bomo živeli v prihodnje, kako se bomo razvijali, ali bomo imeli v naši občini urejeno infrastrukturo (komunalno, telekomunikacijsko, gospodarsko, vzgojno in izobraževalno, zdravstveno, prostorsko ...). V zvezi s tem vidim sledeče naloge (projekte) Občine Velike Lašče kot prednostne in ključne v prihodnjem štiriletnem obdobju.

a) Projekti pomembni za celotno področje občine:

Dokončanje izgradnje internetnega omrežja v naši občini. Internet je postal osnovna dobrina, podobno kot voda, cesta, elektrika. Pridobitev evropskih sredstev za izgradnjo omrežja je bil zadetek v polno.

Dokončanje izgradnje in odprodaje obrtne cone. V času gospodarske recesije se je projekt izkazal za pravilno odločitev, saj je obrtna cona osnovni predpogoj za gospodarsko oživitev naše občine.

Izgradnja novega vrtca na Turjaku. Strah in trepet vsakega župana je povečana nataliteta v občini, ki pomeni dodatne stroške za financiranje šol in vrtcev. A tega se ne smemo ustrašiti. To je naložba v našo prihodnost.

Izgradnja doma starejših občanov. Ob staranju prebivalstva kot splošnem trendu pravzaprav samoumeven projekt.

Dokončanje postopka sprejemanja občinskega prostorskega načrta.

b) Projekti pomembni za posamezne krajevne in vaške skupnosti:

Obnova in gradnja vodovodov. Velik del vodovodnega omrežja po naši občini je potreben temeljite prenove.

Asfaltiranje cestnih odsekov in zagotovitev neprekinjene asfaltne povezave vseh naselij v občini z občinskim središčem.

c) Dodatne prioritete naloge Občine Velike Lašče:

Občina mora biti aktivna pri lobiranju in pritiskih na državne institucije in politike za modernizacijo cestne povezave Ljubljana-Kočevje s pripadajočimi obvoznicami mimo večjih krajev ob tej povezavi.

Občina oz. župan mora aktivno brzditi zadolženost občine.

Naj se na koncu še malo pošalim. Zgoraj zapisane prednostne naloge so namenjene tudi bodočemu županu na znanje in v vednost, ne glede na to, ali se bo pisal Zakrajšek Anton ali Anton Zakrajšek.

Najlažje me najdete na Facebooku.
Andrej Kraševac, občinski svetnik

Zarodca za prostorske,
komunalne in
stanovanjske urejanje
Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelava "urbanističnega dela" posebnega dela projekta (obsejaba dolonostanja po starih predpisih, vodilna v spon po novih predpisih)
- izdelava projektna dokumentacija za vse vrste objektov
- pridobitev geodetskega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacije zemljišča

Najdete nas na
Taborski c. 3 v Grosuplju
in po telefonu
(01) 7818-329 ali (01) 7818-329

OBVESTILO LEKARNE LJUBLJANA

Lekarniška
podružnica
Velike Lašče bo do
15. 8. 2010 odprta
po poletnem
delovnem času:

ponedeljek in
sreda:
12.00–19.00 ure
torek, četrtek,
petek:
7.30–14.30 ure

KLANČAR, d. o. o.

Grozničkova 11, 1000 Ljubljana
(Rudnik - ob Dolenjski cesti)
Tel.: 01 / 427 20 01
e-mail: klanacar@dealer.renault.si

POOBLAŠČEN SERVIS ZA VOZILA RENAULT
MENJAVA IN SHRANJEVANJE PNEVMATIK
PNEVMATIKE SAVA, MICHELIN, KLEBER, KORMORAN ...
LIČARSKO KLEPARSKA DELA
NOVA IN RABLJENA VOZILA

KOLIŠČARSKI DAN

v soboto, 21. avgusta 2010, od 10.00 do 17.00 v Mahu (lg).

V DEŽELO KOLIŠČARJEV

lahko vstopite tudi vi
za samo 5 EUR

(za otroke do 6 let brezplačno,
za družine 4 ali več članov 15 eur)

Po Suhorobarski tržnici na Gradežu in Pomladni tržnici na Trubarjevi domačiji (slednja je potekala 22. maja v okviru Dneva sonca) se je v Velike Lašče 'sejmarski šunder' vrnil s TRŠKIM DNEVOM.

Trški dan, ki je potekal v soboto, 5. junija, med 9. in 12. uro, spada v okvir prireditev ob občinskem prazniku Občine Velike Lašče. Namenjen je predstavitvi dejavnosti domačih društev, organizacij in podjetnikov. Hkrati pa je tudi družabna prireditev.

Obiskovalci so se lahko sprehodili med stojnicami s suhim sadjem, pletenimi košarami in zobotrebci (Društvo za ohranjanje dediščine Gradež), z lončnicami (Elanda d. o. o., Plosovo) in medenimi izdelki (Čebelarsko društvo Velike Lašče). Stojnica Društva podeželskih žena Velike Lašče je dišala po svežem kruhu in domačih rezancih, gospodinje so si lahko omislile nov predpasnik ali pa nakupile ročno izdelane zobotrebce. Sveži sir in skuto se je dalo poizkusiti pri družini Marolt iz Sodražice. Manjkale niso niti lesene igrače (Art-les, Igor Sever in s. p.), majčke, knjige in knjižna kazala (zavod Parnas) in ročno izdelani nakit (Rokodelska družina Grčar). Obiskal pa nas je tudi gost s Kmetije Mavric iz Goriških Brd s sladkimi češnjami, češnjevim likerjem, marmeladami in drugimi dobrotami.

V programu, ki ga je povezoval Jože Starič, so sodelovali: Folklorna skupina Društva podeželske mladine Velike Lašče, harmonikar Domen in Jakob Indihar z berdo ter trebušne plesalke iz Velikih Lašč in Golega.

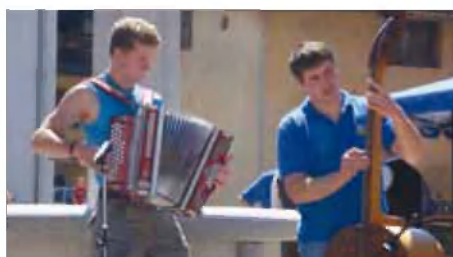
Nastop folklorne skupine

Obiskovalci so se lahko preizkusili že v običajni 'trški igri', v zabijanju žebļjev in v stari pastirski igri Kozaklamfu. Za najmlajše so poskrbela zavod Parnas z ustvarjalno delavnico Kačji pastirji iz Mišje doline in podjetje Art-les z izdelovanjem lesenih vrtavk. Lakoto sta preganjali jedača in pijača na stojnici DPŽ Velike Lašče.

Barbara Pečnik,

Javni zavod Trubarjevi kraji

Foto: Niko Samsa in Barbara Pečnik

Harmonikar Domen in Jakob Indihar z berdo

Rezultati tradicionalnega tekmovanja v zabijanju žebļjev:

Ženske:

1. Bojana Dolšina
2. Milka Debeljak
3. Veronika Ivanc

Sledijo: Irena Ponikvar, Diana Nose, Petra Usenik, Veronika Virant, Marjana Virant

Moški:

1. Jakob Indihar
2. Franc Zabukovec
3. Slavko Šilc

Sledijo: David Levstek, Domen Indihar, Tone Žužek, Sašo Poplatnik, Metod Indihar, Peter Indihar, Luka Usenik, Franc Žužek, Chris (iz Amerike), Srečo Knafelc, Rok Pečnik, Tone Ivančič, Nejc Hočevar

Nagrade za prvouvrščene so prispevali: Društvo za ohranjanje dediščine Gradež, Elanda d. o. o., Čebelarsko društvo Velike Lašče, Zavod Parnas in Javni zavod Trubarjevi kraji.

VELIKOLAŠKA TRŽNICA 2010

KROMPIRJEVA TRŽNICA

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče
Sobota, 28. avgust, od 8. do 12. ure

Krompir v oblicah z domačim maslom, tenstan krompir z ocvirki pri nedeljskem kosilu, vonj narabutanega krompirja, pečenega v žerjavici ... To so spomini, ki nam napolnijo usta s slino. Krompir nas je, četudi nekoliko na silo, pa vendarle, rešil lakote in mogoče nas tudi še bo.

PRAZNIK SUHEGA SADJA NA GRADEŽU

Gradež

Nedelja, 19. september, od 12. ure dalje

Društvo za ohranjanje dediščine Gradež

Sadje je čudež narave. Osveži, zdravi in posladka. Tudi kislota je sladka, če je iz sosedovega vrta. Kdaj pa je suho sadje, marsikdo sploh več ne ve. Da sušerije sadja ni pozabljena veščina, vedo na Gradežu. Pridružite se jim in spoznali boste nov svet.

Občina Velike Lašče in
Javni zavod Trubarjevi kraji

22. maja se je na Trubarjevi domačiji na Rašici ob 11. uri pričel že peti DAN SONCA. Na otvoritvi festivala so v pestrem programu nastopili gledališčniki iz OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, lutkarji iz KUD Fran Govekar Ig in mladi iz folklorne gledališkega krožka podružnične OŠ Sveti Gregor. V uvodnem nagovoru je idejni vodja in koordinatorica festivala mag. Ana Porenta poudarila vlogo prostovoljstva tako pri organizaciji kot tudi izvedbi festivala od samih začetkov v letu 2006. V imenu Zavoda za razvijanje ustvarjalnosti, Zavoda Med. Over.Net in JZ Trubarjevi kraji se je zahvalila 150 prostovoljcem, ustvarjalcem, znalcem, snovalcem in animatorjem, ki so pripravljali letošnji peti festival. Zahvalila se je tudi vsem društvom in zavodom, ki so postali že stalni sodelavci festivala, ter podpornikom, ki omogočajo, da festival nima vstopnine ter da je ustvarjanje na delavnicah za vse

bleščali kamni. Katarina Duščak je učila izdelovati glinene posodice na lončarskem vretenu, Martina Jug pa je dekletom vpletala kitke med lase. Andrej Perhaj je popeljal radovedneže na obisk v Trubarjev muzej in predstavil življenje našega rojaka. Razvojni center Kočevje Ribnica je pripravil animacijsko delavnico za razvoj podeželja Leader (LAS Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe). Sodelavci Zavoda Med.Over.Net so uprizorili pravo malo (humorno obarvano) ordinacijo na prostem in svetovali, kako ravnati ob različnih tegobah, ter skupaj z društvom L&L navduševali obiskovalce za projekt Svet, ki raste z nami. Petošolci OŠ Primoža Trubarja so postavili stojnico s čudovitimi unikatnimi punčkami, ki rešujejo življenja otrok (projekt Unicef). Skavti STEG Škocjan – Turjak 1 so se utaborili na bregu Rašice, učili vozlati, se igrali skavtske igre in celo pripravili kosilo. Postavili so tudi leseni pontonski most čez Rašico, s katerega

za čudovite knjižne nagrade za ustvarjalce, Triglavu, Zdravstveni zavarovalnici d. d. za podarjene majice, Skok sportu za izposojo varnostnih jopičev, Pekarni Blatnik za prigrizke ter Občini Velike Lašče in Domexu Elektronika za finančno pomoč.

Naj še omenimo, da smo v sodelovanju s Sezamom, združenjem staršev in otrok iz Ljubljane za kulturni festival Še so z nami, ki sodi v projekt Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010, v soboto, 19. junija 2010, pripravili „pomanjšani“ dan sonca, festival ustvarjalnosti, ki smo ga poimenovali DAN ZA ŽARKE v novem Severnem mestnem parku Navje – Zupančičeva jama. Predstavili smo se z delavnicami, ki se dotikajo knjige, pravljič in lutk. Na začetku dneva za žarke sta nastopila Anja Mikič in Denis Crovella iz Slovenskega združenja za cirkuško pedagogiko Cirkokrog s simpatično zgodbo Cirkuški piknik. Družine,

DAN SONCA 2010, 5. FESTIVAL USTVARJALNOSTI NA TRUBARJEVI DOMAČIJI NA RAŠICI, IN DAN ZA ŽARKE V LJUBLJANI

brezplačno in da tisti, ki delijo svoje ideje, čas in energijo z obiskovalci, prejmejo simbolično zahvalo – majice festivala in knjižne nagrade. Poudarila je koncept festivala, ki želi vsem generacijam obiskovalcev omogočiti ustvarjanje, učenje, delitev znanja, spretnosti, obujati stare običaje, medgeneracijsko sodelovati ter se sprostiti v čudovitem naravnem ambientu.

Dan sonca, ki je največji tovrstni festival od Ljubljane do Kolpe (Nedelo, 24. 5. 2009), je letos povezovala simpatična, energična in iznajdljiva voditeljica Petra Petravič. Številčna množica se je po otvoritvi festivala podala na barvito raziskovanje dogodivščin ter tržnega in delavniškega prostora Dneva sonca ob Trubarjevi Rašici.

Na začetku prireditvenega prostora se je predstavila Velikolaška pomladna tržnica (Javni zavod Trubarjevi kraji) z etno izdelki, v delavniškem delu na otoku so ustvarjalci pripravili zanimive in atraktivne dejavnosti: Art Les izdelovanje lesenih vrtavk, Zavod Varna pot poučne in zabavne spretnostne naloge za informiranje o prometni varnosti, Društvo paraplegikov osrednje Slovenije voščilnice, darilca ter prikaz slikanja z usti. Likovni pedagoginji Renata in Teja Tegelj sta priredili mali likovni ex tempore Moje sonce, TD Podgora – skupina St*art je obiskovalcem omogočila izdelovanje najrazličnejših domiselnih lutk, Zavod Parnas pa ličnih kačjih pastirjev (knjižna znamenja). Anisha je v gibalni delavnici učila dekleta orientalskih plesov. Darinka Grmek Štrukelj je z obiskovalci pletla vrbove venčke za lovljenje sanj, akademska slikarka Mateja Kavčič iz Društva Sezam je naredila cvetno travnate mandale, v katerih so se

je marsikateri nadebudnež čofnil v mrzlo vodo. Neumorni ZRU-jevi prostovoljci so ves čas vozili obiskovalce s kanuji po Rašici, Jože Starič pa je vodil sončeve štafete. Poleg delavnic je bilo tudi letos veliko priložnosti za dogodivščine. Člani spletnega projekta www.pesem.si so nam vsako uro postregli z eno svojih pesmi. Ena najzanimivejših pa je bila gotovo svetovno prvenstvo v Kozaklamfu (Rašca open 2010). Ideja o obujanju stare pastirske igre se je rodila na Literarni skupini UTŽO Velike Lašče. Tik pred začetkom dneva sonca, 5. festivala ustvarjalnosti, je organizator in sodnik prvega prvenstva Marko Kožar prekvalificiral napovedano „prvo prvenstvo evropske skupnosti“ v „prvo svetovno prvenstvo v zbijanju kože“, s čimer smo se prireditelji festivala strinjali. Po predtekmovanju, v katerem so se mladi (po pravilniku je to igra, namenjena predvsem dečkom med 8. in 15. letom) pogumneži spoznali s to staro igro in njenimi pravili, se je že začelo 1. svetovno prvenstvo. Pokal Kozaklamf 2010 je osvojil trinajstletni Domen Verovšek, sledila sta mu Nejc Duščak in Dan Grešak.

Sklepni del festivala, imenovan Sončni sij, sta z glasbo letos obarvali domači mladi rockovski zasedbi Sweet Nation in Ogrožena vrsta ter Halima s skupino Nawar z orientalskimi plesi.

Nemoremo tudi mimo vseh, ki jih tukaj žal ne bomo omenili, a so ključne osebe festivala: prostovoljci, ki pomagajo pri postavitvi prizorišča, na delavniških prostorih, pri izvedbi dogodivščin, ozvočenju, varnosti, pospravljanju prostora in pri sami pripravi festivala. Brez njih dneva sonca ne bi moglo biti. Zahvaljujemo se založbi Didakta d. o. o.

ki so prišle v park, in prišleki iz Azilnega doma – udeleženci mednarodnega tabora prostovoljcev z otroki so se nato preizkusili v različnih dejavnostih: izdelovanju lutk s Sašo Strnad iz TD ST*ART Podgora, z ZRUjevimi sodelavci so ustvarjali v Hiši Abecednici, se igrali različne igre, izdelovali vrbove venčke za lovljenje sanj in pravljič z mentorico Darinko Grmek Štrukelj in se seznanjali s staro pastirsko igro Kozaklamf, ki jo je tudi tokrat vodil Marko Kožar. V svet starih knjig pa je mlade popeljala kaligrafinja Jolanda Ljubljanska. Dan za žarke je posvetil predvsem v domišljjski in knjižno obarvani svet delavnic, ki smo jih že srečali na dnevu sonca. Z njegovimi žarki smo prvič z veseljem gostovali v Ljubljani.

Medtem ko oddajamo članek, pa naj omenimo še to, da smo s sončevimi štafetami, vrbovimi venčki in kozaklamfom gostovali na sobotni (26. 6.) Podgorski ringaraji v občini Dobropolje. Prireditve so organizirali člani TD Podgora, povabilu nanjo pa smo se z veseljem odzvali, saj so oni naši stalni gostje na dnevu sonca že nekaj let.

Za tiste, ki ste bili z nami, je tu nekaj fotografij za obujanje spominov, za druge pa naj izzvenijo kot vabilo, da se nam naslednje leto pridružite in z nami sooblikujete nepozaben ustvarjalni dan sonca. Vse, ki jih zanima kaj več o vsebinah in poteku letošnjega Dneva sonca (in vseh preteklih), pa vabimo na ogled nove spletne strani www.dan-sonca.si.

Podelitev pokala na 1. svetovnem prvenstvu v Kozaklamfu

Sweet Nation

Ogrožena vrsta

Na vretenu nastajajo glinene skledice

Prizorišče Dneva sonca 2010

V senci nastajajo vrbovi venčki za lovljenje sanj

Na otvoritvi festivala so nastopili tudi mladi gledališčniki iz OŠ Primoža Trubarja

GRAJSKI DAN NA GRADU TURJAK

Glavna prireditev ob zaključku prireditev pod skupnim naslovom Turjaški dnevi 2010 se je zgodila v nedeljo, 27. junija 2010, na turjaškem gradu. Prireditev sledi tradiciji, ki so jo začeli turjaški grofje v spomin veličastni zmagi nad turško vojsko v bitki pri Sisku, kjer je eno glavnih vlog na strani braniteljev slovenskega in hrvaškega ozemlja odigral takratni poveljnik Vojne krajine Andrej Turjaški s svojimi enotami. Tako se je uvod v nedeljsko dogajanje odvil na Gori nad Malim Ločnikom, kjer je bila v cerkvi sv. Ahaca slavnostna maša v spomin na omenjeno zmago nad Turki.

Ob 11. uri so prvi obiskovalci že prišli na glavno prizorišče. Skozi grajska vrata so vstopili v vrvež srednjeveškega semnja. Najprej jim je nosnice podražil vonj zelišč, ki pozdravijo vse tegobe in bolezni tega sveta ter še kakšno povrhu.

Bilo je za vsakega nekaj. Mojster Janez je s svojim pomočnikom predstavljal srednjeveško orožje in modne dodatke, srednjeveški kovač je s svojim delom ustvarjal prijeten hrup, pletar pa je v tišini pletel pletarske izdelke. Stari in mladi so se lahko udeležili izdelovanja lesenih igrač (katapult in vrtavke) v organizaciji ART-LES-a (Igor in Lojze Sever), lokostrelskih delavnic Lokostrelskega kluba Turjak, spretnostnih iger Rokodelske družine Grčar in gledali čez ramo grajskega pisarja. Za obdobju primerno hrano in pijačo so zgledno skrbeli člani Društva za ohranjanje dediščine z Gradeža.

V grajskem stolpu je bila (na ogled bo do konca poletja) razstava lesenih stolov upokojenega gozdarja Franca Zihlerla iz Vodice, Viteški red Seinsenbergensis Tumultus – TD Suha krajina je v Viteški dvorani predstavil srednjeveške in renesančne plese, Kulturno društvo Svoboda Brestanica pa je na grajskem dvorišču pripravilo pravo malo gledališko predstavo o kaznovanju goljufivega mesarja.

Da so se obiskovalci znašli med obilico dogodkov, jih je z napovedmi in duhovitimi komentarji usmerjal grajski vodja protokola Jože Starič, kateremu je z bobnanjem pomagal grajski glasnik Rok Kokošinek.

V lokostrelski tekmi so se pomerili »patri in menihi« (domačo čast je branil grajski oskrbnik Eugen Šerbec), v velikem finalu pa so imeli glavno vlogo vitezi KUD Klati vitez (Janez Kvaternik – vitez Janez Kamniški) s pravim viteškim turnirjem. Vsi prisotni so lahko uživali ob razburljivem mečevanju, ki je na trenutke dajalo videz pravega boja na vse ali nič.

Viteški dan na gradu Turjak je letos drugič potekal v organizaciji Javnega zavoda Trubarjevi kraji in Rokodelske družine Grčar.

Sodelovali so:

Društvo za ohranjanje dediščine Gradež – pogostitev

Rokodelska družina Grčar – lokostrelstvo, igre, šiviljstvo, srednjeveški nakit in spominki

Lokostrelski klub Turjak – lokostrelstvo

Art-Les, Igor in Lojze Sever – izdelovanje lesenih igrač, delavnice

Viteški red Seinsenbergensis Tumultus (TD Suha krajina) – renesančni plesi

Kulturno društvo Svoboda Brestanica – gledališka predstava

Viteški dvorni red Andreja Turjaškega – grajske dame

Janez Kvaternik – vitez Janez Kamniški (KUD Klati vitez) – vitezova orožarna, kovnica, mala šola viteštva

Tomaž Tekavec (društvo Srednjeveški popotnik) – srednjeveška kovačija s prikazom tradicionalnega kovanja manjših izdelkov

Stane Osolnik – grajski pisar

Manufaktura Mojster Janez – potujoča tiskarna

Marjan Petač – krznar, strojarstvo, izdelava pergamenta

Anica in Florjan Kastelic – pletarstvo

Cirila in Janez Golob – prikaz rezbarstva, leseni izdelki (poročne žlice)

Otilija Grad Barle – zeliščar

Lončarstvo Bojč – lončarstvo

Metod Starman – starinar

Beti in Jani Jakob – prikaz pletenja iz slame
Mira in Andrej Omejc – stojnična prodaja marionet, ročnih, naprstnih lutk, replike starih slovenskih lesenih igrač

Sonja Jenko – naravni napitki in zvarki

Ivanka Balabanič – naravna mila

Cirila Šmid - Dražgoški kruhki

Rus Sašo, keramika (majolike)

Majda Terze – usnjeni izdelki

Jože Starič – voditelj programa

Rok Kokošinek – grajski glasnik

Urban Gruden in Tine Starič – ozvočenje

Seveda brez njihove pomoči ter finančne pomoči Občine Velike Lašče nikakor ne bi šlo. Zato se ob tej priložnosti vsem še enkrat lepo zahvaljujemo.

Javni zavod Trubarjevi kraji
Foto: Niko Samsa in Barbara Pečnik

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...*

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

Vladimir Jamnik

(1927–2010)
z Gradeža pri Turjaku.

Iskreno se zahvaljujemo vsem,
ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti,
nam izrekli sožalje in
podarili cvetje in sveče.

Vsi njegovi.

*Lučka gori,
tebe več ni,
mirno sanjaj, spi, spi ...*

V SPOMIN

9. junija je minilo žalostno leto dni,
odkar si odšel od nas, dragi brat in stric

France Adamič

z Brankovega.

Vsem, ki ste ga poznali, in vsem, ki ste ga imeli radi,
ki postojite ob njegovem preranem grobu in mu prižgete lučko,
pristrčna hvala.

Vsi tvoji.

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustila draga mama,
babica in teta

Frančiška Zadnik

iz Boštetij.
(10. 12. 1933–12. 6. 2010)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami in nam
stali ob strani v težkih trenutkih, posebna zahvala
za izkazano pomoč pa velja sosedom, krajanom
Rut, predstavnikom prostovoljnih gasilskih društev,
policistom Policijske postaje Vič,
letalski enoti policije in Centru za obveščanje RS.
Zahvala tudi pogrebniemu zavodu Zakrajšek,
župniku g. Branetu Zadniku in pevcem
za lepo opravljen pogrebni obred in vsem, ki ste jo
pospremili na zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni.

Od preprostega tesnila, do popolnega sistema za sanitarno vodo.

Ko vas zgrabi, da bi se odžejali, umili ali pa pristavili za juho, postane prav vsak detajl nepogrešljiv.

Vse lahko dobite v kateri koli izmed naših, vedno dobro založenih trgovin.

Od prvega do zadnjega.

Že celih 20 let.

Imamo vse.
Skoraj vse.
www.mix.si

Prodajni centri MIX:

Ljubljana, Stegne 15 [01/513 13 40]

Velenje, Kosovelova ul. [03/898 60 56]

Ponikve, Ponikve 96 [01/788 71 90]

**KATJA RUPAR
DOMAČA PEKA**

Vse za vaše slavlje!!!

ob krstu vašega najmlajšega,
za prvo sveto obhajilo, birme,
poroke, obletnice in rojstne dneve...

Veliki Osolnik 13, 1314 Rob
tel: 01/788-12-85 gsm: 031/835-149
www.domacapeka.si / domaca.peka@gmail.com

PREREZ
WWW.PREREZ.SI

I. Izdelava projektne dokumentacije:

- projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD),
 - projektov za izvedbo (PZI),
 - projektov izvedenih del (PID).

II. Strokovno svetovanje in pomoč investitorjem:

- pri pridobivanju informacij, soglasij in dovoljenj za vse vrste objektov:
 - novo gradnje in že zgrajene objekte - legalizacije,
- zastopanje investitorja v postopku pridobivanja gradbenega in uporabnega dovoljenja,
- opravljanje strokovnega nadzora pri gradnji objektov,
- drugo projektiranje in strokovno svetovanje s področja graditve objektov.

PREREZ, d.o.o., Projektantski in izvajalski inženiring

PE: Rob 11, 1314 ROB

Kontakti:

T: 01/898 30 70, G: 041/565 644, E: info@prerez.si

*klesanje in obnova črk
izdelki iz marmorja
izdelava fontan
slikanje z oljnimi barvami*

Miro Cvar

gsm: 041 95 84 71

Prvomajska cesta 12, 1317 Sodražica

e-mail: cvar.miro@gmail.com, www.ribnica.info/cvar-miro

KMETIJSKA ZADRUGA VELIKE LAŠČE VAS VABI
V SPODNJO ETAŽO ZADRUŽNEGA TRGOVSKEGA CENTRA
V TRGOVINO TEKSTILA IN GALANTERIJE,

kjer vam nudimo:

- GOSPODINJSKI PROGRAM (steklo, keramika, brisače, kuhinjske krpe ...)
- MOŠKE in ŽENSKJE MAJE, PIŽAME,
- SPODNJE PERILO in NOGAVICE
- POSTELJNO PERILO (prevleke in odeje)
- VZGLAVNIKE IN ODEJE – proizvajalec ODEJA ŠKOFJA LOKA
- NAMIZNE PRTE IN PRTIČKE
- DARILNI PROGRAM
- DARILA IZ BRISAČ
- BIŽUTERIJO
- VSE ZA ŠIVANJE
- BARVE ZA LASE
- SVEČE in ŽALNE PAKETE

Našim najmlajšim pa nudimo velik izbor

IGRAČ, PIŽAM, SPODNJEGA PERILA, NOGAVIC, HLAČ IN MAJČK ZA POLETNE DNI.

Za lažji vstop v novo šolsko leto pa smo pripravili
PESTER IZBOR ŠOLSKEGA PROGRAMA.

PRI NAS LAHKO KUPUJETE Z MERCATOR PIKA KARTICO IN ZBIRATE PIKE.

Veselimo se Vašega obiska

JEKLENA EKO STREŠNA KRITINA Z NARAVNIM POSIPOM

EVERTILE

Strešne kritine EVERTILE poleg izredne lahкости, pestre palete barvnih odtenkov, bogate dodatne opreme in vrhunske izdelave, odlikuje skoraj nadnaravna vzdržljivost. Toča, viharji, vetrovi, obilne padavine in sneg ostanejo brez moči. Kritina Evertile je trdna, kot vaš občutek, da strehe ne prekrivate zaman, standardna 50 letna garancija pa je porok za trdnost naložbe v miren spanec.

STREŠNA KRITINA ZA PRIHODNJE RODOVE

**Imamo vse.
Skoraj vse.
www.mix.si**

Zastopa in prodaja MIX d.o.o.

Ljubljana, Stegne 15 [01/513 13 40]

Velenje, Kosovelova ul. [03/898 60 56]

Ponikve, Ponikve 96 [01/788 71 90]

KOLENDAR PRIREDITEV

OBČINSKI PRAZNIK
junij 2010

ČETRTEK, 15. JULIJ, ob 19. uri

Trubarjeva domačija, Rašica

ODPRTJE IZOBRAŽEVALNE FOTOGRAFSKE RAZSTAVE RDEČI SEZNAM MIŠJE DOLINE

(Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike
Lašče, Javni zavod Trubarjevi kraji)

SOBOTA, 24. JULIJ

Rob – Kote

SPOMINSKA SVEČANOST

(Zarja spominov Velike Lašče)

NEDELJA, 1. AVGUST

Velike Lašče

DAN GOSPODINJ

(DPŽ Velike Lašče)

PETEK, 27. AVGUST

Levstikov dom, Velike Lašče

GLASBENI VEČER

(Mladinsko društvo VRT)

SOBOTA, 28. AVGUST, od 8. do 12. ure

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče

VELIKOLAŠKA TRŽNICA: KROMPIRJEVA TRŽNICA

(Javni zavod Trubarjevi kraji)

SOBOTA, 28. AVGUST

Podhoini hrib

ENDURANCE – DRŽAVNO PRVENSTVO

(KD Podhójca)

SOBOTA, 28. AVGUST

Turjak

SLOVENSKI POKAL 3D V LOKOSTRELSTVU

(Lokostrelski klub Turjak)

SOBOTA, 4. SEPTEMBER

Krvava Peč

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE in POHOD

(OZZVS Velike Lašče)

SOBOTA, 4. SEPTEMBER, ob 20.30 uri

Grad Turjak

Ensemble Unicorn, Michael Posch

KONCERT SAKRALNE VOKALNE IN INSTRUMENTALNE GLASBE AVSTRIJE IN SEVERNE ITALIJE

(Ars Ramovš)

NEDELJA, 12. SEPTEMBER, start ob 15. uri

Logarji–Sv. Primož

GORSKI KOLESARSKI KRONOMETER

(TVD Partizan Velike Lašče)

NEDELJA, 19. SEPTEMBER, ob 9. uri

Turjak – Rašica – Škocjan - Gradež

POHOD PO TRUBARJEVI ROJSTNI FARI

(Društvo za ohranjanje dediščine Gradež)

NEDELJA, 19. SEPTEMBER, od 12. ure dalje

Gradež

VELIKOLAŠKA TRŽNICA OB PRAZNIKU SUHEGA SADJA

(Javni zavod Trubarjevi kraji)

NEDELJA, 19. SEPTEMBER, od 12. ure dalje

Gradež

PRAZNIK SUHEGA SADJA

(Društvo za ohranjanje dediščine Gradež)

SOBOTA, 25. SEPTEMBER

Vrbica

POHOD NA STIČIŠČE ŠTIRIH OBČIN V IŠKO TESEN

(Društvo Claustra Alpium Iuliarum)

SOBOTA, 25. SEPTEMBER, ob 19. uri

Trubarjeva domačija, Rašica

PREDSTAVITEV LIKOVNO PESNIŠKE KNJIGE KITKE Z RAZSTAVO ORIGINALNIH PLATEN

(Zavod za razvijanje ustvarjalnosti in Javni
zavod Trubarjevi kraji)